Anul IX. — No. 526. 10 Banĭ în toată țara Miercurĭ 6 Iunie 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No- 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARȚEA —



Femeea Mujiculuĭ. — Vezĭ pag. 1912.

FEMEIA MUJIKULUI

Ceremoniile carĭ întovărăşesc căsătoria ţăranuluĭ rus şi cea maĭ mare parte din obiceiurile sale, păstrează încă urme evidente a moravurilor antice.

Singura concesiune pe care ţăranul a făcut-o pînă acum spirituluĭ modern de emancipare, este de a îngădui tinerilor să-şĭ exprime voinţa lor când e vorba să-şĭ aleagă logodnica.

Fetele însă trebue să se supue orbeşte voinţeĭ părinţilor, fără a lăsa să se bănuiască măcar că ar avea şi dînsele o înclinare oare-care.

Când mujikul a hotărît că a sosit momentul să-şĭ căsătorească fiul, dacă tînărul n'a făcut încă nicĭ o alegere, tatăl săŭ îĭ îngădue să aleagă dintr'un număr oare-care de fete pe aceea pe care dînsul o crede maĭ potrivită.

Indată ce aŭ căzut de acord asupra alegeriĭ persoaneĭ, tatăl şi mama trimet ca delegat pe lângă părinţiĭ viitoareĭ soţiĭ pe o mătuşe maĭ în vârstă şi une-orĭ chiar şi o peţitoare de profesie.

Cererea se face într'un graiŭ alegoric, cum ar fi de exemplu acesta:

«O hulubiţă albă a fugit din casa noastră; nu cum-va a intrat la d-voastră»?

Dacă părinţiĭ feteĭ socotesc că partida le convine, răspund la ast-fel de întrebărĭ într'un chip încurajator.

Dacă cred însă că partida nu este pentru dînşiĭ, răspund scurt că n'aŭ văzut nicĭ o hulubiţă.

Graiul alegoric prezintă marele avantaj de a permite părţilor să păstreze între ele relaţiile prieteneştĭ de maĭ înainte, chiar şi în caz de neconvenire.

După plecarea peţitoareĭ, părinţiĭ fac sfat cu rudele maĭ în vrâstă şi numaĭ după aceea este întrebată şi tînăra fată, care, conform tradiţieĭ, primeşte în tot-d'a-una ştirea aceasta cu lacrămĭ, chiar atuncĭ când se întâmplă ca logodnicul să-ĭ placă şi eĭ.

Dar dacă logodnicul anunţat nu este pe placul eĭ, fata plânge şi se vaită aşa de mult, în cât de multe orĭ părinţiĭ renunţă la o căsătorie care ar avea darul să le facă copila atât de nenorocită.

Ţaranca rusă este sclava soţuluĭ eĭ. Pentru ca noţiunea aceasta de sclavie să fie maĭ bine încrustată în spiritul soţieĭ, în ţinutul Saroslav masa de nuntă se termină cu următoarea ceremonie brutală:

Unul dintre mesenĭ ia în mână o bucată de friptură şi un pahar de vodkă; după aceea îşĭ chiamă soţia, îĭ ordonă să îngenucheze şi să execute cu mâinele şi cu picioarele cele maĭ caraghioase şi maĭ bizare mişcărĭ.

Spectacolul durează pînă când bărbatul sfârşeşte cu mâncatul şi băutul a tot ce avea în mână, prin urmare destul de multişor.

Operaţia se repetă cu toate femeile măritate aflate acolo; în urmă vine şi rîndul mireseĭ, care trebue să imiteze fără nicĭ un murmur exemplul matroanelor.

Din fericire, mujiciĭ carĭ aŭ trăit câtva timp prin oraşe maĭ marĭ, s'aŭ convins cât de sălbatic este acest obiceiŭ şi nu 'l maĭ pun în aplicare.

In curând va dispare cu totul.

Bărbatul are dreptul să-şĭ pedepsească soţia pentru greşelile ce i le-ar găsi.

Iată în această privinţă o descriere a mareluĭ romancier rus, Gorki:

«O ceremonie bizară înainta pe uliţele satuluĭ, printre căsuţele micĭ şi albe.

«Mulţimea merge încetişor într'o masă compactă. Inaintea lor se târăşte un cal mic, slab, cu capul plecat.

«Sărmanul cal!.. Când îşĭ ridică piciorul de dinainte, se pare că botul i se va înfunda în praful de pe drum şi când îşĭ ridică piciorul din dărăt se clătină şi se pare că e gata să se rostogolească!..

«O femee tînără, o copilă aproape, dezbrăcată în pielea goală, este legată alăturĭ cu acest cal. Ea îşĭ ţine capul lăsat peste spate şi părul despletit îĭ cade pe umerĭ. Privirea eĭ rătăcită nu maĭ are nimica omenesc într'însa.

«Tot corpul îĭ este acoperit de pete albastre şi vinete, de toate formele; sînul stâng îĭ este rănit şi plin de sânge.

«Picioarele îĭ sunt atât de micĭ şi de drăgălaşe, în cât te mirĭ cum le maĭ poate mişca prin praful arzător.

In căruţă un mujik înalt, îmbrăcat într'o bluză albă, stă în picioare.

De sub căciula luĭ de astrahan, îĭ atârnă şuviţele unuĭ păr lung, roşiŭ, strălucitor. Intr'o mână ţine hăţurile, şi în cea-l'altă un biciŭ lung, cu care loveşte metodic, când calul, când spatele bieteĭ femeĭ.

«Ochiĭ bărbatuluĭ sunt injectaţĭ de sânge şi se citeşte în eĭ un triumf complect, triumful bruteĭ învingătoare.

Mânecele îĭ sunt suflecate până sus şi îĭ poţĭ admira nişte muşchĭ puternicĭ; gura îĭ este întredeschisă într'un surîs prostesc, descoperind un şir de dinţĭ albĭ şi ascuţiţĭ.

«Din timp în timp, îl auzĭ strigând cu vocea sălbatecă:

« — Inainte, vrăjitoare-o!...

Apoĭ, după ce-ĭ maĭ dă o lovitură de biciŭ, se întoarce în spre public:

— Nu este aşa că ast-fel trebue să procedez, fraţilor?...

«In adevăr, în urma căruţeĭ de care este legată nenorocita femee, aleargă o mulţime numeroasă, care se agită, urlă, şueră, excitând, stimulând ardoarea mujikuluĭ.

Strengariĭ maĭ micĭ aleargă până în faţa femeeĭ, şi-ĭ aruncă în faţă cuvinte cinice. Mulţimea izbucneşte in hohote de rîs.

«Femeile urmează cortegiul acesta surîzînd, cu ochiĭ plinĭ de bucurie.

«Bărbaţiĭ trimet omuluĭ roşiŭ din căruţă încurajărĭ josnice; el se întoarce în spre dânşiĭ, şi le surîde, deschizându-şĭ peste măsură gura.

«In sfârşit, femeia cade. Mulţimea o înconjoară, o ridică din noŭ în sus, şi cortegiul porneşte din noŭ. Fie-care se sileşte se prelungească spectacolul.

«Calul înaintează încetişor, clătinând din cap, şi părând că se întreabă:

« — De ce naiba maĭ sunt şi eŭ oare, un animal păcătos, pentru a fi silit să iaŭ parte la ast-fel de josnicii?..»

Aceasta este descrierea romancieruluĭ Gorki.

Şi tot dânsul bănuind că nu va fi crezut adaugă:

«N'am făcut aicĭ un tabloŭ alegoric de persecuţie. Nu, ast-fel îşĭ pedepseşte mujikul soţia. Tabloul pe care l'am descris, l'am văzut cu propriĭ meĭ ochĭ, în satul Kaudibowska, din guvernământul Kherson».

Este adevărat că moravurile acestea s'aŭ maĭ îndulcit puţin; dar în multe părţĭ, maĭ poţĭ vedea încă ceremoniĭ ca aceia descrisă de marele romancier.

Când va pătrunde oare civilizaţia—saŭ măcar unele sentimente maĭ umanitare,— şi în sînul mujicilor din Rusia?..

Bieţiĭ oamenĭ trăesc într'o stare de înapoiare, de degradare complectă.

A. Tuan.

CANALUL SUEZ

Prin acest canal este drumul cel maĭ scurt din marea Mediterană în Oceanul Indian spre a merge din Europa în sud-estul Asieĭ şi maĭ ales în India, China, Japonia, etc. Acest drum a fost înainte de 1869 maĭ mult pe uscat pentru trecerea din marea Mediterană în marea Roşie, însă a existat şi o legătură de apă între cele două mărĭ, adică un canal care lega un braţ al fluviuluĭ Nil cu golful Suez.

Acest canal construit de faraoniĭ Egiptuluĭ exista încă pe vremea împăratuluĭ Traian, însă din negligenţă canalul a fost astupat de nisipul deşertuluĭ depus de vînturĭ.

Canalul Suez a costat 421 milioane de francĭ; se cheltuesc însă sume însemnate pe fie-care an pentru întreţinerea adâncimeĭ, ceia ce se face prin scoate-

rea nisipuluĭ de pe fundul apeĭ cu ajutorul dragelor.

Lungimea canalul este de 157 km. (cam cât distanţa de la Bucureştĭ la R.-Sărat). Lăţimea variază între 70 metri şi 100 m. iar pe fund 22 metri. Adâncimea apeĭ este de $8^1/_2$ m. şi malurile în raport cu adâncimea sunt înalte.

Navigaţia pe canal se face şi ziua şi noaptea de la anul 1887, când s'a luminat cu electricitate pe toată întinderea. Inainte de această dată navigaţia se se făcea numaĭ ziua.

Pe canal pot trece toate vapoarele care nu intră în apă maĭ mult de $8^1/_2$ m; vasele cu lână care vin maĭ ales din Austria în Europa şi care intră în apă maĭ mult de adâncimea canaluluĭ nu trec pe aci, ci sunt nevoite a înconjura Africa pe la sud.

Cu înfiinţarea acestuĭ canal se economiseşte pe lângă timp, combustibil, cheltuelĭ şi o mulţime de primejdiĭ şi naufragiĭ care s'ar putea întâmpla prin înconjurul Africeĭ pe la sud.

Pentru a judeca deosebirea dintre distanţele ce ce ar avea de străbătut o corabie, pentru a merge din diferite porturĭ ale Europeĭ şi Americeĭ de nord, la Bombay, cercetaţĭ tabloul următor extras dintr'o carte nemţească:

	De la sudul Africeĭ	Prin canal
De la Triest	14.420 m. marine	5660 m. marine
,, ,, Marsilia	13.760 ,, ,,	5745 ,, ,,
,, ,, Londra	14.400 ,, ,,	7500 ,, ,,
,, ,, Liverpool	14.280 ,, ,,	7380 ,, ,,
,, ,, Amsterdam	14.400 ,, ,,	7500 ,, ,,
,, ,, New-York	11.500 ,, ,,	9100 ,, ,,
,, ,, Constantinopol	14.700 ,, ,,	4350 ,, ,,

O corabie plecată din portul Triest cu o încărcătură de 3.000 tone greutate care ar merge cu o iuţeală de 12 nodurĭ pe oră, mergând la Bombay, ar economisi câte 1660 coroane pe zi, în 31 zile.

Taxele de trecere prin canal sunt: 950 pentru tona netto registru, 7 leĭ pentru tona de balast, şi în fine 10 leĭ pentru fie-care că'ător.

Cu toate aceste taxe marĭ însă, s'a socotit că maĭ avantagios este de a se face transportul mărfurilor şi călătorilor prin canalul Suez şi de aceia tot Extremul Orient şi Africa răsăriteană transportă în Europa şi vice-versa prin acest canal.

D. G. V.

IN ŢARA MALAEZĂ

Malaezia—care se numea înainte Notasia şi al căreia nume îĭ vine de la naturalistul Lessen — formează marele archipelag indian.

Geografiĭ francezĭ leagă Malaezia de Oceania, din cauza caracterelor eĭ absolut oceanice, dar iarăşĭ am putea zice că face parte din Indiile orientale şi s'o anexăm de Asia. Arhipelagul indian, format dintr'o grămadă de insule, s'ar putea considera ca sfărămătura uneĭ marĭ întinderĭ de pământ care ar fi legat altă-dată două continente. Aceste sfărămăturĭ se crede că aŭ luat naştere în urma unor marĭ erupţiunĭ vulcanice.

Această aglomeraţie de teritoriĭ, care se întinde pe 97.000 de leghe pătrate şi care are o populaţiune de aproape 35 de milioane de locuitorĭ, este de natură absolut vulcanică şi muntoasă. Pământul acesta este la treĭ-zecĭ de grade de latitudine—un-spre-zece la sud şi nouă-sprezece la nord — de la ecuator, în marea Sondeĭ, a Moluştelor, a Cineĭ, între Asia orientală şi Australia, în crăpăturile golfuluĭ Bengal. La vest are Noua-Guinee şi la est Oceanul Pacific.

In Filipine, Molusce, Celebe, la Borneo, Sumatra, Java, Tinsor şi în alte insule, nu vezĭ de cât munţĭ şi iar munţĭ cât poţĭ pătrunde cu privirea. Aceste ridicăturĭ ajung une-orĭ până la 4000 de metri şi sunt acoperite de nişte pădurĭ dese şi întretăiate de vulcanĭ maĭ toţĭ în activitate.

Un explorator savant, doctorul Junghuker, a numărat numaĭ în împrejurimele luĭ Borneo 100 vulcanĭ carĭ vărsaŭ foc şi lavă şi zece vulcanĭ carĭ vărsaŭ noroiŭ.

In istoria arhipelagului indian putem număra o mulţime de cataclisme vulcanice, şi asta în timpurile noastre, fără să ne maĭ întoarcem la timpurile de altădată când erupţiunile vulcanice se produceaŭ zilnic!..

. . . .

In anul 1772 aŭ fost distruse maĭ multe sate şi în Sumatra, la anul 1825, pieriră două-spre-zece miĭ de persoane, fără a maĭ vorbi de micile zguduirĭ vulcanice carĭ aŭ produs iarăşĭ destule dezastre.

In Malaesia, saŭ archipelagul indian, este maĭ în tot-d'a-una cald şi umed. Temperatura medie d'aci oscilează între 31 şi 33 de grade şi căldura e constantă de cele maĭ multe orĭ. Europeniĭ cu greŭ se pot obişnui cu clima locală, cu toate că aceste lucrurĭ sunt de o înfăţişare măreaţă, cu toate că aci găsim cea maĭ bogată vegetaţiune tropicală ce se poate închipui.

Ce erburĭ! Ce fugere! Ce arborĭ! Santalul, teckul, abanosul, acajul, cocotierul, palmierul, toţĭ aceştĭ arborĭ îşĭ întind pretutindenĭ umbrele lor.

Grânele iarăşĭ ne înspăimântă cu extraordinara lor dezvoltare. Apoĭ nucile cele marĭ de cocos!

Nu maĭ vorbim de trestia de zahar, de orez, de coşenile, de tutun, de arborile de cafea şi indigo!

Florile iarăşĭ prezintă o varietate uimitoare, cu forme încântătoare şi mirosurĭ puternice.

Tot în acest minunat colţ de pământ se găseşte în abundenţă şi substanţe căutate, ca: baga, mărgean, sidef, perle, cositor, etc.; ele se găsesc maĭ ales în Banca şi Biliton. In Borneo se găseşte aur şi pietre scumpe.

Ca animale sunt: tigriĭ, crocodiliĭ, şerpĭ veninoşĭ şi urangutanĭ.

Elefanţiĭ însă, ca maĭ în toate părţile, se găsesc din ce în ce maĭ rarĭ; în schimb însă se găseşte în abundenţă tapirul şi rinocerul, maĭ ales în insula Java.

Relativ la rinocerĭ aşĭ putea să vă povestesc ceea ce îmĭ spusese un cunoscut al meŭ pe care l'am întâlnit pentru întâia oară la Bruxelles şi care era ofiţer în armata olandeză, maiorul Van D...., a căruia garnizoană fusese instalată în Indiile neerlandeze. Maiorul era un vânător de forţă şi un om care nu ştia ceea ce este frica. El începu ast-fel:

«In prima noastră vânătoare, zise maiorul Van D..., n'am putut cu nicĭ un chip întâlni pe pachidermul căutat; însă cu ocazia celeĭ d'a doua vânătorĭ văzurăm trecând pe dinaintea noastră «grozava bestie» şi dând năvală înaintea puştilor. Noĭ îĭ trimeserăm o puzderie de gloanţe, carĭ se turtiră pe spinarea bestieĭ, fără ca cel puţin să izbutească s'o facă să-şĭ maĭ încetinească pasul saŭ să devie maĭ furioasă.

«Cu ocazia celeĭ d'a treia vânătorĭ însă, lucrurile se schimbară cu totul.

«Eŭ rămăsesem singur cu un indigen când se apropie bestia de noĭ. Ceĭ-l'alţĭ vânătorĭ se urcaseră pe arborĭ şi făceaŭ un zgomot infernal.

«Căutaiŭ să'mĭ imitez tovarăşiĭ, dar rinocerul—d'o frumuseţe rară—ajunsese la două sute de metri de mine. Maĭ aşteptaiŭ puţin şi când îl văzuiŭ că ajunge la opt-zecĭ de paşĭ de mine, dăduiŭ foc şi'l răniĭ în treĭ părţĭ, însă în nişte locurĭ nu tocmaĭ periculoase de tot, căcĭ bestia îşĭ continuă drumul în spre mine.

«Alte şease gloanţe de revolver urmară celor treĭ focurĭ ale mele şi atuncĭ animalul începu să se învârtească în jurul luĭ, ca şi cum ar fi dorit să ştie cine îĭ putea face aceste grozave neajunsurĭ.

«El nu mă putea vedea şi îşĭ continuă drumul în galop şi... nu maĭ fuseiŭ în stare să-l văd; dispăruse!

«Iată că şi la a treia vânătoare de rinocerĭ nu făcusem nimic»!..

Insulele mareluĭ archipelag indian sunt maĭ în tot-d'a una locuite de malaezĭ. Totuşĭ, eĭ par a nu fi de baştinaşĭ, ci îţĭ fac impresia că ar fi venit din alte ţinuturĭ.

Malaeziĭ sunt robuştĭ, curagioşĭ şi atât bărbaţiĭ, cât şi femeile, sunt micĭ la statură: cincĭ picioare şi ceva un om şi patru picioare şi ceva o femee.

Membrele lor inferioare sunt puternice şi greoae, dar bine conformate. Braţele lor sunt cărnoase şi musculoase. Eĭ aŭ obrazul rotund, gura mare şi dinţiĭ albĭ şi regulaţĭ. Maxilarele sunt eşite afară ca şi pometiĭ.

Ochiĭ lor nu sunt tocmaĭ expresivĭ. De obiceiŭ coloarea lor e neagră şi sunt băgaţĭ în fundul capuluĭ.

Tenul lor e brun, cu diferite nuanţe, după insulele în cari trăesc.

Părul îl aŭ negru, lung, tare şi creţ şi nu prea obişnuesc pieptenele.

Religiunile principale ale malaezilor sunt: - mahometanismul, brahmanismul şi budismul.

Misionarii creştini izbutesc de multe ori să'şi facă adepţi şi dintre indigeni.

Malaezii sunt când credincioşi, când indolenţi, pasivi şi când furioşi, vendicativi. Mânia lor în tot-d'a-una se termină cu utilizarea pumnalului otrăvit, «krios», care e «ultima raţio», ultimul argument.

Obişnuesc băutura şi alcoolul saŭ opiumul îi aduc într'o stare de nebunie.

Totuşi ei sunt de multe foarte calmi şi credincioşi, mai ales când aŭ nişte stăpâni cari nu-i maltratează, ci le vorbeşte cu blândeţe şi bunătate.

Mulţi din ei se ocupă cu agricultura, în care ajung de fac adevărate progrese. Grădinăria iarăşi joacă un mare rol la ei şi întâlneşti de multe ori malaezi cari te uimesc cu cunoştinţele lor în horticultură.

In botanică însă nu prea aŭ cunoştinţe aşa de vaste: cunoaşte în perfecţie câte-va plante.

După credinţa lor naivă, o plantă sădită se prinde saŭ nu, după cum aŭ pus'o ei cu mâna caldă saŭ rece.

In Java, meseria de cosaş este foarte răspândită, căci aci iarba este foarte mare şi formează hrana principală a vitelor. Se găsesc şi mulţi chirurgi cari fac pe cosaşii.

Populaţia din Malaesia trăeşte în sate construite într'un chip cu totul original. Locuinţele, în majoritatea cazurilor, sunt înconjurate de nişte garduri înalte.

Printre malaezi se găsesc mulţi cari se ocupă cu pescuitul.

Pescarii trăesc, cu întreaga lor familie, în nişte bărci mari saŭ construesc un fel de sate lacustre, cum eraŭ cele din timpurile primitive.

Ei pleacă de dimineaţă în bărcile lor, cu undiţele şi plasele pregătite în timpul nopţei şi pescuesc ziua întreagă, întorcându se acasă tocmai pe înserate. In aces mod ei ajung de pescuesc o cantitate enormă de peşte.

Hrana lor este peştele, legumele şi orezul.

Malaezii se ceartă de multe ori între ei din cauza pescuitului, căci sunt sezoane în cari ei nu permit pescuitul şi cu toate astea sunt indigeni cari continuă a prinde peşte.

In multe din insulele Malaesiei, mai ales în Java, Sumatra şi Borneo se călătoreşte mult şi în diferite chipuri.

Serviciul poştelor se face cu nişte automobile din cea mai bună firmă franceză şi conduse de nişte şofeuri tot franceză.

In insule vedem şi tramvae şi trăsuri cu cai şi căruţe cu boi, cari sunt cele mai răspândite.

Cei săraci merg călare pe boi.

Taurii joacă un rol foarte însemnat în viaţa malaezilor.

Ei sunt tovarăşul nedespărţit, amicul credincios şi providenţa malaezului.

Din frageda copilărie, el nu face de cât să trăiască în contactul vitelor. In timp de pace muncesc pământul cu vitele şi în timp de războiŭ tot cu vitele cară armamentul şi cele necesare luptei.

Inainte de a termina, să mai spunem aci câte-va cuvinte despre Malacca.

Această peninsulă face parte din India transgangelică. Ea este locuită de malaezi. Clima este foarte caldă şi nesănătoasă. Vegetaţia d'aci este una din cele mai bogate: păduri întregi de aloes, de santal, de teck, se întind cât îţi ia ochii.

Ca animale avem mai ales şerpi şi crocodili.

N.



Un duel solitar

Scene din pampasurile americane

In America de sud luptele de rasă n'aŭ încetat încă.

Din ciocnirea aceia impetuoasă şi sălbatică de la început—când întâlnindu-se pentru prima oară albi şi indigeni s'aŭ aruncat într'o luptă nebună, cei d'intâi cu gândul distrugerii, cei-l'alţi pentru a se apăra—aŭ mai rămas pînă astă-zi urme adânci.

Invinşi cu uşurinţă pe toată linia, siliţi să se supue şi să renunţe la vechia lor glorie, indigenii aŭ păstrat în adâncul sufletului lor o ură care nici odată nu se va putea stinge.

Astă-zi, când luptele par a fi încetat cu totul, când indigenii aŭ adoptat multe din obiceiurile şi aşezămintele lumei civilizate, când mulţi dintre indieni chiar aŭ uitat de gloria vechilor incaşi, tot se mai daŭ în umbră, pe ascunse, pe înăbuşite, câte unul din acele dueluri solitare şi oribile, cari se sfârşesc în tot-d'a-una cu moartea unuia dintre luptători.

Invinşi, zdrobiţi de puterea armelor de foc, indienii aŭ continuat să se servească mereŭ de teribilul lor «lasso», pe care ştiŭ să'l mânuiască cu atâta dibăcie; ei n'aŭ părăsit arma aceasta naţională nici chiar pe acolo pe unde s'aŭ putut aproviziona cu arme de foc.

Ilustraţia noastră reprezintă un duel solitar pe întinderea imensă a pampasului.

Un alb e urmărit de un indigen, care fără îndoială are să răzbune vre-o injurie veche, să revindece vre-un drept încălcat.

Şi pe când albul bănuitor înaintează cu băgare de seamă, ţinându-şi mereŭ carabina pregătită, un şuerat violent se aude prin aer, şi teribilul «lasso» se abate asupra sa.

E o armă trădătoare: sforţările pe care le faci pentru a scăpa de ea, mai răŭ te încurcă.

Indianul nu mai are acum de cât să tragă de pe cal şi să se apropie de tine, eşti în puterea lui.

Şi dacă capul tăŭ nu va deveni vre-o cupă de băut vin în zile de sărbătoare, dacă corpul tĕŭ nu va servi de ţintă pentru a se încerca dibăcia arcaşilor, dacă nu vei fi scalpat, nici tatuat, nici ars pe rug, fără îndoială că ţi se va păstra o altă moarte, şi mai îngrozitoare încă!

Victor

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Era ca şi cum ar fi căutat cine-va un ac într'un car cu fân.

— Şi cu toate acestea trebue s'o descoperim, trebue, zise de odată Max, căcî numaî în modul acesta vom putea da de urma cuibuluî de bandiţî.

Şi cum Sara ridicase asupra luî o privire întrebătoare, dînsul continuă:

— Fără îndoială, telefonul fără fir pe care l'am luat din vila Lursinade, este făcut ast-fel în cât corespunde cu o linie de posturî, stabilite între Marsilia şi această vilă misterioasă.

— E adevărat.

— Am putea prin urmare să ne punem în comunicaţie cu dînsele, să aflăm o parte a adevăruluî şi... cine ştie!..

«Şi încă ceva. Măştile galbene se tem de prezenţa d-tale aicî. Aminteşte-ţî cum căutaŭ în Rusia să te îndrepte mereŭ tot în spre răsărit, ştiind bine că te apropiaî de marea Neagră, numaî cu intenţia de a te îmbarca pentru India.

— Da, în adevăr. Cu toare acestea...

— Asta înseamnă, continuă tînărul cu aşa putere de deducţie care îî era particulară, asta înseamnă că odată ajunşî în Calcuta, descoperirea vileî nu trebue să maî fie un lucru tocmaî aşa de greŭ.

— Poate...

— Şi dacă este aşa...

Sara asculta atentă, începând să prindă speranţă.

— Şi dacă este aşa? repetă dînsa.

— Proprietatea nu trebue să fie la cincî zecî kilometri distanţă de Londra, căcî atuncî am avea de explorat o circonferinţă imensă. In cazul acesta cercetările ar fi prea numeroase şi Măştile galbene ne-ar descoperi.

— Prin urmare?..

— Prin urmare proprietatea aceasta este foarte aproape de Calcuta.

— Să presupunem. Atuncî cum explicî d-ta cele patru zile de mers?

— Fără îndoială că aţî descris un mare cerc, ajungând foarte aproape de punctul de plecare.

— Şi cum se face că în tot timpul captivităţeî noastre n'am băgat de seamă că ne aflam în apropierea uneî marî cetăţî?

— Aceasta este o chestiune de topografie. Orizontul nu era închis de pădurî?

— Da, da. Eraŭ nişte coline păduroase.

— In ce direcţie?

— Vest şi sud-vest, după câte îmî aduc aminte.

— Atuncî mĕ voiŭ cobori in cartierul comerţuluî, zise Max. La prima librărie voiŭ lua o hartă a regiuneî şi vom cerceta înălţimele carî maschează Calcuta spre est şi spre nord-est.

— Pentru ce nord-vest?

— Pentru că din partea unde eraî d-ta vedeaî poziţiunile invers.

— Ah! exclamă pariziana, încep a crede că având ajutorul d-tale, voiŭ reuşi. Ce bun agent de poliţie aî fi devenit d-ta, d-le Max!..

Romancierul începu a ride.

— E lucru sigur, răspunse dînsul, că dacă şefiî siguranţeî ar putea decide pe romancierî să intre în serviciul lor, poliţia ar fi mult maî bine constituită. Dar, pentru un moment, să ne păstrăm calitatea noastră de poliţist amator.

Şi după o scurtă pauză continuă:

— Reşedinţa căutată este la o distanţă de opt saŭ zece chilometri de oraş, despărţită de el prin niste coline păduroase. Trebue să fie situată într'o vale, la oare-care distanţă de drumurile practicate, în legătură numaî cu potecile maî micî, lipsite de importanţă.

— Lucrurile acestea sunt foarte adevărate, murmură Sara uimită, dar de unde le ştiî d-ta?

Dînsul înălţă din umerî:

— Lucrul este foarte simplu. Mi se pare că d-ta însuţî mi-aî spus că nicî nu bănuiaî mica distanţă la care te aflaî de cetate?

— Ba da; dar de la acest indiciŭ, pînă la afirmarea...

— Dacă ar fi fost în apropiere un drum maî bătut, aţî fi auzit zgomote de convoiurî, de trupe, de caravane. Noaptea maî cu seamă zgomotele acestea se aud foarte departe.

— In adevăr... Mĕ mir cum nu m'am gândit la asta.

Max surîse cu oare-care răutate.

Intrebarea Sareî avea într'însa ceva din povestea ouluî luî Columb.

Maî bine de cât orî cine, romancierul ştia că spiritul de deducţiune este cât se poate de rar; raţionamentele acestor oamenî rarî însă, sunt foarte lesne de înţeles de public, care nicî odată nu-şî dă seamă că se află în faţa uneî facultăţî superioare.

Max continuă cu veselie:

— Aşa dar mĕ voiŭ cobori în oraş, voiŭ cumpăra o hartă, voiŭ închiria un automobil...

— Un automobil?

— In modul acesta vom putea merge maî repede şi ne vom obosi maî puţin.

— Dar mecanicul?

— Mecanicul acesta nu m'ar supăra de loc, căcî voiŭ fi eŭ însumî... Neguştorul va crede că este la mijloc o chestiune de economie, şi apoî facem parte din suita d-reî Violeta Fowler, care se bucură de cea maî complectă încredere.

De astă-dată Sara zise din toată inima:

— E o adevărată fericire că am fost luaţî drept oamenî în serviciul Violeteî. Alt-fel ar fi trebuit să ne spunem numele şi în cazul acesta nu ne-ar fi rămas de cât să ne îmbarcăm în Europa. Măştile galbene ne-ar fi descoperit lesne...

Max o întrerupse:

— In această privinţă, doamnă, îmî veî da voe să-ţî pun o întrebare pe care o cred de oare-care importanţă?

— Vorbeşte, te rog.

— După părerea d-tale, Dodekhan a fost...

Se opri, neîndrăznind să pronunţe un cuvînt care ar fi reîmprospătat durerea duceseî.

Dar dînsa răspunse cu gravitate:

— Cred că a fost masacrat şi dînsul ca şi iubitul meŭ Lucian. I-am văzut pe amândouî sub cuţitele asasinilor.

— Da, da, fără îndoială. L'aî văzut de asemenea şi pe învingătorul lor, Log, căzând la pământ, cu capul zdrobit de un foc de revolver.

Da. In faţa aceste teribile viziunî a telefotuluî şi-a pierdut şi d-şoara Mona mintea.

— Sărmana fată!

— A fost o vedere maî groaznică de cât orî-ce închipuire.

Eŭ mă întreb, continuă Max, cine conduce acum persecuţiile împotriva d-tră?

Sara rămase mută.

Intrebarea era foarte simplă, toarte elementară în aparenţă. Cu toate acestea, dânsa nu şi-ar fi pus-o nicî o dată.

Buna femee răspunse gânditoare:

— Log a fost ucis... l'am vĕzut rostogolindu-se la pământ, cu craniul zdrobit.

Şi cu o speranţă vagă:

— Dar dacă 'l-aŭ făcut graţie luî Dodekhan?

Max clătină din cap cu melancolie.

— Vaî, doamnă, Dodekhan n'ar putea să fie duşmanul d-tale.

Dânsa nu răspunse, dar îşî plecă fruntea spre pămĕnt. Poate că îşî făcea în sine însăşî mustrărî că se lăsase din noŭ legănată de speranţa unor fapte imposibile.

— Şi cu toate acestea, zise dânsa după o pauză ridicând capul cu energie, lupta se dedea între eî douî.

Absolut numaî între eî?

— Absolut... Numaî eî aveaŭ cheia semnelor secrete de carî ascultaŭ societăţile asiatice. Dodekhan maî ales, poseda toate aceste secrete. Iţî aducî aminte că noî n'am fost expediaţî în Europa, de cât în urma făgădueliî că va desvălui tot ce ştie.

— Atuncî, zise Parizianul, ca şi cum şi-ar fi vobit sie însăşî, actualul şef...

— Nu-l cunosc.

— Ba, mie mi se pare că da.

Tînăra femee îndreptă asupra luî Max o privire plină uimire.

— Explică-te.

— Fără îndoială că mă voiŭ explica... In toate povestirile d-tale, Log apare ca un fel de personagiŭ dublu, urmărit, întovărăşit, escortat în toate mişcările, în toate acţiunile sale, de un servitor gigant.

— San!

— Chiar dânsul. Prin serviciile pe carĭ le făcea, omul acesta aflase de sigur multe lucrurĭ în privinţa organizăriĭ confederaţieĭ asiatice.

— Mie mi se pare că Log n'avea nicĭ un secret pentru dânsul.

— Eĭ bine, nu se poate ca omul acesta să fi devenit şeful?.. Era, fără îndoială, un şef incomplect ca inteligenţă, dar calităţile sale fizice îl puteaŭ face să se impue în ochiĭ afiliaţilor.

— La urma urmeĭ, se poate să aĭ dreptate.

— Şi apoĭ, în modul acesta se pot explica maĭ bine şi faptele carĭ aŭ urmat. Aĭ fost închisă împreună cu d-ra Mona într'o casă de sănătate... Omul care a vĕzut că răzbunarea aceasta nu este suficientă, nu poate fi un spirit larg. Dovadă este faptul că aţĭ reuşit să scăpaţĭ de supraveghere şi să evadaţĭ... Fără imprudenţa mea şi a d-reĭ Violeta, nicĭ o dată n'aş fi putut fi descoperită.

— Nu maĭ vorbi aşa.

— Pentru ce? Lucrurile s'aŭ petrecut aşa, şi trebue să fie bine stabilite. Aşa dar, afirmam că onorabilul domn San a luat locul şefilor săĭ dispăruţĭ.

— Fie; dar interesul...

— Interesul, doamnă...

Parizianul surâse din noŭ, cu oare-care ironie.

— Aceasta este încă o deducţie. Când vom descoperi casa pe care o căutăm, veĭ înţelege bine care este interesul servitoruluĭ San.

Şi fără să voiască a se explica maĭ mult, romancierul se sculă, şi înclinându-se:

— Veĭ bine-voi să mă întovărăşeştĭ?

Dânsa răspunse afirmativ, emoţionată de distanţa colosală pe care o străbătuse în spre adevĕr, în cele câte-va momente de când convorbea cu Max Soleil.

Dânsa vedea de-abia acuma, prin ce fusese posibil romancieruluĭ să reconstituiască drama din vila Loursinade.

Peste o jumătate de oră, după ce îşĭ luaseră rămas bun de la Violeta şi de la sir Iohn, în paza cărora o lăsă pe Mona, plecară amândouĭ din Trefald's Cottage, îndreptându-se spre cartierele comerciale ale oraşuluĭ.

CAP. II

Continuarea ancheteĭ

In prăvălia Broad wod Bridd, cea maĭ mare prăvălie din metropola hindusă, turiştiĭ pot găsi cu înlesnire orĭ-ce soĭ de hărţĭ.

Un scurt popas, în prăvălia unuĭ negustor de băuturĭ răcoritoare, îngădui celor douĭ prietenĭ să consulte harta.

Oraşul se întindea pe ţărmul stâng al Gangeluĭ; se vedea linia ferată, mergând paralel cu fluviul. Canalul Gange-Brahmaputra-Delta descria o lungă curbă în spre nord, pentru ca în urmă să se îndrepte din noŭ spre vest.

Max exclamă aproape îndată.

— Iată, doamnă, cred că în locul acesta aţĭ fost prizonieră.

Şi cu degetul arătă pe hartă un unghiŭ format de canal şi de cursul Gangeluĭ.

O grămezue de puncte micĭ indica nişte coline păduroase. Pe margine era scris cu litere roşiĭ: Hunding-Reserve.

— In Hunting-Reservue trebue să căutăm, zise romancierul.

După o pauză adăugă:

— Duşmaniĭ d-tră îşĭ luaseră toate măsurile... Eĭ aŭ ştiut să găsească un loc sigur de retragere, la douĭ paşĭ de Calcuta... O proprietate ascunsă de o pădure; un deşert în mijlocul unuĭ ţinut cu o populaţie deasă şi sgomotoasă.

Apoĭ de odată, cu oare-care bruscheţă.

— Când v'aţĭ părăsit închisoarea.... puteaţĭ privi în libertate?

— Fără îndoială.

— Duşmaniĭ d-tră nu întrebuinţaseră nicĭ un mijloc pentru a vă rătăci privirile?

— Nicĭ unul.

— Aĭ recunoaşte drumul pe care l'aţĭ străbătut?

Sara stătu la îndoială un moment.

— Sper, zise dânsa, în cele din urmă.

— Să vedem.... Adună-ţĭ bine amintirile... La început drumul trebue să fie drept, plin de stufişurĭ.

— Da, da, afirmă ducesa.

— După aceea, aŭ început coborîşurĭ, văĭ. Puteaĭ avea impresia că străbaţĭ un pas în mijlocul unor munţĭ...

— Da, da, în mijlocul unor munţĭ înalţĭ.

In ochiĭ parizianeĭ se citea o admiraţie mută pentru extra-ordinarul spirit de pătrundere de care dădea dovadă romancierul.

— Bine, continuă dânsul, ca şi cum n'ar fi observat nimica... Aĭ observat punctul în care eşind dintre stufişurĭ, drumul se întindea pe câmpia liberă?

— Da, răspunse dânsa, eraŭ nişte plantaţiĭ de bumbac, în stânga drumuluĭ era un sat... Se vedea bine minaretul. După aceia veneaŭ păşunĭ întinse, cu multe despărţiturĭ, în care eraŭ legate animale.

— Da, da, e un ţinut agricol, cu un templu brahman... Eĭ bine!... cred că ne va veni cât se poate de uşor să descoperim locuinţa «Măştilor Galbene». Să ne ocupăm acuma de automobil.

Şi ceĭ douĭ călătorĭ plecară în căutarea unuĭ automobil. In Calcuta, oraş cu 800.000 de locuitorĭ, din care englezeĭ, cu gustul lor dezvoltat pentru tot ceea-ce este confort, aŭ făcut un adevărat oraş european, găseştĭ cu uşurinţă toate obiectele capabile să uşureze existenţa.

După vre-o cincĭ-zecĭ de paşĭ, văzură în faţa lor o formă mare, cu titlul «Automobile». Maĭ jos se puteaŭ citi inscripţiile: Clement & C-nie... Dion Bouton, Renault, Pneus Michelin... Vindere şi închiriere.

— Foarte bine, nu este nevoe să mergem maĭ departe.

Sara rĕspunse printr'un semn din cap, şi amândouĭ intrară în magazin.

Un om îmbrăcat într'o haină de tricoŭ le eşi înainte cu grăbire.

— Domniĭ ce doresc?

— Voim se închiriem un automobil pentru a ne preumbla prin împrejurimĭ.

— N'avem nicĭ un mecanic disponibil.

— Cu atât maĭ bine, pentru că noĭ, nicĭ nu voiam mecanic.

Negustorul 'şĭ ridică privirea asupra luĭ Max, apoĭ, asupra Sareĭ. Un surîs plin de bună-voinţă îĭ flutură pe buze.

— Bine, bine, murmură dânsul, înţeleg... D-tră trebue să fiţĭ noĭ căsătoriţĭ, în luna de miere.

Şi fără să observe tresărirea tînăruluĭ la auzul acesteĭ observaţiĭ greşite, negustorul de automobile continuă:

— Atuncĭ, de vreme ce n'aveţĭ nevoe de mecanic, lucrul va fi foarte uşor... Am tocmaĭ un automobil electric foarte elegant, foarte potrivit pentru d-tră... Nu face sgomot mare.

(Va urma)

APĂRĂTOARELE DE MUŞTE

Când vezĭ pe străzile Capitaleĭ vînzătoriĭ acelor curioase «apărătorĭ de muştĭ,» formate din bucăţĭ înguste de hârtie divers colorate, fără de voe te gândeştĭ, că sunt unele acţiunĭ, pentru care nicĭ o dată inteligenţa saŭ ştiinţa omenească nu putea descoperi aparate maĭ perfecţionate.

In adevĕr, apărătorul de muştĭ întrebuinţat astăzĭ, este destul de primitiv, pentru ca să fi putut fi întrebuinţat cu câte-va sute de veacurĭ înainte.

La noĭ se fac apărătorĭ din hârtie colorată; prin alte părţĭ, prin Tahiti de exemplu, unde muştele sunt mult maĭ premejdioase de cât pe la noĭ, apărătorile se fac dintr'o plantă specială, numită «pandanus.»

Planta aceasta posedă proprietăţĭ adormitoare, aşa în cât produce în acelaş timp un dublu efect.

Se povesteşte în această privinţă o anecdotă curioasă:

Un negustor dintr'un oraş al insulelor Tahiti vindea pe străzĭ apărătorĭ de muşte, făurite din foile plantuĭ pandanus.

Pe stradă, cum căldura era mare, şi mirosul plantei puternic, bietul om fără să bage de seamă adormi.

Foile plantei căzură peste el, aşa în cât dormi dus multe ceasuri; uimenĭ nu se gândi să-l ridice, până când, din întâmplare, un european trecu pe acolo.

Fără ajutorul acestuĭ om, bietul indigen ar fi căzut şi dânsul victima apărătoarelor de muştĭ pe carĭ le fabrica.

La noĭ, vînzătoriĭ de apărătorĭ sunt maĭ ferici ţĭ, eĭ n'aŭ a se teme nicĭ o dată de asemenea accidente.

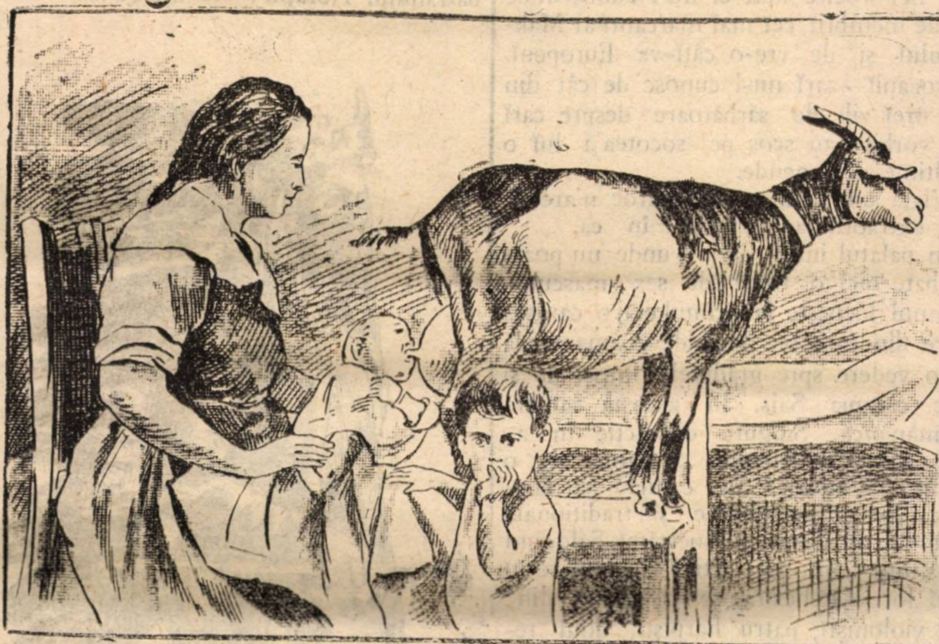
Prin unele ţĕrĭ equatoriale ale Americeĭ de Sud, se întrebuinţează în locul apărătorilor, un fel de lichid, un miros caracteristic puternic, care atrage muştile afară din casă; de alt-fel pe acolo, insectele sunt cu totul primejdioase şi acţiunea apărătorilor n'ar putea fi eficace.

Nu e nevoe să maĭ spunem că obiectele acestea, cu toată simplitatea lor, constitue oare cum un obiect de lux, de vreme ce pot fi foarte bine înlocuite cu o simplă bucată de postav, cu un cearşaf, saŭ cu un prosop.

De aceia, istoria nicĭ nu cunoaşte numele inventatorului apărătorelor de muştĭ. Este o artă trecută în patrimoniul domeniuluĭ public.

Vetor.

Hrănirea copiilor în Cuba



Şi în Cuba există mame carĭ nu pot saŭ nu vor să alăpteze ele singure pe copiiĭ lor. Acolo însă asemenea copiĭ nu sunt crescuţĭ artificial, cu biberonul, ci li se dă să sugă direct mamela uneĭ capre.

Tabloul de maĭ sus reprezintă, după o fotografie, o scenă de felul acesta.

Se zice că copiiĭ cubanĭ s'ar dezvolta de minune prin acest fel de alăptare.

IMPRESII DIN MAROC

Nu există un Suveran pe lume a căruia existenţă să fie legată de maĭ multe tradiţiĭ ca sultanul din Maroc. Inainte d'a fi sultan, el este un simplu şerif şi nu poate ajunge sultan, pînă nu a fost şerif. Ca şerif el nu este un pontif saŭ, propriŭ vorbind, un şef al religieĭ. Sultaniĭ din Maroc n'aŭ alergat nicĭ odată după titlul de kalif, cum a făcut de exemplu sultaniĭ Turcieĭ, începând cu Almoraviziĭ. Eĭ aŭ luat titlul de: «Prinţĭ aĭ credincioşilor» şi apoĭ pe acel de: «Emir el Muminin».

In imperiŭ sultanul este considerat totuşĭ ca persoană sfântă prin excelenţă. El are putinţa d'a se ruga în numele tuturor şi rugăciunea luĭ poate fi ascultată. Se crede că sultanul ar fi moştenit de la strămoşĭ aşa zisa «baraka», adică facultatea de a da bine-cuvântarea. In sufletul credincioşilor din Maghreb este credinţa că această benedicţiune ereditară şi nevăzută ar fi un dar ceresc dat sultanuluĭ din Maroc, care îl face «şerif el baraka».

De aci emanează toată concepţia dinastică pe care se bazează suveranitatea marocană.

Succesiunea la tron

In orient succesiunea la tron se produce în linie colaterală şi revine în tot-d'a-una celuĭ maĭ mare din familie. Acesta e modul normal al succesiuneĭ la Constantinopol. In Maroc, din contra, tronul aparţine şerifuluĭ, care e considerat ca moştenitorul aşa ziseĭ «baraka» părinteştĭ. De multe orĭ tatăl suveran alege pe acela care trebue să-ĭ moştenească tronul încă de pe când e în viaţă. Aşa, suveranul face pe unul din fiiĭ luĭ kalif şi îl autorizează—el fiind încă în viaţă—ca să poarte umbrela, semnul suveranităţeĭ. Cu cât copilul a trăit maĭ mult în intimitatea tatăluĭ, cu atât poporul crede că el şi numaĭ el a primit darul sfânt al «barakiĭ», adică darul bine-cuvântăriĭ.

Tot această «baraka» face din sultan o persoană inatacabilă. Toate greşelile luĭ sunt scuzate şi atribuite uneĭ inspiraţiunĭ divine. Orĭ căruĭ act al luĭ, cât de ciudat ar fi el, i se atribue un fel de caracter supranatural. Dacă greşelile suveranuluĭ trec peste orĭ-ce margine, poporul poate cel mult să critice aceste greşelĭ, însă nicĭ odată nu le poate aplica pedepsele obişnuite în orient. Poporul nu îndrăzneşte nicĭ odată să aplice vre-o pedeapsă suveranuluĭ, căcĭ se tem de Dumnezeŭ-tatăl, care îĭ poate distruge pe toţĭ dintr'o dată. Singurul pericol de care trebue să se teamă un sultan, este ca să nu se ridice în faţa luĭ un alt individ, socotit ca şerif, care să fie înarmat cu o «baraka» superioară celeĭ a sultanuluĭ şi care să arate că răzbunarea cerească s'a coborât pe sultanul cu «baraka» maĭ slabă şi cere pedepsirea luĭ.

Face foarte mult ca sultanul să fie un războinic, căcĭ aceasta îĭ ajută foarte mult la stima şi frica poporuluĭ luĭ. Nu-ĭ maĭ puţin adevărat că tot în persoana luĭ trebue să fie concentrată şi multă forţă binecuvîntătoare, multă forţă divină. La el prezentarea se face prin gestul bine-cuvîntăreĭ, utilizat la toate persoanele, fie eĭ chorfa, fie marabuţĭ.

Acest gest consistă în a ridica mâinele în sus, a le apropia apoĭ de piept şi în urmă de faţă, în timp ce buzele se mişcă în continuŭ, spunând încet primul verset din Coran.

Când caiziĭ se prezintă sultanuluĭ, eĭ trebue să-ĭ aducă în tot-d'a-una cadourĭ, carĭ de cele maĭ multe orĭ sunt în aur, în lire englezeştĭ saŭ franţuzeştĭ. Aceste ofrande, carĭ pot atinge o ţifră foarte mare, sunt numite «wlapiya» (întâlnirea).

Inaintea poporuluĭ

In timpul sărbătorilor religioase Suveranul se prezintă mulţimeĭ cu toată pompa cerută. In fie-care Vinerĭ el se duce regulat la moschee, ca şi ceĭ-l'alţĭ prinţĭ musulmanĭ, dar s'aŭ ales cele treĭ marĭ sărbătorĭ religioase: Aïd-es Seghir, Aïd-el-Kebir şi Mulud, în care se obişnueşte să se desfăşoare întreaga pompă cerută. In aceste zile sultanul, înconjurat

de curtea lui, se duce afară din oraş, la «msalla», unde se întinde un mare loc viran. Aci el celebrează serviciul divin şi la sfârşit primeşte delegaţiunile diferitelor triburi. Zilele următoare sunt zile de «hediya», în care sultanul primeşte cadourile aduse de delegaţii aceloraşi triburi în semn de vasalitate. Numai în aceste trei mari ocaziuni anuale se poate observa bine tot fastul de la curtea sultanului. După cum o spune chiar numele, Aïd-el-Kebireste cea mai mare sărbătoare a anului. In orient această zi e numită Curban-Bairam. In această zi fie-care familie musulmană trebue să sacrifice un berbec şi cele mai cu dare de mână chiar mai mulţi. Sacrificiul se face într'una din cele trei zile şi de obiceiu în prima, şi cel care îl presidează este tatăl familiei. Inainte de Aïd-el-Kebir, marile personalităţi fac amicilor şi clienţilor lor daruri cari constaŭ în berbeci.

Cu opt zile înaintea acestei sărbători târgurile de berbeci mişună de lume, mai ales în oraşul Fez. In acele zile preţul berbecilor se ridică mult şi une ori ajunge un berbec să coste şi 30 de duros (monedă locală). S'a calculat că numai în oraşul Fez s'aŭ sacrificat odată de Aïd-el-Kebir vre-o 50,000 de berbeci!

In această zi Suveranul îşi face trecerea prin oraş în sunetele trompetelor şi-a muzicelor. Cortegiul lui înaintează în spre msalla. Cu cât înaintează, cu atât mai mult se ghemueşte şi mulţimea în urma lui în spre locul de rugăciune. La un moment dat sultanul coboară după cal şi s'apropie de Kibla cu makzenul lui.

Se încep rugăciunile.... Plecaţi la pământ, credincioşii ascultă cu toţii cuvîntul Khatibului sultanului numit Sidi Abdallah el Fasi şi care stând în picioare în faţa nimberului şi îmbrăcat în djellaba lui cea albă pronunţă Khotba obicinuită sărbătoarei.

Când tace predicatorul, sultanul înjunghie cu propria lui mână berbecul. După el Khatibul face acela-şi lucru cu un al douilea berbec şi sărbătoarea continuă înainte. Cei doui berbeci sîngerânzi sunt luaţi în grabă şi duşi în galopul catîrilor, în oraş, după ce s'a avut mai întâiŭ grije să li se astupe arterele, pentru ca să nu curgă tot sîngele. Dacă conducătorii aŭ izbutit să-i aducă vii la makzen saŭ la domiciliul predicatorului, acesta e un semn de prosperitate pentru palat saŭ pentru umila locuinţă a «alemului». In anul acesta vizitiii aŭ fost foarte abili, căci aŭ putut transporta în oraş berbecii înainte d'a muri. După ce berbecii sunt sacrificaţi muzica începe să cânte, tunul să bubue.

Bubuiturile artileriei arată că sărbătoarea s'a terminat şi că oamenii d'acuma sunt mai liberi.

Sultanul

Actualul sultan Mulay Abdelazis este sdravăn şi frumos. Tînăr numai de 26 de ani, cu o musculatură atletică, cu o faţă bronzată de razele soarelui şi încadrată de o barbă neagră şi neregulată, actualul sultan devine foarte simpatic la privire. Imbrăcămintea lui obicinuită este vulgara djellaba marocană făcută dintr'o stofă albă cu nasturi mari şi care-i acoperă întregul trup. De această djellabă atârnă gluga, care sultanul o poartă vecînic pe cap.

Cu vizitatorii oficiali sultanul se simte în tot-d'a-una jenat şi cuvintele lui sunt rare, gesturile stângace şi amabilitatea i se vede numai în surîsul care-i flutură pe buze. Când însă nu-i vizită oficială, atunci el devine de o veselie fără margini. Toţi cei cari l'aŭ cunoscut în intimitate nu pot să vorbească de cât de bine de el: îl găsesc fin, inteligent, bine educat şi cu o mare dorinţă de a se instrui în continuŭ şi d'a face mereŭ bine. Din nenorocire însă el nu-i cunoscut de cât de membrii cei mai marcanţi ai Makzenului şi de vre-o câţi-va Europeni. Marocanii—cari nu-l cunosc de cât din cele trei zile de sărbătoare despre cari am vorbit—aŭ scos pe socotea'a lui o mulţime de legende.

Viaţa unui sultan din Maroc n'are nimic extraordinar şi rafinat în ea.

In palatul intim al lui, unde nu poate străbate nici o fiinţă de sex masculin, sultanul locueşte la primul etaj o cameră mare din care se deschide o mansardă cu o vedere spre grădinele imperiale şi spre câmpia Sais. In această cameră el mănâncă. Singura distracţie în acest palat e muzica. Sultanul are o admirabilă muzică de cameră cu fanfară. Tot aci se găseşte şi tradiţionala umbrelă. In serviciul Majestăţei Sale sunt zece muzicanţi, toţi artişti de valoare ai ţărei lor. Orchestra se compune din: trei violonişti, patru harpişti, doui rebeci (instrument naţional) şi un toboşar. Orchestra întreagă are doui şefi.

Aceşti oameni trebue să se prezinte în fie-ce zi la palat şi să aştepte ordine. Când într'o zi sultanul are gust de muzică, atunci orchestra e introdusă într'o cameră mare din locuinţa imperială unde se găsesc covoare, o canapea şi un piano. Sultanul se aşează pe canapea şi porunceşte ce arie să'i cânte. Mulay Abdelaziz cunoaşte bine muzica: cântă din rebec, din vioară, chitară şi pian. Se zice că mama lui—o circaziană cumpărată la Constantinopole—cunoştea la perfecţiune muzica.

Blaz.

PIEILE ROŞII

ŞI

SALVATORUL NAŢIEI LOR

O rasă care dispare

Alungaţi de valurile civilizaţiei, care aŭ inundat puţin câte puţin câmpiile americane, Indienii s'aŭ retras puţin câte puţin spre singurătăţile nordului.

Dar nenorociţii aceştia îşi făcuseră socotelile fără forţa emigraţiei europene şi fără imensa lăcomie a colonilor.

In fie-care moment se năşteaŭ noui conflicte. Guvernul Statelor-Unite trebui să intervie, să creeze în mijlocul ţinuturilor năvălite aşa numitele «rezerve», garantate în deplină proprietate triburilor indiene.

Proprietăţi iluzorii!.. Acte oficiale lipsite de ori-ce eficacitate reală!.. Colonii voiaŭ pământuri multe şi puţin le păsa lor de rezerve!

Şi una câte una aŭ fost lăsate, invadate şi credem că nu mai este mult până când vor fi cu totul exterminaţi.

Bieţii indieni aŭ ajuns într'o stare extremă de exasperare, pentru că văd bine sfârşitul tragediei; ei simt că va veni un moment când nu vor avea alt-ceva de făcut de cât să pue în practică cuvintele bătrânului Horaţiu: «să moară!..»



Salvatorul Pieilor Roşii.

Pentru aceste motive, şi pentru altele de o natură mai umilitoare, saŭ mai bine zis, mai mistică, Pieile Roşii s'aŭ revoltat în nenumărate rânduri.

Poziţiile cele mai prielnice pentru re-

zistenţă aŭ fost puternic întărite, şi adese-orĭ trupe regulate aŭ fost împrăştiate.

De multe orĭ revolta s'a întins, luând proporţiĭ ameninţătoare.

Cum se vor sfârşi aceste eterne frământărĭ? Printr'o linişte momentană, saŭ prin definitiva stingere a raseĭ indiane.

Amândouă aceste soluţiĭ sunt posibile, dar dacă prima dintre ele se va îndeplini, nu se va provoca de cât o întârziere a celeĭ de a doua, care este inevitabilă.

Revoltele provocate fără încetare de indienĭ sunt trezite sub stindardul unuĭ războĭ sfânt. Intreaga suflare indigenă este în aşteptarea profetuluĭ care va salva naţiunea şi va aduce din noŭ timpurile de glorie, de pe când oameniĭ cu faţa galbenă nu trecuseră încă oceanul.

Mişcările triburilor, evoluţiile soldaţilor pe câmpiile de bătae, toate se fac după indicarea misterioasă a unor spirite nevĕzute, carĭ sunt înainte mergătoare, trimişiĭ mareluĭ profet răzbunător.

Clişeul nostru reprezintă, după o fotografie recentă, imaginea profetuluĭ, aşa cum şi-o închipuesc indigeniĭ, şi cum a fost întrupată în formă de statue de către unul din artiştiĭ lor.

Dar cu toată această speranţă, sfârşitul nu maĭ este de loc îndoelnic. El va veni astăzĭ saŭ mâine, saŭ în altă zi.

Nenorociţiĭ aceştia aparţin uneĭ rase care trebue să moară, şi, cu voe, saŭ fără voe, vor trebui să moară!.. Titi.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

«Harry... scumpul meŭ frate... groaza mă va face să mor, maĭ înainte de a fi ridicat cine-va mâna asupra mea!

Inspăimântat şi el de exaltarea suroreĭ sale, Merinos nu ştia ce să maĭ facă; nu se pricepea ce vorbe să maĭ pronunţe pentru ca s'o consoleze.

El însuşĭ, bietul copil, ar fi avut mare nevoe să fie încurajat, consolat de cine-va. Dar Totor, sufletul, steaua miceĭ lor trupe nu maĭ era acolo!.. Totor, care se pricepea să ridice cele maĭ decăzute moralurĭ cu o singură vorbă, cu un singur gest!

Bietul tînĕr îşĭ strânse sora la piept şi îĭ murmură la ureche:

— Fiĭ tare, scumpa mea surioară!.. Nu da acestuĭ scelerat priveliştea uneĭ slăbiciunĭ, care nu poate de cât să-l bucure!..

— Haide!.. domnişoară Nelly, întrerupse Dick, nu trebue să vezĭ lucrurile prea mult în negru.

«Tot ce v'am spus până acuma, a fost numaĭ pentru a vă dovedi că nu este pentru d-tră alt mijloc de salvare de cât plata sumeĭ pe care o pretind.

«Părinţiĭ d-tră îşĭ vor da toate silinţele. Maĭ avem înaintea noastră încă treĭ-spre-zece zile. E un termen fatal după uniĭ, aducător de fericirĭ, după alţiĭ.

Nelly asculta înspăimântată bine-voitorul ultimatum al banditului. Şi cu toată groaza care o îngheţa, frumoasa fată îşĭ aduse aminte de un timp fericit, de ziua în care vasul «Morgan» părăsise oraşul Sydney.

Intreaga radă a portuluĭ era plină de cel maĭ cald entuziasm. Strigătele de ura şi fâlfâiturile de batiste păreaŭ că nu se maĭ sfârşesc.

«Şi în mijlocul tuturor acestor strigăte de veselie, par'că auzea vocea luĭ Totor:

— Dar plecăm la treĭ-spre-zece ale luneĭ, şi mie nu-mĭ place să plec în ziua asta! şi cât de mult râsese dânsa de această superstiţie!

Işĭ aducea aminte cum se pusese să-ĭ demonstreze că tocmaĭ zilele de 13 ale lunilor constituiaŭ cele maĭ fericite date istorice, pentru fericitul stat al Americeĭ.

Apoĭ, gândindu-se la ultima dată de 13, cea pomenită de către banditul Dick, ea îşĭ zise:

— Este o adevĕrată fatalitate!.. Oare în adevĕr, asemenea lucrurĭ pot influenţa asupra destinuluĭ nostru?

Toate acestea îĭ trecură prin minte într'o singură clipă, pe când stătea atârnată de gâtul frateluĭ eĭ, suspinând.

Mulţămit de efectul pe care îl produseseră probele sale, convinsă că de acum înainte eĭ n'aveaŭ să maĭ facă nicĭ o încercare pentru a evada, d. Dick se ridică şi voi să se retragă.

De-o dată, treĭ detunăturĭ răsunară în depărtare, spre largul măreĭ. Treĭ detunăturĭ sonore, pe carĭ valurile le repercutară într'un ecoŭ tumultos.

Harry şi Nelly tresăriră şi se priviră cu nelinişte. D. Dick se îngălbeni şi strânse dinţiĭ furios. Apoĭ îşi repede şi strigă cu glas tare oamenilor pe carĭ îĭ întâlni în cale:

— Veghiaţĭ asupra prizonierilor!

«O lunetă!.. Aduceţi mĭ repede o lunetă! I se aduse instrumentul cerut, şi dânsul începu să examineze orizontul.

După cincĭ momente de observare atentă, exclamă:

— Da, da!.. poate să acosteze!.. să acosteze!..

«Răspundeţĭ!.. Răspundeţĭ cu treĭ loviurĭ de tun!.. Saŭ nu!.. Maĭ bine răspundeţĭ cu sirena!

Treĭ şuerăturĭ stridente de sirenă despicară aerul, şi aproape îndată le răspunse o nouă lovitură de tun.

Trecu un sfert de oră în tăcerea cea maĭ complectă. Apoĭ, un nor de fum apăru la orizont.

Un vas mare se apropia, părând că eşea din adâncimile măreĭ.

D. Dick părea coprins de o nelinişte de moarte.

— In sfârşit!.. exclamă dânsul, în cele din urmă.

Şi întorcându-se repede în camera ocupată de prizonierĭ, adăugă, cu vocea poruncitoare:

O luntre elegantă se dezlipi de la babordul vasuluĭ şi înaintă spre ţărm, în timp ce vasul se oprea la o distanţă de vre-o zece cablagiĭ (vre-o două miĭ de metri). Nelly, Merinos şi Mary stăteaŭ gata de plecare. Nişte marinarĭ îĭ ridicară şi îĭ purtară spre barcă.

In urma lor venea d. Dick, care comandă cu voce tare:

— Inainte!

Tăcuţĭ, morţĭ de nelinişte, prizonieriĭ se întrebaŭ în fie-care moment ce aveaŭ să devie; dar ne având ce face ascultară cu supunere ordinele ce le primeaŭ.

Cu toate acestea, cu toată groaza care îl rodea, Merinos examină cu atenţie vasul care avea să-ĭ transporte. De-o dată un suspin îĭ zbuciumă pieptul.

Cu tot stratul de catran negru care acoperea frumoasele colorĭ ale vasuluĭ, el recunoscu formele elegante, fineţea liniilor graţia şi forţa, carĭ caracterizaŭ frumosul, scumpul săŭ iacht «Morgan!»

Sărmanul vas!.. ce soartă tristă avusese şi dânsul!..

Dar tânărul nu prea avu multă vreme să filozofeze asupra amărăciuneĭ soarteĭ lor. Imbarcarea fu efectuată fără multă discuţie.

Pe punte, care împrăştia o murdărie respingătoare, eraŭ vre-o cincĭ-spre-zece mateloţĭ, beţĭ în cea maĭ mare parte, carĭ aveaŭ înfăţişarea unor bandiţĭ.

D. Dick începu o discuţie violentă cu căpitanul vasuluĭ.

In acest timp câţĭ-va mateloţĭ înaintară spre prizonierĭ. De-o dată un ţipăt de groază şi de dezgust izbucni din pieptul sărmaneĭ Mary. Printre oameniĭ aceia beţĭ, cu ochiĭ roşiĭ, cu feţele murdare, îl recunoscuse şi pe Alik, logodnicul eĭ.

Cum!.. omul acela degradat, sălbatec, alcoolic, era mândrul matelot pe care-l iubise altă dată, şi din care voise să facă tovarăşul întregeĭ sale vieţĭ.

Dânsul se apropie împleticindu-se, şi silindu-se să fie amabil, exclamă:

— A!.. Tu eştĭ Marry!.. Bună ziua, draga mea... Cum te maĭ lauzĭ?.. Eŭ...

...oarte fericit... că

...crimĭ marĭ scânteiară în ochiĭ ...ei fete, care nu putu să-şĭ stăpânească un gest de desgust.

— Cum! reluă b..tivul, cu oare-care indignare; aĭ început să'mĭ face mofturĭ acuma? Şi asta numaĭ pentru că mă vezĭ puţin emoţionat!.. Ah!.. drăguţa mea, dar când îmĭ veĭ deveni soţie, veĭ maĭ vedea şi alte lucrurĭ... Căcĭ, bănuiesc... suntem mereŭ logodnicĭ, nu-Ĭ aşa?..

— Lasă-mă!.. Mă îngrozeştĭ!..

Mateloţiĭ începură să rîdă cu hohote şi aruncară tovarăşuluĭ lor câte-va glume sărate.

Alik strînse din pumnĭ, şi reluă cu încăpăţinare:

— Ah!.. îmĭ facĭ pe mofturoasa!.. Fie!.. Imĭ va veni foarte uşor să te îmblânzesc... Un capăt de frînghie muiat în gudron este de multe orĭ foarte elocuent!..

— Eştĭ un mizerabil, un laş!..

— Ei!.. Acestea sunt nişte simple cuvinte... nişte diezmerdărĭ de femee frumoasă!..

O şuerătură stridentă întrerupse convorbirea. Apoĭ urmă o a doua. Mateloţiĭ se împrăştiară, ca şi cum ar fi primit un ordin. Era semnalul de manevră.

D. Dick, mereŭ tăcut, preocupat, se întoarse spre prizonieriĭ săĭ, şi cu vocea imperioasă, ordonă:

— Urmaţi-mă! Şi conduse în camerile de jos.

— Veţĭ rămânea aicĭ pînă la un noŭ ordin... zise dînsul, nu vă ascund că situaţia este foarte gravă... Vom maĭ vorbi mâne.

Vaporul porni înainte. Condus cu o abilitate desăvîrşită, el înaintă printre obstacole, care păreaŭ că devin din ce în ce tot maĭ numeroase.

Cursa aceasta durà toată noaptea şi se continuă şi a doua zi, timp de opt ore.

In sfîrşit, aruncară ancora.

Eraŭ la o distanţă de vre-o mie cincĭ-sute de metri de o stâncă în alta, care domina marea.

D. Dick se reîntoarse să-şĭ găsiască prizonieriĭ şi le zise:

— Nicĭ o putere omeniască, de cât a mea, nu vă maĭ poate face acuma să eşţĭ de aci!

O sută de milioane de dolarĭ, şi veţĭ fi liberĭ... Dacă nu, marea aceasta va fi mormîntul d-tră.

———

PARTEA III

CAP. I

Scurtă descurajare. — Plânsul uşureaz-ă. — Reacţiune energică. — La lucru. — Un zid găurit.—Totor sapă o galerie.—Munca înverşunată. — Nouă zile şi nouă nopţĭ. — Stânca. - Dezastrul.

Zguduirea produsă de explozia dinamiteĭ încetase. Din bolta zguduită cădeaŭ pietre din când în când. Zgomotele se repercutaŭ pînă departe, în misterul întunecos al adâncimelor.

Apoĭ o tăcere de moarte învălui mormântul în care fusese închis Totor de viŭ.

La început sărmanul tînăr rămase înlemnit în faţa teribileĭ realităţĭ.

Stătea pe loc ca o umbră, incapabil să se mişte, incapabil să cugete chiar.

Cât timp Dick fusese acolo, Totor se arătase curagios, energic, despreţuitor de moarte.

Dar acum, organizmul acela de fier încerca o zguduire care era cât se poate de naturală.

In faţa ororiĭ poziţiuneĭ sale, Totor se simţi zdrobit şi sufleteşte şi trupeşte.

Membrele, creeriĭ, ideile îĭ eraŭ grele ca de plumb.

I se părea că redevenise din noŭ mic, că se reîntorsese în epoca aceea când stătea bolnav în pat şi mama sa îl contempla cu ochiĭ eĭ marĭ, în carĭ se reflecta o nelinişte de moarte.

Multă vreme rămase aşa, în nemişcarea aceea dureroasă, privind fără să vadă, abia respirând, cu pieptul strâns ca într'un cleşte de fier.

Se gândea la luptele acelea epice din care eşise tot-d'a-una învingător. Se gândea la prieteniĭ săĭ carĭ îĭ eraŭ aşa de scumpĭ, la Merinos, fratele săŭ de afecţiune; se gândea la acea aleasă Nelly, a căreia amintire îĭ făcea inima să bată maĭ repede. Se gândea la tatăl săŭ, eroul acela neinvins, la mama sa, care n'avea să 'l maĭ vadă poate.

Pe când evoca aceste scumpe şi dureroase amintirĭ, pe când oribila cavernă se popula cu imaginĭ luminoase, îşĭ simţi pieptul umflat de suspine, pe carĭ nu maĭ încercă acum să le reţie.

Ochiĭ i se umplură de lacrămĭ şi un gemăt duios îĭ muri pe buze:

— Mamă! Oh, mamă!.. Sărmana mea mamă!..

Multă vreme plânse, fără ruşine, fără a încerca să se stăpânească. Plânse cu atât maĭ mult, cu cât natura sa hotărîtă şi puternică fusese tot-d'a-una protivnică lacrămilor.

. . . .

Trecu şi criza aceasta uşurătoare de durerĭ; ea produse asupra luĭ Totor o reacţiune salutară.

Se deşteptă ca dintr'un vis urât, tresări şi-şĭ reveni în fire.

Atuncĭ înspăimântătoarea tăcere a catacombeĭ care îl înconjura, vocea sa ironică, muşcătoare, răsună cu oare-care veselie:

— Eĭ bine!.. Ce înseamnă asta, d-le Totor?.. Mi se pare că aĭ plâns ca un copilaş!..

Ce maĭ de apă!.. Ce maĭ de apă, Dumnezeule!..

«Ajunge acuma!.. Să închidem repede robinetele!...

«Iată!. S'a făcut... şi-acum, a sosit vremea să fim serioşĭ.

In câte-va momente, Totor redeveni el însuşĭ, adică curagiosul ...zătorul tînăr pe care-l cunoaştem.

Se ridică, făcu câţĭ-va paşĭ, şi de-abia acum 'şĭ aduse aminte că mâinele şi picioarele îĭ eraŭ legate.

Nişte fringhiĭ fine îl împiedecaŭ de a face mişcărĭ maĭ largĭ, maĭ violente, dar eraŭ destul de slobode pentru a-ĭ lăsa o mişcare relativă a membrelor.

— Da, da sferele luĭ Dick... Trebue să ne scutim de ele...

Şi aplecându-se de-asupra felinaruluĭ care ilumina grota, îl deschise şi descoperi flacăra. In lipsa orĭ căreĭ arme tăioase expuse fringhia la flacărĭ. Puţin câte puţin, fibrele fură arse.

Totor făcu o mişcare maĭ violentă, şi mâinele îĭ deveniră libere. Acuma veni rândul picioarelor.

Se întinse cu voluptate, făcând să-ĭ pocnească oasele.

— Acuma, trebue să fac inventariul proviziunilor, şi să mă asigur că şnapanul acela de Dick nu m'a înşelat.

Vorbia tare şi sunetul mat al voceĭ sale îl făcu să tresară.

In mijlocul aceleĭ caverne, toate mişcările, toate gesturile, căpătaŭ o nuanţă oare-cum misterioasă, macabră.

Dar Totor era hotărît să se lepede de orĭ-ce emoţiĭ exterioare, să nu maĭ asculte de cât de vocea raţiuneĭ sale.

— Fără îndoială, locul acesta nu este tocmaĭ vesel... Dar se deprinde omul cu toate... Am avut în viaţa mea destule aventurĭ, ca să pot fi preparat pentru aceasta...

Şi ridicând felinarul incepu examinarea.

Mizerabilul Dick spusese adevĕrul.

Totor putea, fiind moderat de la început, să'şĭ păstreze o existenţă mizerabilă de cincĭ-spre-zece zile.

Şi pe urmă?

Dar nu!.. Să lăsăm lucrurile aceastea la o parte!... Nu trebue să fie vorba nicĭ despre un «pe urmă»!..

Imĭ voĭ aranja existenţa ca şi cum ar trebui să dureze multă, foarte multă vreme.

Dar, maĭ înainte de toate, este vorba să păstrez lumina!... Căcĭ, ce m'aş face eŭ fără lumină?..

Acesta este soarele zilelor, saŭ maĭ bine zis, al nopţilor mele!...

Pe când cerceta lucrurile care eraŭ acolo, dădu peste o butelie unsuroasă. O ridică cu băgare de seamă şi constată că butelia era plină.

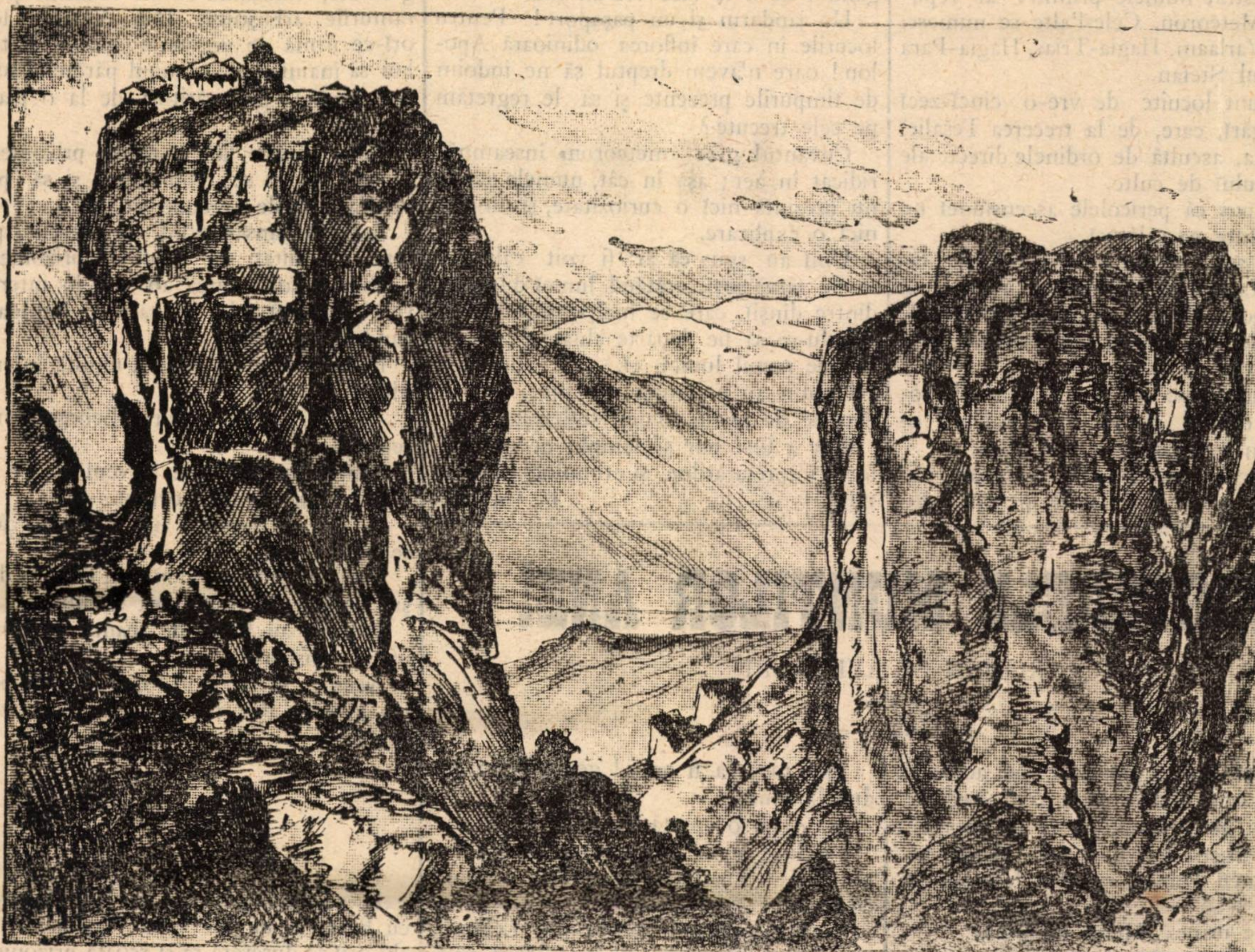
— Bravo!... este în adevĕr huilă!... Este un combustibil destinat felinaruluĭ meŭ!...

Nimic nu-mĭ va fi maĭ uşor de cât să-l alimentez cu acest oleĭ!...

La urma urmeĭ, felinarul acesta 'mĭ va indica şi zilele!

«Bine spuneam eŭ că este un soare!..

(Va urma)



Monăstirea Hagia-Trias din Tesalia

Monăstirile Tezaliei de nord

Când călătoru[1] care vizitează nordul Greciei străbate acel colţ al Tesaliei în care fluviul Peneros ese din munţii Pindului pentru a uda câmpia fertilă care se întinde spre mare, îndată ce această vale se lărgeşte, rămâne uimit de vederea unui grup de stânci fantastice, care seamănă a fi porţile de fier ale unui nui drum conducând în Macedonia şi Epir.

In vârful acestor stânci fantastice se ridică clădirile monăstirilor, care aŭ format odinioară republica călugărilor, numită «Meteoron».

Mănăstirele acestea mai există şi astă-zi încă, izolate de restul lumei, perdute în mijlocul unei vegetaţii luxuriante.

Turistul trebue numai de cât să viziteze acest imperiu aerian. Dorinţa de a'şi satisface fără întârziere curiositatea, îl face să aibă dispreţul oboselilor şi a primejdiilor care îl aşteaptă în ascensiunea pe care trebue s'o facă pentru a ajunge până acolo.

In adevĕr, pentru a ajunge până la «Meteoron», nu există vre-un drum practicabil, saŭ macar aşa, vre-o închipuire de drum. Turistul care se aventurează pe acolo, trebue să devie, din necesitate, un bun gimnastic. Urcarea se face cu ajutorul unei macarale solide. Un călugăr te primeşte, urându-ţi bun sosit din partea mânăstirei sale şi a tuturor celor-l'alte mânăstiri.

Să nu se aştepte cine-va la luxul pe care 'l oferă, de exemplu, monastirele bizantine.

Călugării sunt destul de primitori, dar inculţi.

Bibliotecele lor despre care se spune că eraŭ foarte bogate altă dată, aŭ dispărut; sălile, capelele, coridoarele, sunt aproape deşarte.

Un vânt glacial suflă pe platourile acestea, şi după ce ai admirat îndestul peisagiile, simţi nevoia de a părăsi cât mai repede domeniile acestea, în care stăpâneşte falnicul vultur, privind cu dispreţ lumea care se pierde în depărtare la picioarele sale.

Şi cu toate acestea, lumea izolată care a trăit odinioară în platourile acestea, a fost cu mult mai numeroasă.

La început, urcuşul acestor înălţimi, părea foarte greŭ, dar când câmpiile aŭ început să fie dezolate de lupte, călugării aŭ început să urce cu grămada înălţimele.

Prin ce minune de răbdare, prin ce sforţări supra-omeneşti, aŭ ajuns dânşii să înalţe monumentele care se mai vĕd şi astă-zi încă?

Istoria nu ne spune lucrul acesta, dar faptul este că s'aŭ construit douĕ-zeci şi patru de monastiri.

Lucrurile acestea se petreceaŭ prin secolul al XIV-lea; promotorul confederaţiei a fost un oare-care călugăr Nilos. Sfântul Atanasie, mort în 1372, a dat şi acestei confederaţii, organizaţia celeia din muntele Atos.

Regele Tesaliei Ioan Uroch, şi-a petrecut multă vreme în înălţimele acestea, devotându-se practicelor religioase.

Prosperitatea aceasta nu dură însă multă vreme. In secolul al XVI-lea apărură turcii, şi se pare că aceştia eraŭ hotărâţi să învingă ori-ce obstacole.

Turcii aŭ ştiut să ajungă până la aceste monastiri; de altminteri dânşii n'aŭ făcut nici un rău călugărilor. Credinţa le-a fost respectată, ca şi averile; dar s'a mai redus numărul monastirilor.

Astă-zĭ sunt numaĭ cincĭ. Una dintre ele a păstrat numele primitiv al republiceĭ: Meteoron. Cele-l'alte se numesc: Hagia-Warlaam, Hagia-Trias, Hagia-Para şi Sfântul Ştefan.

Ele sunt locuite de vre-o cincĭ-zecĭ de călugărĭ, care, de la trecerea Tesalicĭ la Grecia, ascultă de ordinele directe ale ministeruluĭ de culte.

Am spus că pericolele ascensiuneĭ nu înspăimântă pe călătorĭ.

Când şeful trenuluĭ strigă numele staţiuneĭ Kalubaka, călătoriĭ se grăbesc să se dea jos. De aicĭ până la fantasticele stâncĭ ale călugărilor, maĭ este numaĭ o singură oră de drum.

Drumurile pe acolo nu sunt de loc sigure; o bună călăuză nu strică nicĭ o-dată; un bun jandarm nicĭ atâta.

Trebue să maĭ aĭ şi un paşaport, eliberat de autorităţile locale, pentru a dovedi bunilor călugărĭ că n'aĭ venit cu gândul de a le face vre-un răŭ.

Un jandarm şi un paşaport! Pentru locurile în care înflorea odinioară Apolon! oare n'avem dreptul să ne îndoim de timpurile prezente şi să le regretăm pe cele trecute?

Cuvântul grec «meteoron» înseamnă: ridicat în aer; aşa în cât, numele acesta nu prezintă nicĭ o curiozitate, şi nu cere nicĭ o explicare.

Uniĭ aŭ spus că ar fi voit călugăriĭ să fie răutăcioşĭ, arătând lumeĭ diferenţa dintre dînşiĭ, care se înalţă tot maĭ sus, silindu-se să fie departe chiar şi cu corpul de restul lumeĭ, eĭ, care sunt, saŭ cel puţin aŭ pretenţia că sunt, aşa de departe de restul lumeĭ, sufleteşte.

Dar a fost pur şi simplu necesitatea, forţa împrejurărilor, şi etimologia cuvîntuluĭ.

C. Montig

MISTERELE MUNŢILOR ANZĬ

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Aşa dar e petrecere pe acolo!... Timpul este maĭ scurt de cum credeam. Dacă nu ne grăbim, peste un moment clienţiĭ noştri vor fi morţĭ. Haide, bătrânul meŭ Ferret, să dăm lovitura cea mare!..

— Te urmez Mergĭ înainte!..

Dar Lebont rămase nemişcat.

— Dar mişcă-te o dată! repetă gigantul.

— Tacĭ!

— Ce se întâmplă?

— Tacĭ o dată!..

— Nu cum-va te-a cuprins teama acum?

— Aud nişte vocĭ în apropiere...

— Drace!

— Şi nişte vocĭ foarte interesante încă. Fără îndoială că nu sunt acelea ale indienilor.

— Ce trebue să facem?

— Lasă-mĕ numaĭ pe mine să înaintez.

In locul acela pădurea era foarte deasă. Lebont se strecură sub un învăliş nepătruns de liane. Inaintă cu agilitatea unuĭ tigru câţĭ va paşĭ şi se opri pentru a trage cu urechea.

Auzi o voce copilărească care spunea:

— Tată, auzĭ strigătul din sat? Sunt sigură că vor s'o ucidă.

— Dumnezeule! exclamă o altă voce— aceasta foarte gravă — să ne întoarcem repede la dînsa!

Lebont eşi din ascunzătoarea sa şi alergă spre ceĭ doui oamenĭ.

— Nu vĕ fie teamă, le strigĭ dînsul. Sunt eŭ, trimesul d-luĭ Tiphaigne. Sunt aicĭ împreună cu un prieten. Am venit să încercăm salvarea d-voastră.

Ferret, care auzise cuvintele tovarăşuluĭ săŭ, înaintă.

Fica mea va fi ucisă! gemu Poiré. Mĕ duc la dînsa...

— Ar fi o curată nebunie!

— Sunt sigur că oameniĭ aceia voesc s'o ucidă. Luaţĭ copila aceasta şi fugiţĭ cu dînsa...

— Nu se poate, întrerupse Lebont; vom muri împreună cu d-ta, dacă va fi necesar, dar nu te vom părăsi.

Şi îşĭ dădu toate silinţele să liniştească pe bătrân, pentru a afla de la dînsul cât maĭ multe amănunte în privinţa închisoriĭ.

— Foarte bine, zise dînsul în cele din urmă. Am observat erĭ coliba aceea. Urmaţi-mĕ!

In grabă tăe câte-va liane şi alese una foarte lungă, al căreia capăt îl înodă. După aceea se îndreptă spre marginea prăpăstieĭ. Ceĭ-l'alţĭ luară lianele tăiate şi 'l urmară.

Lianele fură legate unele de altele; Ferret îşĭ trecu nodul în jurul mijlocului şi adresându-se luĭ Lebont, zise:

— Voiŭ încerca să mĕ urc pînă sus. Tu veĭ ţinea capătul lianelor. Când veĭ simţi treĭ zguduiturĭ, va trebui să tragĭ. M'aĭ înţeles?

Şi fostul matelot începu să urce. Peste puţin, tovarăşiĭ săĭ nu-l maĭ vĕzură; dar popasurile deveneaŭ din ce în ce maĭ numeroase şi maĭ lungĭ.

— De astă-dată prea stă mult pe loc, zise Ferret.

— Şi nicĭ o zguduitură! murmură Simona, care ţinea şi dânsa capătul lianeĭ.

— Băgaţĭ de seamă, a început din noŭ să se urce.

— Şi ce repede!

La început, Lebont, deprins cu toate exerciţiile gimnastice, se urcase fără multă greutate, folosindu-se de rădăcinĭ şi de ramurile arbuştilor. Dar dintr'un loc, orĭ-ce urmă de vegetaţie încetă, şi trebui să înainteze de-alungul păreteluĭ stîncos, numaĭ prin sărit urĭ de la o piatră la alta.

Când ajunse lângă coliba prizonierei se opri ca să se odihnească, şi să privească maĭ de aproape situaţia.

Indieniĭ dansaŭ plinĭ de veselie, părând a fi uitat cu totul de prizonieră.

Tînăra fată stătea abătută în interiorul închisoreĭ sale, pe care o lumina o candelă cu oleĭ.

Berta văzându-l rĕmase uimită, înlemnită.

— Tăcere? murmură Lebont, vino repede!

Tînĕra fată înţelese şi veni să se atârne de gâtul salvatoruluĭ.

— Era şi timpul, zise Lebout, când se văzură jos.

Strigăte furioase ajungeaŭ până la dînşiĭ, venind din înălţimea satuluĭ.

Indieniĭ aŭ băgat de seamă că prizoniera a dispărut.

Acuma, să ne dăm toate silinţele pentru a scăpa din încurcătură, dacă vom putea.

CAP. X.

Sub cascadă

In adevăr, pe când Lebout ajungea cu Berta la un loc sigur, gardieniĭ închisoriĭ se duseseră să'şĭ scoată prizoniera.

Alarma fu dată imediat şi urmărirea începu. Torţiĭ fură aprinse. Câţĭ-va indienĭ avură ideia de a arunca torţĭ aprinse în prăpastie, pentru a surprinde la început direcţia pe care vor lua fugariĭ.

Fără prezenţa de spirit a Berteĭ, una dintre aceste torţiĭ ar fi căzut drept peste capul luĭ Poiré, arzându-ĭ faţa.

Jean Ferret se repezi şi stinse torţa cu picioarele. Dar în clipa aceea, faţa sa fu subit iluminată, şi Berta scoase un strigăt de groază.

Ea se dădu repede îndărăt, ca şi cum ar fi voit să caute un loc de fugă.

Poiré şi Simona alergară spre dînsa.

— Eştĭ rănită? bolborosi bietul părinte.

Berta, în loc să răspundă, se dădu îndărăt cât putu, repetând ca într'un vis:

— Omul acela! Omul acela!

Lebout înţelesese. Berta recunoscuse pe mizerabilul de la Brouvilie.

Fără de voe, dînsul esclamă:

— Nu este dînsul! O simplă asemănare.

— Dinsul este! jur că este dînsul! Este asasinul Jean Ferret!

— Fiica mea! exclamă Poiré, apucând-o de braţ, ce spuĭ tu? Oare durerea ţi-a rătăcit mintea?

Lebout îşĭ dădea bine seamă de gravitatea situaţieĭ.

Se hotărî repede şi vorbi plin de îndrăzneală:

— Eĭ bine! omul acesta este în adevăr Jean Ferret; împrejurările aŭ făcut din el un adevărat eroŭ. Nu lasă să-ĭ scape nicĭ o împrejurare pentru a se devota celor nenorocițĭ.

Dar Berta, peste măsură de indignată continuă:

— Ce groaznică întâmplare l'a scos pe omul acesta în calea noastră?

Lebout îĭ cuprinse brațul şi continuă cu vocea plină de gravitate:

— D-zeŭ l'a ertat, de vreme ce l'a scos în calea noastră. Prin admirabila căință a acestuĭ asasin, cerul dovedeşte că vrea salvarea noastră. Dar să fugim maĭ repede! Indieniĭ aleargă din toate părțile!

Nicĭ odată mizerabilul nu întrebuința:e o elocvență maĭ mare.

— Uițĭ că omul acesta țĭ-a salvat viața? exclamă Poiré apropiindu se de fiica sa.

— E adevĕrat!.. murmură biata fată. Sunt o ingrată. Vă cer ertare, adaugă dânsa, întorcându-se spre Jean Ferret.

Dar fără de voe, o tremurătură nervoasă îĭ zgudui corpul. Temându-se că nu va maĭ putea rezista multă vreme, se lipi de brațul tatăluĭ eĭ şi murmură:

— Să ne grăbim!.. Mă tem să nu-mĭ vie rĕŭ.

Gigantul o luase pe Simona în brațe, şi fugea în urma luĭ Lebout, care conducea mica trupă.

In depărtare se auzeaŭ strigătele furioase ale indienilor, care începuseră o urmărire desperată.

Fugariĭ aveaŭ multă cale înainte, de oare-ce indieniĭ trebuiaŭ să înconjoare muntele pentru a se coborî. In timpul acesta Europeniĭ se îndreptară în spre deşert, adică în spre acea regiune unde s'ar fi gândit cine-va maĭ puțin să-ĭ caute

Indieniĭ aveaŭ să-şĭ adune toate forțele pentru a închide calea in spre Solama, singurul refugiŭ logic în ochiĭ urmăritorilor, carĭ nu puteaŭ cunoaşte planurile luĭ Lebout.

Acesta luând o direcție cu totul opusă, făcea în acelaşĭ timp două lucrurĭ, dădea două loviturĭ: maĭ întâiŭ de toate, era sigur că pentru moment scăpase cu totul de indienĭ, şi apoĭ, îl apropia pe Poire de planurile sale.

Dar Lebout nu era omul care să se mulțumească cu o singură izbândă.

El 'şĭ sili tovarăşiĭ să meargă o bucată prin apa torentuluĭ, pentru ca astfel, orĭ-ce urmă să dispară.

Pentru ca să încurce şi maĭ bine pe urmăritorĭ, făcu chiar câte-va înconjururĭ.

— Pentru moment, zise dânsul putem fi liniştițĭ; dar maĭ avem încă multă cale de străbătut, până când vom ajunge la ținta călătorieĭ noastre. Şi până atuncĭ, indieniĭ vor fi observat lipsa noastră de la Salam, şi vor fi început de sigur urmărirĭ în alte direcțiĭ.

Berta sfârşi prin a cădea sfârşită de oboseală. Treĭ-zecĭ de ore de veghere, precum şi nenumăratele emoțiĭ prin care trecuse, învinseseră corpul acela delicat, în care era o inimă atât de neînfrânată.

Poiré se rugă de conducătorĭ să o prească.

— Nu încă, respunse Lebout.

Şi dădu ordin luĭ Ferret s'o ia şi pe Berta în brațe.

Gigantul porni înainte fără grijă, purtând dubla sa povară.

Ajunseră pe un platoŭ înconjurat de stâncĭ. Aicĭ, Lebout se opri.

— De aicĭ, explică dînsul, dominăm tot ținutul, în spre satele indienilor. Culcați-vĕ şi dormițĭ fără grijă, căcĭ mâine dimineață va începe un drum şi maĭ greŭ încă.

— Dar d-ta? întrebă Poiré.

— Eŭ mĕ voĭ odihni după ce vĕ voĭ fi dus într'un loc sigur.

Familia Poiré şi Ferret se culcară, şi adormiră duşĭ.

Lebout singur rămase de veghe, la marginea platouluĭ, ascuns după o stâncă.

Când se făcu ziuă, Berta şi Poiré se sculară, lăsând-o pe Simona să se maĭ odihnească. Il găsiră pe Ferret, lângă Lebout, care nu-şĭ părăsise nicĭ un moment postul sĕŭ de observație. Şi cum toțĭ se miraŭ de marea sa putere de resistență, tînărul le rĕspunse:

— Cu mine se petrece un fenomen maĭ curios; cu cât mĕ zdrobeşte maĭ mult oboseala, cu atâta simțurile îmĭ devin maĭ ascuțite. Ochiĭ meĭ vĕd maĭ bine noaptea, şi urechile prind cu maĭ multă putere sonoritățile. Indieniĭ sunt nişte vînătorĭ foarte finĭ, dar de asta dată prada va fi greŭ de prins.

Tatăl şi fiica se îndreptară spre marginea pădureĭ, care începea la o distanță de câte-va zecĭ de paşĭ. Copacĭ giganțĭ îşĭ înălțaŭ spre cerurĭ ramurile lor ne maĭ sfârşit de lungĭ. Lianele se întindeaŭ în toate părțile, în straturĭ involburate, formând o rețea deasă.

Berta crezu că zăreşte câte-va grape de orchidee, dar lumina nu era încă destul de mare, pentru ca să se poată duce până acolo.

Ea se întoarse împreună cu tatăl eĭ spre Simona.

Fugariĭ îşĭ continuară drumul; un drum peste măsură de obositor, din pricina lianelor carĭ închideaŭ mereŭ calea.

Un european nicĭ nu 'şĭ poate imagina într'un mod lămurit ce înseamnă să străbată cine-va o pădure virgină.

Paginile luĭ Chateaubriand şi ale altor scriitorĭ de geniŭ ca dânsul, aŭ aprins în sufletul multora dorința de a vizita nişte locurĭ despre carĭ se spuneaŭ atâtea lucrurĭ minunate; daĭ aceste paginĭ nu ne pot da ideia exactă a greutăților pe carĭ le întâmpină acela ce 'şĭ-a pus în gând să admire frumusețile pădurilor virgine.

Pentru nenorociții noştri eroĭ, prefăcuta şi criminala bună-voință a luĭ Jean Ferret, era de un prețios ajutor.

El o purta pe Simona în brațe şi o ferea cu îngrijire de loviturile ramurilor.

Poiré şi fiica sa maĭ mare, se țineaŭ destul de bine, cu toate că picioarele le eraŭ însângerate.

Inaintea lor, Paul Lebout alerga printre stufişurĭ cu o agilitate nespusă; prin unele părțĭ rețeaua de frunze era aşa de deasă, întunericul aşa de mare, în cât călătoriĭ eraŭ nevoițĭ să se ia de mână, pentru a nu se perde unul de altul.

Din loc în loc dădeaŭ peste mlaştinĭ destul de marĭ, care încurcaŭ şi maĭ mult încă drumul.

Pe înoptate, se opriră într'un luminiş îngust. Eraŭ maĭ mult de cincĭ-zecĭ de ore, de când nu maĭ luaseră nimic în gură.

Ferret şi Lebout, lăsându-şĭ oaspețiĭ să se întindă pe muşchiŭ, organizase la o mică distanță, o cursă de mistrețĭ.

Animalele acestea mişună prin acea regiune. Era prin urmare foarte logică speranța, ca vre-unul dintre eĭ, atras de prezența miceĭ trupe, să se lase a fi atras în cursă. Ceĭ doĭ complicĭ săpară o groapă adâncă, şi o acoperiră bine, cu un strat fraget de crengĭ.

Stratagema aceasta avea multe şanse de reuşită. In adevĕr, după câte-va ceasurĭ, pe când adormiseră cu toțiĭ, afară de Lebout, un muget furios întrerupse tăcerea. Un mistreț căzuse în groapă.

De acum înainte, celelalte operațiĭ eraŭ cât se poate de uşoare. Peste o oră, mâncaŭ cu toțiĭ bucățĭ marĭ de carne, foarte prost friptă; dar foamea le era aşa de mare, în cât nimenĭ nu maĭ băgă de seamă amănuntul acesta.

In zorĭ, Lebout, care se dusese să facă o mică recunoaştere în împrejurimĭ, anunță că peste două zile aveaŭ să ajungă la destinație.

In timpul primelor ore de mers care urmară, întunericul fu aşa de mare în cât călătoriĭ rămaseră oare-cum uimițĭ când vĕzură maĭ târziŭ că era ziua mare. In cele din urmă sfârşiră prin a se crede în plină noapte.

Spectacolul care se prezinta acum înaintea lor, întrecea tot ce imaginația lor putuse concepe până atuncĭ.

Munțiĭ păreaŭ aşezațĭ uniĭ d'asupra altora, formând un fel de amfiteatru minunat.

Lebout se orienta după unul dintre aceştĭ munțĭ a căruia siluetă bizară, în formă de cască, o recunoscuse de departe.

In timpul aceluĭ zile, maĭ veniră pentru bieții fugarĭ câte-va clipe de fericire, când frunțile li se descrețiră.

Eraŭ acum aproape de domeniile d-luĭ Tiphaigne, aveaŭ să scape de orĭ-ce urmărire... Şi apoĭ, atmosfera aceia radioasă, apele, păsările, florile, totul arunca o notă limpede şi sonoră, în colțul acela, în care

poate nicĭ un european nu maĭ pusese vre-o dată piciorul.

Pe când înaintaŭ, băgară de seamă că se aflaŭ în albia uneĭ foarte marĭ cascade, care secase în profitul uneĭ alte cascade vecine.

Lebout observă că apa putea fi adusă în vechea eĭ matcă, cu cea maĭ mare uşurinţă.

Toţĭ rîseră de această observaţie, şi-l sfătuiră să se facă inginer.

— Ar fi bine să propuĭ serviciile d-tale pentru repararea unuĭ canal guatemalian!

— Eŭ aş fi cel d'intâiŭ care aş subscrie acţiunile, adăugă Poiré.

Aşteptând, întrerupse Ferret, să căutăm un loc potrivit pentru a devora resturile mistreţuluĭ.

— Să căutăm un loc? răspunse Berta; dar e gata găsit. Priveşte această mică grotă din faţa noastră, care ne oferă un adăpost destul de sigur.

— Am văzut-o şi eŭ adaogă Lebout. Şi m'am gândit că aicĭ s'ar putea da o frumoasă lovitură.

— Ce lovitură? întrebă Poiré.

— Grota aceasta vine direct în drumul vecheĭ cascade, aşa în cât, dacă ar readuce cine-va apa în vechea eĭ matcă, oamenĭ care ar fi închişĭ în grotă, ar fi perduţĭ fără nicĭ o nădejde de salvare.

Cum era aproape de înoptat şi nu maĭ aveaŭ destulă vreme pentru a ajunge până la hacienda luĭ Tiphaigne, se hotărîră să-şĭ petreacă noaptea acolo.

De când poposiseră în grotă, Lebout nu-şĭ maĭ găsea loc; mereŭ intra şi eşea, mereŭ examina împrejurimile groteĭ, până în punctele cele maĭ îndepărtate. Din când în când, îşĭ lipia urechea de câte o stâncă, şi rămânea momente întregĭ în această atitudine, ascultând.

Tovarăşiĭ săĭ adormiră, unul câte unul; numaĭ mica Simona maĭ rămase deşteaptă. Ferret o purtase tot timpul în braţe, aşa în cât fetiţa nu era tocmaĭ obosită.

Lebout eşi din noŭ.

Fetiţa îl urmări cu privirea, şi îl văzu alergând încoace şi încolo fixându-şĭ mereŭ privirea spre partea din care veni.

— Ce naiba o fi având omul acesta? se întrebă dânsa.

Dar Lebout nu se astâmpăra de loc; din contra, devenia din ce în ce maĭ agitat.

Fără îndoială că era ceva la mijloc.

Pentru a vedea maĭ bine ce se petrece, Simona eşi din grotă.

Tînărul se sprijinise cu mâna de o stâncă, ca şi cum ar fi voit s'o excaladeze.

Simona îl strigă. Lebout îĭ făcu semn să se ascundă repede, şi veni spre dânsa.

— Deşteaptă-ĭ repede pe toţĭ, şi nimenĭ să nu maĭ iasă afară. Indieniĭ sunt pe urmele noastre. Să staţĭ ascunşĭ în Grotă, orĭ-ce s'ar întâmpla, saŭ suntem perduţĭ.

Şi dispăru repede printre stâncĭ. Simona intră în grotă şi'şĭ deşteptă tovarăşiĭ.

Indată ce află teribila veste, Poiré fu cuprins de disperare. De astă-dată, totul se sfârsise. Indieniĭ descoperiseră urmele noastre, şi fără îndoială că vor ajunge la grotă. Nu înţeleg pentru ce nu ne lasă Lebout să fugim. (Va urma)

DE LA PARIS LA BOURGES

Tovarăşul meŭ de drum şi cu mine, amândouĭ veselĭ, sprintenĭ ca nişte şcolarĭ în vacanţă, ne ducem la biuroul malposteĭ, ne suim în trăsură şi plecăm pe la orele 11 din Paris la Bourges.

Caiĭ pornesc ca nişte smeĭ, pavelele răsună sub copitele lor şi în curând amândouă oraşe Paris şi Fontainebleau, despărţite prin Sena, rămân în urma noastră, cu fortificările lor pline de tunurĭ.

Dintre toate modurile de călătorit cel maĭ plăcut şi maĭ comod este, fără îndoială, malposta; şi dintre toate voiagiurile din Europa unul din cele maĭ frumoase este cel de la Paris la Bourges.

Malposta nu primeşte de cât douĭ călătorĭ, fiind menită a duce corespondenţele cu cea maĭ mare repeziciune; ea face tot drumul în fuga cailor zi şi noapte, fără a se opri nicăerea maĭ mult de cincĭ minune. Călătoriĭ trebue să se îngrijească a lua cu eĭ proviziĭ, căcĭ altmintrelea ar fi expuşĭ a rĕmâne nemâncaţĭ şi nebăuţĭ, 24 ore întregĭ.

Şoseaua trece de-alungul Seneĭ, în mijlocul unuĭ şir necurmat de pădurĭ frumoase, de livezĭ îmbelşugate şi de câmpiĭ răcoritoare.

Orĭ încontro se îndreaptă ochiul, întâlneştĭ priveliştĭ romantice, castelurĭ nouĭ şi elegante, parcurĭ pline de o veselă verdeaţă, în vreme ce fundul orizontuluĭ este coprins de minunata panoramă a unor peisage admirabile de unde curge un mic rîuşor repede, unde vâslaşĭ mişcă a lene o barcă. Adaugă pe lângă aceasta o climă plăcută, un cer lin şi albastru, o şosea curată, o trăsură comodă, înhămată cu cincĭ caĭ voinicĭ ca nişte leĭ. Ce poate dori un om maĭ mult, ca să fie mulţumit şi să uite toate necazurile vieţeĭ.

Tovarăşul meŭ plin de o adâncă mulţumire începe a cânta o arie foarte frumoasă. Caiĭ speriaţĭ de acest cântec, aleargă cu putere; roţile sburaŭ, clopoţeiĭ, aninaţĭ de gurile hamuluĭ, zornăiaŭ veselĭ; postaşul pocnea din bicĭ, copaciĭ fugeaŭ în urma noastră ca o armie pusă în risipă; iar noĭ lungiţĭ pe pernele trăsurĭ fumam cu plăcere.

— Minunat început de călĕtorie! Nicĭ cald, nicĭ frig, nicĭ colb, nicĭ glod. Cum e maĭ bine.

— Cu adevărat; şi pe lângă aceste avantagiĭ, adaogă trecerea prin una din cele maĭ frumoase părţĭ ale Europeĭ, sub un cer albastru care se întinde de asupra noastră ca o boltă de smarald.

— Eştĭ poet, domnul meŭ?

— Câte odată... când vreaŭ să uit lumea.

Ast-fel vorbind şi glumind, trecu mult timp. Soarele se cobora spre apus într'un ocean de flacărĭ; şi razele luĭ străbăteaŭ ca nişte săgeţĭ de aur printre frunzele copacilor. Un singur nor ce avea forma unuĭ vultur uriaş, se îndreptă spre culmea munţilor, şi părea că sbura către cuibul săŭ în multe stâncĭ ale munţilor Albĭ. Era acum momentul tainic, când toată natura se pregăteşte pentru odihna nopţeĭ, ora în care sufletul se pătrunde de o dulce melancolie şi se înalţă pe plaiurile cereştĭ. Tovarăşul meŭ scoase din buzunar un fes roşu cu felurite cusăturĭ, şi acoperindu-şĭ capul se înfundă în colţul calesceĭ, unde începu a horcăi. Eŭ însă, care cu greŭ pot să adorm, căzuĭ pe gândurĭ, şi cu dulcele leagăn al malposteĭ, mă repezĭi pînă în Muntenia. Imĭ revăzuĭ ţara, familia, amicĭ, cu o duioasă bătae de inimă, şi supus farmeculuĭ a celuĭ dulcĭ reveriĭ, mă simţiĭ rătăcind în lumea drăgălaşe a amintirilor... Insă un hop al trăsuriĭ mă treziĭ din acel vis frumos lângă tovarăşul meŭ de drum, ce avea un aer de mandarin chinezesc sub fesul ţuguiat, ce îĭ cădea pe nas.

Acum umbrele nopţeĭ acoperiseră pământul şi copaciĭ se zăreaŭ ca fantasme din altă lume, ce se alungaŭ pe câmpie, până ce se perdeaŭ în întunerecul depărtat. Miĭ de stele străluceaŭ pe bolta cerească; unele cădeaŭ de-alungul ceruluĭ, lăsând o urmă argintie după dânsele, altele se oglindeaŭ în apa Seneĭ, altele păreaŭ că alunecă ca nişte fantasme pe omătul alb de zăpadă al munteluĭ.

Tot era în lume tainic şi adânc pătrunzător; iar în tăcerea cumplită a natureĭ, în nemişcarea obiectelor ce ne înconjoară, repeziciunea malposteĭ părea îndoită, tropotul cailor şi sunetul zurgalăilor aveaŭ ceva fantastic.

Felinarele trăsureĭ aruncaŭ înaintea lor pe şoseı o pată lungă de lumină, în care se zăreaŭ călcând în picioare umbrele lor, ce se încolăceaŭ sub dânşiĭ ca nişte balaurĭ negri.

Imĭ închipuiam că mă aflam în împărăţia fantasmelor, răpit de carul unuĭ geniu de noapte şi urmărit de hărăitul grozav al unor balaurĭ nevĕzute. Insă lunca se ridică încet pe marginea orizontuluĭ, şi la gingaşa sa lumină fantasmagoria pieri într'o clipă.

De-ar putea cine-va să stenografieze toate gândurile, care trec prin mintea omuluĭ într'o noapte frumoasă de călătorie, ar produce volume întregĭ de ideĭ înalte şi de... prostie. Spre zorĭ de ziuă somnul veni să'mĭ închidă ochiĭ. Adormiĭ ca un fericit. Când mă deşteptaĭ, ajunsesem în Bourges.

C. Zlătescu

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vinătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciului

Anul IX. —No. 527. 10 Banĭ în toată ţara Miercurĭ 13 Iunie 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. —pe an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacţia şi Administraţia:
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARŢEA —



Judecata luĭ Dumnezeŭ în Nigeria. — Vezĭ pag. 1928.

Judecata luĭ D-zeŭ în Nigeria

O aventură foarte interesantă a avut locotenentul Alexander, în timpul ultimeĭ sale expedițiunĭ în Africa.

El avu ocaziunea de a asista la o «judecată a luĭ D-zeŭ» în colonia engleză Nigeria, din Africa de vest.

Judecățĭ de-ale luĭ D-zeŭ saŭ ordaliĭ eraŭ în uz în timpurile antice la ebreĭ, la perşĭ, ba chiar şi la popoarele europene, maĭ cu seamă în evul mediŭ în Germania, şi adică în diferite forme.

Ast-fel de judecățĭ asupra vinovățieĭ saŭ nevinovățieĭ se pronunțaŭ prin duel. Lohengrin dovedeşte nevinovăția Elseĭ, învingând pe Telramund—şi prin probe de foc, în care acuzatul trebuia să'şĭ țină mâna saŭ să umble cu picioarele goale pe cărbunĭ aprinşĭ. Dacă se ardea atuncĭ nu era vinovat.

In locul judecăților luĭ D zeŭ se întroduse maĭ târziŭ tortura; cu toate aceste şi în cursul veaculuĭ al optu-sprezecelea se maĭ practică icĭ şi colo judecata luĭ D-zeŭ.

Nu trebue decĭ să ne mirăm că în India şi la triburile africane se exercitează şi astă-zĭ această procedură sumară isvorîtă din cea maĭ crasă superstițiune.

Judecata luĭ D-zeŭ despre care povesteşte locotenentul englez Alexander — scena este reprodusă în pagina I-a a numĕruluĭ nostru de azĭ,—este aplicată de «doftoriĭ» unuĭ trib de negri din Nigeria față de un hamal al locotenentuluĭ, pe care camaraziĭ sĕĭ negri îl acuzaseră că le-a furat solda. Acuzatul a fost adus înaintea juriuluĭ. Douĭ «doftorĭ» țineaŭ un băț pe pieptul sĕŭ. Acest băț avea să pronunțe sentința. Dacă se învârteşte şi se îndoae în contra acuzatuluĭ, atuncĭ acesta este vinovat, dacă stă în repaos, atuncĭ el scapă. Negrul locotenentuluĭ explorator avu noroc. Bățul nu se mişcă, saŭ poate că «doftoriĭ» înşişĭ eraŭ convinşĭ de nevinovăția Negruluĭ—poate că eraŭ mituițĭ—şi lăsară bățul în repaos.

C. S.

VIAȚA ÎN TERRA-NOVA

De cum încep să apară primele raze ale soareluĭ, o vie animație se produce în întregul port.

Luminele lanternelor aleargă de colo până colo pe cheiŭ şi pe punțile vapoarelor, în timp ce sgomotul spart al lanțurilor se amestecă cu sunetul răguşit al comandanților de echipagiĭ.

Cauza principală este că astăzĭ are loc plecarea maĭ multor bastimente pentru Terra-Nova şi aci plecarea nu e după rând, ci care apucă maĭ repede la ordinele date. Ceĭ carĭ vin maĭ la urmă riscă să rămână pe loc.

In oraş este sfârşitul uneĭ noptĭ de carnaval. S'a petrecut de minune. De prin balurĭ şi de prin cârciumĭ es într'una grupurĭ de marchizĭ şi paiațe carĭ cântă melodiĭ scumpe marinarilor, melodiĭ acompaniate de sunetele calde ale armoniceĭ.

Printre grupurile acestea poate uniĭ aŭ petrecut pentru ultima oară în viața lor, căcĭ acuma eĭ vor trebui să se îmbarce peste câte-va ore într'o mare campanie de pescuit din care nu se ştie câțĭ se vor întoarce înapoĭ.

Când soarele se ridică bine, străzile se tixesc de o mulțime de oamenĭ carĭ furnică în toate direcțiile. Mulțimea aceasta nu este altcine-va de cât părințiĭ, amiciĭ, iubitele, etc. carĭ vin să 'şĭ intovărăşească până la vapor pe ceĭ carĭ se duc departe şi de unde nu se ştie când se vor maĭ întoarce!!

In curând vapoarele cu treĭ catargurĭ, bricurile, şalupele, cu pânzele desfăcute, cu steguşoarele în vârful catargurilor se vor mişca alene în spre canalul de unde apoĭ vor apuca în largul apeĭ şi atuncĭ cheiul va fi înțesat de lume şi batistele vor flutura de pretutindenĭ.

Plecarea

Imbarcarea se face cu repeziciune şi cu multă vigoare. Unul poartă pe umeriĭ luĭ două cisme marĭ în carĭ se găsesc sticle încărcate cu țuică, cafea şi tutun. Din ambele luĭ buzunare ies afară fel de fel de pipe: provizia luĭ pentru lungile zile şi noptĭ din largul măreĭ.

De şi e vesel de plecare, totuşĭ întârziază aşa de mult cu luarea rămasuluĭ bun, încât e nevoit să se sue într'o barcă şi să vâslească cu putere pentru a 'şĭ putea ajunge vaporul care 'l va duce.

Sunt alțiĭ carĭ se îmbarcă cu maĭ puțină veselie şi bună-voință şi asta din cauză că aŭ trebuit să părăsească cârciuma unde sorbeaŭ cu deliciŭ nectarul curat şi limpede... A trebuit să se trimeată jandarmĭ pentru a putea fi aduşĭ de la cârciumă la bordul vaporuluĭ, atât de mult îĭ atrăgea localul acela maĭ ales acuma la plecare. Nu că eĭ ar fi avut intențiunea să rămâe pe pământ, dar uitaseră în fundul paharelor că trebuiaŭ să plece.

Un altul fu adus în costumul luĭ cel galben de legendar marchiz de carnaval şi asta fiind-că hainele luĭ îĭ rămăseseră acasă. El ține cu orĭ şi ce chip să se îmbarce în costumul luĭ de bal şi această plăcere îĭ este satisfăcută.

D'odată se produce un zgomot şi porțile canaluluĭ de plecare se deschid. Numeroşĭ marinarĭ — printre carĭ se amestecă şi o mulțime de micĭ marinarĭ, de aşa zişiĭ «mus» carĭ usucă pe țărmurĭ morunul prins la Saint-Pierre-Miquelin— încep a trage de odgoane şi a învârti de roțĭ pentru plecare. Pilotul se postează la locul obicĭnuit. Odgoanele fiind dezlegate, pânzele—sub presiunea vântuluĭ—încep să se umfle şi vapoarele pornesc iuțindu-şĭ din ce în ce mersul. La un moment dat trec de zăgazul portuluĭ şi apoĭ o pornesc departe în largul apeĭ.

Vapoarele o pornesc ast-fel unul dupe altul şi în curând toate sunt în largul măreĭ, ca şi cum ar fi fost flota luĭ Christofor Columb care pleca în descoperirea Americeĭ — continent către care se îndreptaŭ şi ele.

Ele nu vor porni însă din bazin în largul măreĭ înainte de a se face apelul general de către căpitanul bastimentu'uĭ. După aceasta, şeful desfăşoară pavilionul național, care până aci era înfăşurat şi păstrat la catargul din spate— salută apoĭ pământul şi o pornesc cu repeziciune lăsând departe pe țărm părințĭ şi amicĭ, soțiĭ şi iubite...

Dacă se întâmplă ca la apelul făcut să nu fie cu toțiĭ prezențĭ, căpitanul aşteptă până ce armatorul îĭ va aduce pe toțĭ ceĭ carĭ lipsesc.

Spectacolul acesta durează o bună parte din zi şi tocmaĭ după amiază, când vine refluxul vapoarele întîrziate o pornesc în larg.

Ceĭ dintâĭ carĭ aŭ avut cinstea să calce pe pămîntul Americeĭ aŭ fost franceziĭ. In timpul secoluluĭ al XIV lea, adică cu un secol înainte de Christofor Columb, Basciĭ, vînînd balena în Atlantic, se odihneaŭ de obiceĭ în Terra-Nova pe care eĭ o numiseră insula Bacaleas. Tot aci eĭ pescuiaŭ şi morunul în mare cantitate. In anul 1536 cete întregĭ de Normanzĭ, Bretonĭ şi Bascĭ plecară cu vapoarele în spre Terra-Nova pentru vînătoarea moruneluĭ.

De la această epocă franceziĭ s'aŭ tot dus mereŭ la pescuit cu vapoarele lor în spre Terra-Nova şi n'aŭ încetat să facă aceasta de cât în timpul marilor războaie ale Franțeĭ, când tot mergeaŭ, dar ca nişte corsarĭ.

La început pînă aŭ colonizat Terra-Nova şi Canada eĭ s'aŭ mulțumit să pescuiască morunul numaĭ d'alungul coastelor şi tocmaĭ maĭ târziŭ eĭ aŭ început să exploreze întregul pămînt al Tereĭ-Nova.

Astă-zĭ când franceziĭ aŭ pierdut, de la 1904, dreptul d'a pescui pe o bună parte din Terra-Nova cunoscută sub numele de French-Hiore, eĭ nu maĭ pes-

cuiesc de cât pe la ţărmurile sudice. Aceste locurĭ se numesc: Marele Banc, Bancul Verde, Bancul din Saint-Pierre şi Banquereau.

D'alungul coasteĭ sudice curge Gulf-Streamul, un curent de apă caldă venind din Mexic, în timp ce d'a lungul coasteĭ nordice curge în sens invers, un curent de apă rece venind din Groelanda. Intâlnirea acestor două curente produce vîltorĭ teribile, dintre care numaĭ vîltoarea Terra-Nova e cunoscută prin nenorocirile care le-a produs.

In aceste ţinuturĭ periculoase se avîntaŭ şi vapoarele despre a căror plecare am vorbit pînă aci.

Drumul a fost destul de greŭ şi de lung, dar vaporul «Marie-Jeanne»— un vapor frumos cu treĭ catargurĭ şi de 450 tone—a izbutit să înfrunte orĭ şi ce pericol şi să alunece cu uşurinţă printre gheţoaie şi vîltorĭ.

Pe banchize

Vaporul ajunse în fine la locul dorit unde se făcea pescuitul. Se făcură sondagiĭ pentru a se putea descoperi fundul şi natura funduluĭ apeĭ.

«Marie-Jeanne» se opri din mersul săŭ în ziua de 8 Aprilie şi atuncĭ oameniĭ primiră o raţie dublă de vin. Greaua meserie a pescuituluĭ trebuia să înceapă în curînd.

Eĭ trebuiră să caute maĭ întâĭ ceea ce numesc «boëtte», un fel de momeală cu care înşelaŭ peştiĭ. Această momeală cu care înşală peştiĭ nu este de cât o scoică numită «bulots» care e prinsă în cantitate mare cu ajutorul unor coşurĭ de nuiele şi a unor plase în care se pune câte o rîmă.

Scoicile acestea daŭ năvală în coşurĭ şi 'n plase şi ajunge să le umple în curînd.

Această pescuire cu ajutorul scoicilor care nu se practică de cât de vre-o douĕ-zecĭ de anĭ este foarte abundentă. Graţie acestuĭ soiŭ de pescuire francezii izbutesc foarte lesne să-şĭ facă cantitatea necesară lor.

Englezii şi Americaniĭ nu fac ast-tel de pescuirĭ, pentru că eĭ aŭ la îndemână heringul proaspăt şi asta fără multă muncă.

Cu toate că pescuitul cu ajutorul «boetteĭ» e maĭ greŭ, totuşĭ avantagiile sunt aşa de marĭ în cât se practică acuma pe o scară foarte întinsă.

Suntem a doua saŭ a treia zi de la ancorare. Plasele sunt aranjate gata cu tot ceea ce trebue la pescuit. Ceasul arată treĭ după amiază.

Căpitanul dă ordin să se dea drumul pe apă şalupelor de pescuit, şi micilor bărcĭ numite «doris», nişte bărcĭ micĭ cu fundul lat, care sunt legate de vapor. Echipagiul acestor îmbarcaţiĭ este redus la cea maĭ simplă expresie. El se compune dintr'un patron care dă ordinele necesare şi dintr'un aşa zis, «avant» care execută orĭ-ce poruncă.

Inceputul pescuituluĭ

Pescuitul se începe cu vre-o douĕ-zecĭ de plase de vre-o şeapte-zecĭ şi cincĭ de metriĭ fie-care legate împreună la două capete care sunt şi ele fixate de o mică ancoră, graţie căreia plasele întinse nu se maĭ pot mişca.

La fie-care din aceste ancore se maĭ adaptează încă o plasă numită «asin», care serveşte să menţie la suprafaţa apeĭ o ancoră cu care marinariĭ cunosc cât a intrat în apă cele-l'alte plase.

Numărul undiţelor întrebuinţate este de vre-o 30,000. Se socoteşte cam care ar fi cantitatea necesară de «boette» pentru fie-care îmbarcaţie. Succesul pescuituluĭ depinde foarte mult de cantitatea şi calitatea «boetteĭ», maĭ ales când e vorba de batog.

La plecarea de la puntea vaporuluĭ, ceĭ doĭ marinarĭ vâslesc împreună cu vigoare, dar de la 500 de metri patronul începe a lăsa în apă o primă plasă, în timp ce cel-l'alt vâsleşte înainte. Când ajunge la extremitatea plaseĭ, aruncă pe a doua şi aşa maĭ departe pînă seara, când se culcă cu toţiĭ.

Micile dormitoare formează un tabloŭ de toată gingăşia. Pereţiĭ lor sunt împărţiţĭ în nişte micĭ cutioare carĭ formează paturile; iar o saltea, o plapomă şi o pernă este toată îmbrăcămintea patuluĭ. In aceste paturĭ se odihnesc, timp de douĕ lunĭ, aceştĭ marinarĭ cu braţele de fier.

Cuferile marinarilor, aşezate la rând, servesc drept scaune şi mese atuncĭ când vremea e urâtă şi nu pot eşi pe bord. Singura lumină din aceste micĭ dormitoare e produsă de o lampă, care fumegă mereŭ.

La spatele vaporuluĭ se află camera căpitanuluĭ şi aceea a «secunduluĭ». Din aceste camere trecĭ într'alta pătrată, care e camera de mâncare. Cele necesare mâncăreĭ şi băutureĭ sunt aşezate toate în camera căpitanuluĭ.

După ce se întorc de la pescuit, marinariĭ nu se odihnesc pe bord, ci pregătesc totul pentru ridicarea plăşilor de a doua zi. Fie-care îşĭ ia amorca luĭ care poartă un număr pe fanion, precum şi ancora respectivă a plaseĭ luĭ. Patronul stă de o parte şi asistă la aşezarea peşteluĭ prins. Când se apropie de vapor bărcile cu peşte, unul din vâslaşĭ trebue să strige dacă s'a prins saŭ nu ceva peşte. Dacă însă pescuitul a fost prost de tot, nu s'aude nicĭ o şoaptă.

Când bărcile cu peşte se apropie bine de vapor, atuncĭ se începe descărcarea peşteluĭ prins. Această operaţie însă este foarte grea din cauză că vaporul se mişcă teribil în bătaia valurilor. După ce peştele este aşezat pe puntea vaporuluĭ, se începe sărarea. De multe orĭ însă, înainte de sărare, oameniĭ se pun la masă, căcĭ munca cea sănătoasă le-a adus pofta de mâncare. Masa se compune din peşte fiert (batog şi calcan de preferinţă) şi din cartofĭ. Ca băutură eĭ aŭ cidru la discreţie şi apă.

Scenele descrise pînă aci se petrec zilnic. Când este însă o vreme prea urâtă, atuncĭ nu se pescueşte şi toată lumea, din ordinul căpitanuluĭ, rămâne pe vapor şi se ocupă cu curăţitul vaporuluĭ şi reparatea lucrurilor stricate fie din vapor, fie din cele necesare pescuituluĭ. Viaţa aceasta monotonă nu se schimbă de cât atuncĭ când se duc la Saint-Pierre pentru a repara stricăciunĭ prea marĭ, produse vaporuluĭ din cauza unor furtunĭ de exemplu.

Câte o dată nenorocirile aduc nota lor tristă în calmul vieţeĭ de pescar. Aşa, se întâmplă de multe orĭ că una din bărcile care a plecat cu plasa, să nu se maĭ întoarcă la bordul vaporuluĭ, fie din cauza uneĭ ceţe prea marĭ cu vânt, fie din cauza uneĭ furtunĭ în toată regula. Alte-orĭ vine dintr'o dată un vânt cu un val năpraznic şi zmulge unul saŭ chiar doĭ marinarĭ după bord, târându-ĭ în profunzimile oceanuluĭ. De multe orĭ se întâmplă lucrurĭ şi maĭ grozave; aşa, pe o ceaţă intensă, un vapor maĭ mare izbeşte vaporul de pescuit şi îl nimiceşte cu echipaj cu tot.

Acum cincĭ-spre-zece anĭ comandantul Rioudel povestea că a trecut prin pericole aşa de marĭ când pleca la pescuit în cât se mira şi nu-ĭ venea a crede cum de maĭ era viŭ.

Un alt pericol care ameninţă vapoarele din spre Terra-Nova sunt gheţariĭ.

Comerţul acesta cu peştĭ nu prea prosperează însă. Vapoarele carĭ pleacă din porturile Franţeĭ la pescuit în mările recĭ se împuţinează din an în an.

Oraşele Saint-Pierre şi Miquelin, care acum două-zecĭ de anĭ eraŭ celebre prin bogăţiile şi faima lor, astă-zĭ aŭ rĕmas nişte simple staţiunĭ. Cea maĭ mare parte din locuitoriĭ din aceste oraşe pleacă în Canada, unde viaţa e maĭ eftină şi lupta pentru existenţă maĭ uşoară.

Islanda—cu împrejurimile eĭ—a început să facă o mare concurenţă TerreĭNova; însă nu-ĭ maĭ puţin adevĕrat că pescuitul în Islanda e cu mult maĭ greŭ şi maĭ periculos şi d'aceia şi marinariĭ d'acolo aŭ simţit nevoia unor vapoare mult maĭ solide.

Ct.

Ursul cenuşiŭ din America

Din toată fauna americană, ursul cenuşiŭ este singurul carnivor de care omul are a se teme.

In campamentele vînătorilor din Far-West şi sub colibele Pieilor-Roşiĭ, se vorbeşte adese-orĭ despre animalul acestu cu acelaş respect plin de seriositate, ca care vorbesc arabiĭ din duarele africane despre leŭ.

Poate orĭ-cine să exagereze cât de



Duel între un vânător și un urs cenușiŭ

mult va pofti și statura sa impunătoare, și forța sa și viteza cursei sale, și puterea sa de resistență; nimenĭ n'ar avea îndrăzneala să-l desmintă.

Ursul cenușiŭ este în acelaș timp și erbivor și carnivor; el se nutrește de obiceĭ, cu ghindă, fructe și rădăcinĭ, dar cu toate acestea, nu desprețuește nicĭ de cum carnea, fie ea chiar omenească.

Pentru a da cetitorilor o idee lămurită despre puterea acestuĭ animal, va fi destul să spunem că el nu se sfiește să atace chiar bizonul.

Când îl vezĭ aruncându-se asupra unuia din aceștĭ robuștĭ boĭ sălbaticĭ, trântindu-l la pământ și omorându-l fără multă muncă, tîrîndu-l adese-orĭ până foarte departe pentru a'l putea devora maĭ în liniște, fără de voe, fiorĭ recĭ îțĭ străbat corpul.

În general ursul cenușiŭ nu atacă omul, dacă este lăsat în pace; dar vaĭ de acela care ar îndrăzni să se prefacă măcar că-l atacă! El se înalță îndată pe picioarele de dărăt, și pășește drept spre inamicul sĕŭ, amenințându-l cu unghiile sale, care sunt adesea lungĭ de peste douĕ-zecĭ de centimetri.

Ca și pe leŭ, rănile îl exasperează; un urs cenușiŭ cu câte-va gloanțe în cap, este maĭ de temut de cât o întreagă companie de Pieĭ-Roșiĭ, în linie de bătae.

Vânătoriĭ și indieniĭ nu-l atacă de cât când sunt în mare număr și călărĭ. Numaĭ așa se pot apropia de dînsul, sigurĭ că dacă din nenorocire glontele nu'șĭ va produce efectul dorit, se vor putea folosi de iuțeala caluluĭ, pentru a scăpa din primejdie.

Și pentru ca un glonte să'șĭ producă efectul dorit față de un urs cenușiŭ — adică moartea — trebue numaĭ de cât să-ĭ atingă inima saŭ creerul.

Ursul cenușiŭ locuia altă dată în valea fluviuluĭ Missuri; ca și indieniĭ însă, s'a retras și el din cauza îndrăzneților pionierĭ, înaintând mereŭ tot în spre nord. Astă-zĭ îl găseștĭ în munțiĭ Stîncoșĭ.

Animalul acesta locuește de obiceiŭ prin caverne. Când natura nu-ĭ pune la dispoziție adăposturĭ potr'vite, îșĭ sapă el singur cu picioarele un fel de tunelurĭ în care se ascunde.

Semn particular: ursul american, spre deosebire de confratele sĕŭ din Europa, nu se urcă în arborĭ; faptul acesta a îngăduit de multe orĭ vînătorilor să-l abată dintr'un port aerian.

Pentru primejdiile pe care le prezintă, vînătoarea urșilor cenușiĭ este foarte mult căutată de către amatorĭ; nu există plăcere cinegetică maĭ mare de cât aceea de a vedea rostogolindu-se la pământ animalul acesta colosal și păros, când știĭ că l'a doborât glontele carabineĭ tale. Cel puțin așa spun vînătoriĭ.

EXPEDIȚIA LUI WELLMAN
LA POLUL NORD

Aeronautul Walter Wellman, care a plecat maĭ zilele trecute în Norvegia spre Spitzberg, unde îșĭ va sfârși preparativele pentru expediția sa la Polul Nord a fost interviewat înainte de plecarea sa de un reprezentant al «Agențieĭ Reuter».

«Toțĭ membriĭ expedițieĭ, a declarat Wellman, se vor aduna la Tromso, de unde la 1 Iunie, se vor imbarca pentru Spitzberg, pe bordul steameruluĭ «Fretjof». Restul luneĭ se va face instalația aparatelor cu gaz, se va îngrădi un loc pentru balon, se va monta motorul, etc. La sfârșitul luĭ Iunie, balonul «America» va fi umflat. In prima săptămână din luna Iulie se vor face atâtea încercărĭ cu dirigiabilul până când se va vedea că este cu totul gata pentru drum. Plecarea la Pol va fi între 20 Iulie și 10 saŭ 20 August.

Membriĭ expedițieĭ sunt: Walter Wellman, maiorul Hearsey, observator științific, trimis de guvernul Statelor-Unite; inginerul-șef Vannerman, care se află d ji în Norvegia; doctorul Fowler, asistent, și d. Gaston Hervieu, inginer aeronaut. Afară de aceasta treĭ-zecĭ de oamenĭ, marinarĭ, mecanicĭ, etc., vor fi imbarcațĭ la Tromso, ceea ce va face un total de 40 persoane împreună cu Felix Riesenberg, navigatorul expedițieĭ, care împreună cu doĭ norvegienĭ a petrecut toată iarna la Spitzberg, baza de operațiune.

Expunând planul săŭ de operațiune, exploratorul american a zis:

Planul expedițieĭ, la început, comporta

o durată probabilă de două saŭ treĭ anĭ. Propusesem să plec anul trecut, cu condiţie să fi fost tot echipamentul în situaţia pe care o cere o asemenea întreprindere. Dacă nu, trebuia să folosesc iarna şi primăvara ca să perfecţionez dirigiabilul şi echipamentul luĭ pentru anul 1907. Acest plan a fost urmat. Nu poate fi decĭ vorba de nesucces în ce priveşte operaţiunile anuluĭ trecut. S'a lucrat enorm la Spitzberg şi când vom sosi acolo, vom găsi gata remiza imensuluĭ nostru balon, cu diferitele instalaţiunĭ necesare pentru plecare. Socotesc că balonul dirigiabil modern a devenit deja destul de practic pentru o exploraţiune geografică.

Am construit un dirigiabil cu totul noŭ, cu care sperăm să facem *călătoria aeriană într'o zi, dus şi întors, de la Spitzberg la Pol.* .

Una din cele maĭ importante schimbărĭ pe carĭ le-am făcut, a fost lărgirea dirigiabiluluĭ. Lungimea acestuia a fost mărită cu opt-spre-zece picioare şi puterea luĭ de înălţare a crescut cu 3000 livre, ceea ce în total reprezintă o forţă de 5750 kgr. Balonul e lung de 184 picioare, are 57 picioare în diametrul luĭ cel maĭ mare şi un tonagiŭ de 265,000 picioare cubice. Exceptând dirigiabilul conteluĭ Zeppelin, e cel maĭ mare dintre toate baloanele carĭ s'aŭ construit pînă acum.

Rezervorul balonuluĭ poate conţine 1200 galoane de petrol şi va constitui în realitate puntea dirigiabiluluĭ. El e împărţit în patru-spre-zece compartimente, spre a înlătura exploziunile ce s'ar putea produce. Petrolul poate fi extras din orĭ-ce compartiment.

La pupa luntreĭ dirigiabiluluĭ va fi o cârmă de 900 picioare pătrate având forma uneĭ roate de bicicletă şi care cu toată marea eĭ dimensiune, va fi grea numaĭ de 15 kgr.

Puţin maĭ înainte de centru se află un foarte greŭ motor de 70 caĭ-vaporĭ, avînd o greutate de 450 kilogr., şi care poate să se învîrtească mereŭ şi stabil atâtea ore cât am voi. In noul balon, propulsorĭĭ, carĭ sunt la fel cu aceia întrebuinţaţĭ la dirigiabilele militare franceze, sunt plasaţĭ la centru, de fie-care parte a balonuluĭ.

Compartimentele dirigiabiluluĭ sunt triunghiulare. Pot să stea în ele zece pînă la douĭ-spre-zece oamenĭ, douĭ-spre-zece câinĭ, proviziunile noastre şi echipamentele.

Pe coperişul dirigiabiluluĭ şi putând să alunece pe şine, se găseşte un rezervoriŭ cu 300 kilo de proviziunĭ.

Greutatea încărcătureĭ ce o ducem cu noĭ se va micşora în mijlociŭ cu 600 livre pe zi, prin consumarea petroluluĭ pentru motor. Perderea forţeĭ ascensionale prin scăparea gazuluĭ nu va trece de 150 livre pe zi. In loc de a lăsa să se piardă excedentul hidrogenuluĭ, noĭ îl vom arde la motorul nostru.

Avem intenţiunea,—a maĭ adăogat exploratorul — în timpul călĕtorieĭ noastre la Pol, de a rămâne mereŭ în contact cu pământul prin ajutorul unuĭ «guide-ropes».

Nu ne vom urca nicĭ odată maĭ sus de 100 saŭ 150 metri şi guide-ropul nostru va târî de pământ. Acest «guide-ropes», format din piele căptuşită cu oţel, este absolut indispensabil pentru siguranţa navigaţiuniĭ noastre aeriene : este de o greutate considerabilă. E un fel de tub de 450 decimetri, care va fi umplut cu proviziunĭ de rezervă. El este atârnat de dirigiabil prin un fir de oţel.

Graţie mărimeĭ dirigiabiluluĭ şi alimentelor care pot fi puse în «guide-rope» vom putea transporta cu noĭ 1500 kilo de proviziunĭ de ale mâncăreĭ cu care se va putea hrăni echipagiul fără să maĭ fie nevoe să se recurgă la resurse exterioare.

Aşa aranjaţĭ, a zis terminând d. Welman, suntem gata pentru orĭ-ce s'ar întâmpla».

Vetor.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Şi pe când monologa ast-fel, dădu peste un obiect lung, dur şi rigid, pe care nu-l zărise la început, de oare-ce era pe jumătate ascuns în nisip.

Se aplecă şi un strigăt de mirare îĭ scăpă dintre buze. Era o bară groasă de metal ascuţită la un capăt, turtită la cel-l'alt...

— Dar acesta este un instrument de zidar!... şi ce solid instrument!...

Atuncĭ îşĭ aminti un sgomot înăbuşit ce se produse cu un moment înainte de explozie. Işĭ aduse aminte şi de cântecul naiv pe care-l auzise, cântat de un zidar, pe care abia îl zărea cu înfăţişarea uneĭ fantome...

Era oare un accident?... o întâmplare involuntară?... Saŭ maĭ curênd era un act voit al unuia din aceĭ oamenĭ, care fusese mişcat de suferinţele sărmanuluĭ prizonier, şi voise să-ĭ dea o vagă speranţă de salvare?...

Căcĭ instrumentul acela, manevrat cu dibăcie şi cu energie, putea să'l ajute să sape o deschidere printre stâncele care astupaŭ intrarea.

Iĭ plăcea să creadă în actul acesta generos al unuĭ duşman milos. Şi de odată, o bănuială îĭ săgetă inima.

Nu era oare maĭ curênd o manevră diabolică a d-luĭ Dick?...

Nu era oare o invenţie savantă a omuluĭ acela sălbatec, care voise să-ĭ arunce o falşe licărire de speranţă, pentru a-ĭ mări, pentru a-ĭ prelungi suferinţele?

Saŭ poate voia să-l sfârşească maĭ repede, prin oboseală, printr'o muncă supra-omenească?

— Să încercăm, îşĭ zise Totor, al căruia suflet cavaleresc se învoia maĭ cu rând să admită generozitatea unuĭ necunoscut, de cât dorul de răzbunare al unuĭ duşman înverşunat.

— La lucru!...

Şi ridicând tărnăcopul se apropie de zid, şi căută un loc maĭ potrivit pentru a lovi.

Dar nu găsea nicĭ o crăpătură.

Atuncĭ luă felinarul şi veni din noŭ lângă zid.

— Ah!... exclamă dânsul de odată; iată ce căutam!...

In adevĕr, zărise o crăpătură adâncă; introduse capătul instrumentuluĭ, şi aplecându-se cu tot corpul de-asupra, apăsă cu o sforţare violentă.

Totor simţi o uşoară tremurare în masa stâncoasă.

Atuncĭ, strângând din dinţĭ, încordându-şĭ muşchiĭ, Totor apăsă din noŭ.

— Miĭ de dracĭ!.... se mişcă!... se mişcă!...

«Han!.. han!... han!... va trebui să daŭ o bucată din stânca aceasta la o parte, chiar dacă aş şti că aş crăpa în locul acesta!

De odată, una dintre stâncĭ cedă; se prăvăli la vale, şi se opri tocmaĭ lângă felinar, pe care era aproape să-l zdrobească.

Totor apăsă cu atâta putere, în cât lunecă încă o bucată bună. Se ridică repede şi apropiindu-se, zări o gaură măsurând patru-zecĭ de centimetri în diametru.

— Primul pas este maĭ greŭ!.... Acuma lucrurile vor merge de la sine!.... exclamă dânsul.

«Pînă deseară voiŭ da la pământ un zid întreg!.. Şi acest prim rezultat îmĭ va da o forţă de gigant.

«Ce frumoasă idee a avut acela care mi-a trimes instrumentul acesta!.. Binecuvântat fie omul acela căruia îĭ voiŭ datora viaţa!.. Căcĭ nu poate să fie de cât un amic... O ghicesc, o simt acum: nu poate să fie de cât un amic.

«Canalia aceea de Dick nu putea să facă un asemenea act.

— Şi acum la lucru!..

Când se începe dărâmarea unuĭ zid,

principalul e să ridicĭ prima piatră. In urmă lucrul merge uşor.

Decĭ, pentru Totor prima parte şi cea maĭ grea era efectuată. El îşĭ văzu de lucru înainte cu o forţă înzecită.

Petrecu ore lungĭ ast-fel, făcând începutul unuĭ drum care se arăta a fi lung, ne maĭ sfârşit de lung !..

Şi n'avea de cât cincĭ-spre-zece zile la îndemână. Cincĭ-spre-zece zile, când luĭ i-ar fi trebuit lunĭ întregĭ !..

După multă muncă, Totor se hotărî să facă o pauză : mâncă un pişcot şi bău o gură de apă.

— Aşĭ mânca de zece orĭ pe atâta !.. exclamă dînsul. Dar trebue să fim economĭ... să nu risipim nicĭ o fărâmitură.

«Uf!.. sunt rupt de oboseală şi vreaŭ să trag un somn !..

«A !.. dar să nu uităm felinarul !.. Să-l umplem, pentru că dacă s'ar stinge, aşĭ fi învins.»..

După ce făcu şi această ultimă operaţie, se culcă şi adormi dus ; în curând se simţi transportat în lumea visurilor.

Visa de evadare, de baloane cu cârme, de scafandre şi de instrumente perforatoare extraordinare. Visa despre arborĭ şi despre florĭ, despre păsărĭ şi despre fluturĭ, beţĭ de lumină şi de soare !..

Visa că scumpa sa Nelly îĭ surîdea, sprijinită de braţul sĕŭ şi se preumblaŭ prin nişte câmpiĭ bogate, sub un cer plin de stele.

Intreprinzătorul tînăr dormi timp de zece ore, câştigând ast-fel forţele pierdute.

Şi de o dată se deşteptă în oroarea aceluĭ mormânt în care îl aruncase de viŭ călăul sĕŭ.

Fără să se descurageze, sărmanul Totor îşĭ dezmorţi membrele şi ridicând greoiul instrument de oţel, murmură :

— La lucru !..

Şi, neobosit, începu din noŭ munca ; în cele din urmă reuşi să găurească spăimântătorul zid ciclopian.

Era un rezultat minunat, care întrecea cele maĭ chimerice speranţe.

Sărmanul tînăr începuse să întrevadă ora libertăţeĭ. Ajunsese în adevăr la pământurile rostogolite de seria exploziilor de dinamită şi credea că este cu putinţă să-şĭ facă o trecere.

La urma urmeĭ de ce nu !

De când era înmormântat în vizuina aceea trecuseră aproape treĭ-zecĭ de ore.

Şi cu frenezie începu să dea la o parte grămezile acelea fărâmicioase, în caiĭ se găseaŭ numaĭ pe icĭ-colea blocurĭ de calcar. Uită şi de mâncare şi de somn. Un fel de febră îl cuprinsese, întărindu-ĭ puterile.

Săpă, săpă mereŭ fără odihnă, şi vaĭ, în ce condiţiĭ deplorabile !..

In timp de o săptămână, cu nişte sforţărĭ extra-ordinare săpă un tunel de aproape zece metri.

In timpul acesta găsi, amestecate în pămĕnt. vre-o cincĭ-spre-zcee cartuşe de dinamită, care dintr'o cauză necunoscută, nu făcuseră explozie.

Le strânse cu mare băgare de seamă, şi punându-le de-o parte, murmură cu sânge rece :

— Dinamita aceasta va putea să-mĭ servească poate !... Nu se ştie ce evenimente se pot întâmpla în viitor.

Şi-şĭ continuă săpatul, mereŭ neobosit. După socotelile pe care şi le făcuse, lucra acuma de nouă zile.

Lucra de nouă zile şi de nouă nopţĭ, sărmanul Totor, căcĭ, abea maĭ închidea ochiĭ acum.

Hrana era tot aşa de redusă. Şi totuşĭ, cu toată înfrînarea luĭ Totor, alimentele se împuţinaŭ văzĕnd cu ochiĭ.

Şi dânsul privea evenimentele desfăşurându-se, cu o seninătate de cuget admirabilă.

Cantitatea de uleĭ consumată îĭ arate după cum ştim, numărul orelor trecute.

In cea de-a noua saŭ a zecea şi, pe când săpa mereŭ tunelul, dădu peste o suprafaţă tare.

— Drace !... îşĭ zise dânsul, maĭ curĕnd saŭ măĭ târziŭ trebuia să mă aştept la aşa ceva.

Eşĭ din tunel, şi se duse să-şĭ caute din noŭ tîrnăcopul.

Dar stânca rezistă tuturor sforţărilor sale, părând a fi un bloc imens, peste măsură de solid.

— Stânca aceastn cântăreşte miĭ de kilograme, murmură dânsul în cele din urmă, când văzu că nu poate ajunge la nicĭ un rezultat favorabil. Hotărît lucru, n'am noroc în lumea asta.

Se reîntoarse în cavernă murmurând :

— Să ne odihnim puţin, să dormim... şi pe urmă, vom maĭ vedea.

«Voĭ încerca să arunc stânca aceia în aer, cu dinamită.

Şi pe când monologa ast-fel, se întinse binişor la pămĕnt.

Un sfert de oră trecuse, şi era aproape să adoarmă dus, când un zgomot înăbuzit îl făcu să sară în picioare.

Apucă lanterna şi alergă spre tunel.

Acolo rămase încremenit.

— Miĭ de tunete !... Sunt perdut !..

Tunelul par'că nicĭ nu maĭ existase.

Se produsese o subită prăbuşire a stâncelor de d-asupra ?

Din munca spăimântătoare a sărmanuluĭ tînăr, nu maĭ rămânea nimica acuma ! Trebuia să reînceapă totul, de la capăt !

Dar Totor, nu maĭ avea hrană de cât numaĭ pentru treĭ zile şi apa avea să-ĭ lipsească în curând.

CAP. II

Totor nu-şĭ perde curajul. — O escursie. — Zgomote misterioase. — Apa sărată. — Un vulcan sub marin. — In ce mod voeşte Totor să se folosească de vulcan. — Cartuşele. — Mina. — Explozia. — Cutremur de pămĕnt.

Un altul, maĭ puţin încercat, maĭ puţin curagios de cât Totor, ar fi fost cuprins de cea maĭ complectă desperare, în nişte împrejurărĭ aşa de tragice, şi şĭ-ar fi perdut cu totul capul.

Totor însă, rămase rece, în faţa dezastruluĭ, şi cu liniştea sa uimitoare, murmură :

— Drace !... Este o adevĕrată nenorocire !...

«Şi cu toate acestea, trebuĭ să recunosc că tot maĭ am un dram de noroc... S'ar fi putut foarte bine întâmpla ca prăbuşirea să aibă loc pe când eram eŭ acolo, şi atuncĭ... totul ar fi fost perdut.

«Afară de asta, însă, situaţiunea d luĭ Totor—trebue s'o recunoaştem—devine din ce în ce tot maĭ desperată !...

«Este adevĕrat că maĭ avem hrană pentru încă treĭ saŭ patru zile.... Şi pe urmă...

Dar, cine ştie ?... Adese-orĭ, numaĭ două-zecĭ şi patru de ore bine întrebuinţate, pot schimba cu totul situaţia...

«La urma urmeĭ, de ce să-mĭ maĭ chinuesc creerul cu întrebărĭ nefolositoare ? Ce se va maĭ întâmpla, vom vedea.

Totor rĕmase gânditor. In rezumat, era aproape imposibil să reînceapă lucrul cu sapa.

Atuncĭ, ce era de făcut ?

De vre-o patru-zecĭ şi opt de ore, Totor auzea mereŭ nişte sgomote nelămurite care-ĭ soseaŭ din cea-l'altă parte a subteraneĭ.

Eraŭ nişte zgomote asemănătoare cu nişte tunete îndepărtate ; din când în când maĭ ajungeaŭ până la dânsul şi unele mirosurĭ ce par'car fi fost de acid sulfuric.

Ocupat fără întrerupere de săparea tuneluluĭ,Totor nu dăduse prea multă atenţie acestuĭ fapt.

Dar acum misterul acesta îl interesa, şi curiozitatea îĭ deveni din moment în moment tot maĭ arzătoare.

— Trebue să fie acolo un lucru puţin banal, aşa zise dânsul.

«Ce anume ?... Până acuma, n'am încă nicĭ cea maĭ mică idee.

«Dar, de vreme ce cariera mea de săpător, a fost întreruptă, de acea teribilă şi neaşteptată prăbuşire, cel maĭ simplu şi maĭ bun lucru pe care-l am de făcut, este să mă duc eŭ însumĭ să văd ce se petrece.

Şi fără să maĭ stea la îndoială, îşĭ luă lampa—după ce o umpluse maĭ întâiŭ cu uleĭ — şi porni cu hotărîre la drum.

Inainta cu cea maĭ mare prudenţă, numărând paşiĭ pe care-ĭĭ făcea ; era o prevedere folositoare, căcĭ numaĭ în modul acesta avea să-şĭ poată da seamă de mărimea distanţeĭ străbătute.

Caverna era destul de spaţioasă, cu solul drept şi rezistent.

Felinarul lumina destul de bine de jur împrejur pentru ca să-ĭ fie îngăduit a se feri de orĭ-ce obstacol.

Totor numără ast-fel o mie două sute de paşĭ şi trase concluzia că se afla la o

distanţă de vre-un chilometru de punctul său de plecare. Pînă acum caverna se prelungise într'un fel de pantă abia simţită. De o dată însă panta aceasta deveni mai pronunţată şi chiar bruscă.

In acelaşi timp calea subterană începu să devie plină de sinuozităţi şi să se îngusteze.

Totor avu sensaţia lămurită a unei coborîri circulare.

— Bizar lucru! işi zise dînsul; par'că aşi fi în interiorul unei scoici!.. Ah!.. dar ce scoică mormântală!..

«Ce naiba să însemne asta?.. Şi ce zgomot!.. Bum!.. badabum!.. virano!.. crac... crac şi bum!..

«Ce muzică infernală!..

Panta devenise şi mai pronunţată încă şi Totor, care alerga cu o viteză destul de accelerată, adăugă:

— Ştiu că voiu avea de furcă pînă când mă voiu urca din nou sus!..

Şi pe când işi spunea toate acestea, număra mereu paşii.

Şi pentru a nu se încurca în această numărare, care ameninţa să se prelungească la infinit, la fie-care sută de paşi punea în buzunar câte o pietricică.

«.. Două mii două sute.. unu, doui, trei, zece... două-zeci, două mii trei sute.

Şi panta mergea mereu coborându-se... Mirosul de sulfure devenea din ce în ce tot mai intens.

«Oare ce lucruri diabolice se mai petrec pe aici? se întrebă dînsul. In ce infern voiu mai intra?

«... Două mii patru tute...

De un moment Totor constatase că solul începuse să se modifice foarte repede.

La început stâncos, sec şi răsunător, acum devenise fărâmicios, nisipos aproape, scârţâind sub picioare.

Totor ridică o bucată de pământ şi o examină cu atenţie la lumina felinarului său. Era o substanţă uşoară, poroasă, albă.

Totor, care după cum ştim avea oare-care pricepere în domeniul ştiinţelor naturale, exclamă foarte mirat:

— Dar aceasta este piatra ponce!

Se opri, şi cum temperatura devenise foarte urcată, işi şterse puţin faţa de sudoare, murmurând:

— Cred că puţină odihnă nu 'mi-ar strica.

Se aşeză pe o ridicătură de pământ şi işi continuă monologul:

«Prin urmare mă preumblu într'o regiune plină de piatră ponce. In natură, substanţa aceasta nu se fabrică de la sine. Origina ei este atribuită—nu fără dreptate—vulcanilor.

«Aşa dar în vecinătate mea trebue să se afle un vulcan.

«De alt-fel, după cât ştiu, vulcanii nu lipsesc din regiunea aceasta. Sunt doar în mijlocul insulelor madreporice, cratere de vulcani ştinşi.

«O mare parte dintre ei sunt încă în plină activitate... mai ales printre vulcanii submarini.

Zgomotul pe care îl aud trebue să fie produs, fără îndoială, de un vulcan în activitate!..

«Un vulcan!.. Şi încă un vulcan submarin!.. Ce naiba pot face eu cu o asemenea dihanie?..

«Când am nevoe să trăesc, să respir aer curat, când caut libertate, când mă zbat ca un nebun pentru a revedea pe Merinos, pentru a mai zări odată pe miss Nelly,—hop! iată-mă faţă în faţă cu un vulcan...

«Pe onoarea mea!.. In strada Montmartre nimeni n'are idee despre asemenea lucruri!..

Un moment rămase gânditor, apoi işi umezi cu limba buzele uscate şi murmură:

«Ar fi trebuit să am prevederea de a lua cu mine puţină apă... Imi ard buzele de sete şi se pare că izvoarele nu sunt tocmai numeroase prin părţile acestea...

«Atunci ce naiba e de făcut?.. Voiu merge până la sfârşit pentru ca să pot găsi cheia misterului... La urma urmei, faţă cu ceea ce am de pierdut, îmi pot îngădui luxul de a risca ori-ce.

«Şi apoi, cine ştie!?

Sărmanul Totor!.. Ce speranţă nebună îi încălzea acum inima?

Ce credea, ce socotea dânsul să găsească în acele adâncimi de abis, unde toate materiile organice sunt în stare de fuziune?

El singur nu ştia bine de ce i se lega speranţa, şi cu toate acestea, mergea înainte, fără teamă, nesocotind oboseala, înfruntând setea şi căldura.

Mergea înainte, mereu tot înainte, spre acel necunoscut misterios şi formidabil, în care ar fi putut să dispară dintr'un moment în altul.

Panta era acum foarte repede. Trebuia să se găsească la o adâncime foarte mare în măruntaele pamântului, urmând spirala aceia enormă, care părea fără de sfârşit.

Acuma, momentele de popas deveniră mai dese. Nu doar că energia îi slăbise.

Oh! nu... Totor când voia ceva, o voia din toată inima... Dar nişte gazuri, din ce în ce mai abundente, ameninţau să-l înăbuşe... Ochii îi erau plini de lacrămi gâtul uscat, şi inima îi bătea foarte repede.

Se opri din nou, temându-se să nu fie apucat de o sincopă, şi se lăsă să cadă la pământ.

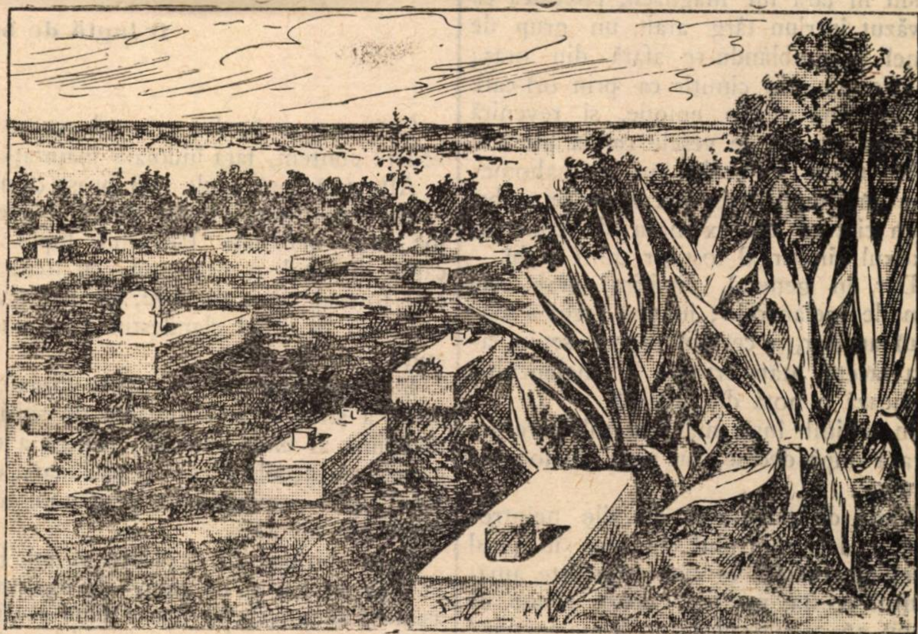
Indată avu impresia unei umezeli în adevăr bizară, pentru că era cu totul neaşteptată în asemenea loc.

«Dar, murmură dânsul uimit, acum am dat peste apă!...

Frumoase ţinuturi!... O bae de apă la şezut, aşa pe neaşteptate!

«Dar eu mor de sete... Ah!... dac'ar fi apă dulce.

(Va urma).



Cimitirele arabe

Cimitirele arabe

Rasa arabă, prin mişcarea, prin modul ei de mers pitoresc, prin coloritul hainelor, prin tipurile ei caracteristice, şi-a păstrat o originalitate exotică, cu tot progresul civilizaţiei europene, şi oare-cum în ciuda acestui progres.

Domeniul morţilor—cimitirul—işi are şi el particularităţile sale la arabi.

Fără să ajungem până la acele «campo santo» ale italienilor—cimitire peste măsură de luxoase,— intraţi într'un cimitir la noi, sau în Franţa, sau în Germania, veţi găsi fără îndoială tristeţă, monumente reci, mai mult sau mai puţin vaste, mai mult sau mai puţin înalte,

maĭ bogate și maĭ sărace; va fi însă tot d'a-una o evidentă varietate de forme, de aspect, de materiĭ prime întrebuințate la construire.

Unele morminte sunt împodobite cu florĭ, cu arborĭ, cu desenurĭ; multe dintre ele sunt așa de bine, și cu atâta gust îngrijite, în cât par niște adevěrate grădinuțe. Aspectul lor nu maĭ este de loc sinistru. In cimitirele noastre de multe orĭ mormintele sunt așezate unele lângă altele; drumurĭ bătute, adevěrate străzĭ sunt lăsate între ele.

Privițĭ însă un cimitir arab:

Mormintele sunt în general foarte depărtate unul de altul — terenul ocupat fiind foarte întins, — și sunt joase toate fără excepție.

După cum se poate vedea din fotografia noastră, mormintele acestea oferă toate un aspect uniform.

Mormintele bogaților sunt făcute din marmură saŭ din pietre prețioase, acelea ale săracilor din piatră ordinară: aceasta este toată diferența!

In zadar îțĭ căuta florĭ, frunze, coroane; atâtea amintirĭ pioase ale celor rămașĭ în viață. Mormintele sunt tot-d'a-una goale.

Cimitirul arab are un aer desăvârșit de dezolare, de părăsire. Se fac puține pelerinagiĭ dureroase, puține vizite.

Unul dintre confrațiĭ noștri, care a făcut pentru ziarul săŭ o călătorie de studiĭ în țara luĭ Maghzen, povestea că a văzut într'un târg arab, un grup de femeĭ preumblându-se afară din oraș; ele trecură prin cimitir ca prin orĭ-care alt loc, fără nicĭ o emoție, și reveniră în oraș tot așa de vesele ca la plecare.

Nu toate cimitirele țărilor mahometane aŭ simplicitatea necropolelor arabe. Vom cita ca un exemplu de contrast, luxoxul cimitir al foștilor califĭ arabĭ.

Dar, în general, cimitirul arab este plin de melancolie; în țara aceea a soareluĭ arzător, a ceruluĭ mereŭ senin, atâta tăcere, atâta tristeță și melancolie, formează o notă discordantă.

In schimb însă, manifestațiile care urmează după decese, nu sunt de loc recĭ și triste.

Timp de patru-zecĭ de zile neîntrerupt, rudele mortuluĭ chefuesc în jurul caseĭ mortuare. Și cine cunoaște amănuntul acesta, nu maĭ poate spune că arabiĭ aŭ caracterul tăcut și melancolic!

Drac

Duelul de berbecĭ în Caucazia

Luptele de animale aproape nicĭ nu există pe la noĭ. Zic, aproape, pentru că alergările noastre de caĭ degenerează adeseorĭ în lupte înverșunate, în care unul dintre combatanțĭ rămâne nenorocit saŭ chiar îșĭ pierde viața.



O luptă de berbecĭ în Caucazia

Orĭ cum ar fi, din punctul acesta de vedere suntem, fără îndoială înaintațĭ.

Alte țărĭ staŭ mult maĭ prost ca noĭ.

Nu este multă vreme de când aveaŭ loc prin mahalale Parisuluĭ lupte de câinĭ. Sportul acesta crud, cu toate că este formal oprit de lege, se maĭ practică încă în mod clandestin prin unele colțurĭ ale Londreĭ.

In toate timpurile, sub toate climatele, omul a știut să se folosească de spiritul războinic al unor animale, pentru a organiza spectacole adese orĭ pasionate, dar tot-d'a-una respingătoare pentru un adevărat om civilizat.

Dacă europenilor le plăcea să pue față în față un leŭ și un taur, de exemplu, asiaticiĭ se pricepeaŭ foarte bine să diferențieze programul acestor serbărĭ sângeroase.

Luptele de elefanțĭ organizate în Birmania sunt modele în specia aceasta.

Douĭ elefanțĭ de genul bărbătesc, surescitațĭ de gardienĭ, sunt lăsațĭ liberĭ într'o arenă vastă.

După un duel teribil, care se prelungește adese orĭ timp de o oră, cel învins cade la pământ zdrobit. Dar nicĭ învingătorul nu stă maĭ bine, pentru că maĭ întot-d'a-una moare și el în urma rănilor primite.

In Tibet aŭ de asemenea loc ast-fel de reprezentațiĭ sângeroase, cu toate că locuitoriĭ sunt cât se poate de pașnicĭ.

Se întâmplă însă că animalele sunt rare și scumpe pe înaltele platourĭ asiatice, așa în cât numaĭ proprietariĭ bogațĭ îșĭ pot îngădui luxul unor asemenea lupte.

Luptele de taurĭ sunt populare în Anam, în Siam și în Birmania.

In China aceste enorme bovidee sunt înlocuite prin insecte.

Se știe cât de mult apreciază chineziĭ luptele acestea singuratice între două insecte lăsate libere într'o arenă minusculă care ocupă centrul uneĭ mese.

Luptele de cocoșĭ, carĭ aŭ fost imaginate pentru întâia oară în India, aŭ intrat în moravurile tutulor populațiilor carĭ aŭ avut de îndurat jugul spaniol.

Este aproape sigur că cuceritoriĭ Lumeĭ-Nouă aŭ învățat de la locuitoriĭ insulelor Filipine arta de a se folosi pentru distracția lor de spiritul bătăioal al cocoșilor.

Sportul acesta numără fervențĭ admiratorĭ chiar și în Englitera.

In unele insule ale Oceanieĭ indigeniĭ înlocuesc cocoșiĭ pri șopârle. Câtă imaginație în această pasiune a duelurilor de animale!

Până și mieiĭ sunt cruțațĭ, oprițĭ de la tăere, fiind rezervațĭ pentru aceste lupte.

Căci luptele de berbecĭ sunt şi ele răspândite în toată Asia, din Caucazia pînă în fundul Indiilor. Maĭ cu seamă în Caucazia, indigeniĭ sunt foarte pasionaţĭ şi se interesează de sportul acesta pînă la nebunie.

Piaţa unuĭ sat saŭ curtea uneĭ ferme ţine loc de arenă.

Ţăraniĭ ard de nerăbdare să vadă lupta şi întrebuinţează toate mijloacele pentru a stârni furia celor douĭ luptătorĭ.

Inainte de a se începe lupta, precum şi în timpul lupteĭ se angajează pariurĭ. Animalele sunt lăsate în libertate la un semn dat. Ele se aruncă unul asupra celuĭ-l'alt cu o furie nebună, ca şi cum ar voi să se devoreze dintr'o dată.

Izbitura celor două capete este aşa de puternică, în cât seamănă cu o lovire metalică. Spectatoriĭ neiniţiaţĭ în secretele unor astfel de lupte nu pot pricepe cum se face că în urma uneĭ izbiturĭ aşa de violente, craniile berbecilor n'aŭ fost sfărâmate şi coarnele nu le-aŭ zburat în aer.

După această primă ciocnire luptătoriĭ se îndepărtează din noŭ unul de altul şi după o pauză de un moment are loc o a doua ciocnire, dată cu acelaşĭ elan teribil.

Aproape tot-d'a-una duelul se prelungeşte multă vreme. Puterea de rezistenţă a berbecilor este foarte mare şi nu se daŭ învinşĭ nicĭ chiar în urma celor maĭ dureroase asaltuĭ.

In cele din urmă, natural, unul dintre luptătorĭ se declară învins. Invingătorul îl urmăreşte cu mândrie, în timp ce spectatoriĭ regulează rămăşeagurile pe carĭ le-aŭ încheiat.

Claudiŭ.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

După cincĭ momente de discuţie, se învoiseră.

Aflând că clienţiĭ săĭ făceaŭ parte din suita milionareĭ domnişoare Violeta Fowler, negustorul voi să refuze baniĭ oferiţĭ de către parizian ca garanţie.

Max trebui să-şĭ repete oferta, şi nu reuşi de cât cu mare greutate să convingă negustorul.

După cum se vede, anunţul publicat prin ziare îşĭ produsese efectul, şi toţĭ comercianţiĭ serioşĭ din oraşul Calcuta, ştiaŭ acuma, că la Trefald's Cottage, era găzduită moştenitoarea uneia dintre cele maĭ marĭ averĭ din lume.

Acumulatoriĭ electricĭ fură încărcaţĭ.

Eraŭ nişte shepheriparzĭ, de invenţie nouă, pe care academia de ştiinţe îĭ decorase cu titlul de: Lichefaltorĭ de electricitate. Prin titlul acesta, voiaŭ să indice, că la un volum egal, aceştĭ acumulatorĭ, înmagazinaŭ de zece orĭ maĭ multă forţă, de cât orĭ-ce alt aparat.

— Cu aceştĭ acumulatorĭ, spunea negustorul, trăsura poate face 1600 de kilometri, fără a avea nevoe de reînoire. La drum!

Max puse mâna pe cârmă, cu aerul unuĭ om pentru care automobilizmul nu maĭ are nicĭ un secret.

— Doamnă, zise Max tovarăşeĭ sale, după ce se depărtară, vom merge în spre Hongly şi în spre colinele negre... Vom cumpăra Hunting-Reservues şi vom merge înainte până când vom da peste micul sat mahomedan despre care îmĭ vorbeştĭ.

— Şi pe urmă?

— Satul acesta ne va indica drumul pe care l'aţĭ urmat... Vom apuca pe drumul acesta, şi poate că vă veţĭ maĭ aduce aminte vre-un alt amănunt... altfel vom merge pe pipăite, şi în cele din urmă, tot va trebui să găsim ceia ce căutăm, căcĭ spaţiul pe care 'l avem de cercetat este foarte liniştit.

Dincolo de cartierele comerciale, oraşul negru defila prin faţa călătorilor.

Apoĭ, străzile dispăreaŭ şi fură înlocuite prin grădinĭ şi prin vile, carĭ deveneaŭ din ce în ce maĭ rare, maĭ distanţate.

Acuma, Hongly îşĭ desfăşura cursul săŭ monoton, leneş, ale căruia frumuseţĭ nu eraŭ ascunse de nicĭ un obstacol.

Pagode de formele cele maĭ curioase, locuinţe luxoase, scărĭ de marmură carĭ se coboraŭ până la fluviŭ, vegetaţiĭ în floare, dădeaŭ ţinutuluĭ un aspect feeric.

Călătoriĭ, emoţionaţĭ de frumuseţea peisagiilor, îşĭ uitară un moment scopul drumuluĭ pe care îl făceaŭ.

Dar această rătăcire de gândurĭ trecu repede.

La câte-va leghe distanţă de Calcuta, un drum se prezentă, îndreptându-se spre est.

Max îl arătă tovarăşeĭ sale.

Dânsa aprobă cu un semn din cap.

Şi automobilul, iuţindu-şĭ mersul, se îndreptă într'acolo.

Foarte drept la început, peste puţin terenul începu să devie abrupt.

Un cerşetor fakir stătea la marginea unuĭ drum.

— Cum se numesc înălţimele acestea? întrebă Max.

— Black-Hetls, răspunse fakirul.

— Atuncĭ suntem pe drumul adevărat, murmură parizianul, întorcându-se spre tovarăşa sa.

Drumul mergea mereŭ urcând.

In sfârşit, automobilul lunecă pe un platoŭ, de unde vederea se întindea liber înainte.

Platoul acesta ocupa vîrful uneĭ coline, în mijlocul unuĭ lanţ de înălţimĭ, ale cărora direcţie generală părea să fie în spre Vest-Nord-Est.

Maĭ înainte, terenul muntos apărea întrerupt din loc în loc de terenurĭ lucrate.

Spre nord-est se vedea o mantă întunecată de verdeaţă.

— Iată pădurea, murmură tînărul.

Sara privi în direcţia arătată, dar fără să'şĭ dezlipească buzele.

O emoţie întinsă o zguduia în momentele acelea.

Aşa dar, acolo în mijlocul acelor terenurĭ păduroase, fusese dânsa captivă. De acolo plecase dânsa, plină de încredere, pentru a se întoarce în Europa... Nenorocita, care nu înţelesese devotamentul tragic al soţuluĭ eĭ. Işĭ sacrificase viaţa pentru a o salva pe dânsa, pentru a nu păta onoarea luĭ Dod-khan, acel generos stăpân al drapeluluĭ Albastru, care-ĭ apărase cu atâta căldură.

Şi iată că acuma se reintorcea în acea ţară blestemată.

O forţă misterioasă o chemase acolo... o, da voia să descopere mormântul iubituluĭ eĭ.

Mormântul!.. Neant în care sentimentalitatea omenească voeşte numaĭ de cât să vadă ceva!..

Acolo fusese închis acela pe care dânsa îl iubise. Nu era acuma de cât un simplu corp inert, o materie în descompunere, în transformare, o materie care trecea şi dânsa prin toate fermentările eterneĭ evoluţiĭ a lucrurilor.

Spiritul, delicatul spirit, sufletul, drăgăstosul, pasionatul suflet, aceste parfumurĭ nepipăite ale fiinţeĭ omeneştĭ, zburaseră, se evaporaseră spre cer. Mormântul nu mĭ-ĭ închide de cât un vas zdrobit.

Şi biata ducesă îşĭ spunea toate lucrurile acestea.

Spiritul eĭ, mântuit de orĭ-ce convenţie îngustă, prin puterea uneĭ educaţiĭ raţionale şi largĭ, era deprins cu toate problemele filozofieĭ...

In misterul morţeĭ e un punct, pe care, spiritele ordinare nu-l pot pricepe, o barieră pe care n'o pot trece.

Spiritele acestea se revoltă prosteşte, uitând că infinitul este totul, şi că e o nebunie să voeştĭ a'l închide într'o casetă saŭ într'o formulă.

Sara înţelegea bine lucrurile acestea, şi totuşĭ, o putere nevĕzută o împingea spre căutarea aceluĭ «Nimic» din mormânt.

Acuma automobilul cobora o pantă uşor înclinată.

La picioarele lor era o vale largă,

plină de culturĭ, şi maĭ departe, nişte coline roşietice.

In spre est, se vedea mereŭ linia întunecată a pădureĭ.

Valea fu străbătută, al doilea rînd de coline de asemenea.

— Acuma, doamnă, murmură Max, trezind-o din dulceaţa reverieĭ în care era cufundată, vom merge paralel cu aceste ridicăturĭ ale terenuluĭ. Vă cer să vă concentraţĭ toată atenţiunea. Intrând într'o regiune în care numaĭ memoria d-tră ne-ar putea scuti de lungĭ înconjururĭ.

Dînsa făcu un semn din cap, făgăduind să-l asculte.

Şi alungând orĭce alte gândurĭ din creerul eĭ, tînăra femee începu să observe cu cea maĭ mare atenţie terenurile care o înconjuraŭ.

Automobilul înainta fără zgomot, înconjurînd cu băgare de seamă toate salturile primejdioase.

In curând terenul începu să devie păduros penumbra se întindea de jur împrejur.

Max încetini mersul. Dar Sara clătină din cap în mod negativ, şi automobilul îşĭ continuă drumul.

Manejul acesta dură multă vreme.

Ca culme a nenorocului drumul începea să se depărteze de linia pădurilor. Acuma, orĭ de câte orĭ se presenta vreun drum lateral Max trebuia să facă vre-o câte-va sute de metri, pentru a se întoarce pe urmă îndărăt.

Drumul se înfunda din ce în ce maĭ mult tot în spre nord. Indoiala începu să se zugrăvească pe figura romancieruluĭ.

Se înşelase oare în deducţiile pe care le făcuse?

Fără îndoială, puteaŭ să maĭ fie şi alte drumurĭ, dar atuncĭ, minaretul şi moscheia nu maĭ eraŭ nişte indiciĭ sigure, de oare-ce se putea foarte bine să nu fie zărite de pe drumul principal.

De o dată, un strigăt al tovarăşeĭ sale îl făcu să tresară.

— Opreşte!.. Opreşte!...

Max opri maşina cu violenţă.

— Ce este?

— Asta!.. asta... Uitasem, dar acum îmĭ aduc aminte că am maĭ vĕzut lucrurile acestea.

Şi cu mâna arată un gard înalt, lângă care era o statuetă ameninţătoare a zeiţeĭ Dheera, sinistra divinitate a morţilor violente.

— Este o zeiţă a Dheereĭ, zise Parizianul.

— Da, da... dar zeita aceasta mi-a atras atenţia pentru că era într'un colţ al drumuluĭ...

Un surîs flutură pe buzele luĭ Max.

— Nu mă crezĭ? întrebă ducesa uimită.

— Ba da... cred că aĭ vĕzut o asemenea statuetă... Dar asemenea statuete există cu milioanele în India.

Asemenea statuete există prin toate locurile unde s'a făptuit o crimă, saŭ unde s'a întâmplat un accident mortal, întocmaĭ cum sunt pe la noĭ crucile pe la răspîntiĭ de drumurĭ.

— Da, da se poate, dar recunosc crucea aceasta.

— Dacă nu mă înşel, mi se pare că vă sugestionaţĭ.

— Nicĭ de cum; sunt sigură că aceasta este statueta pe care am vĕzut-o.

— Atuncĭ cum îţĭ explicĭ d-ta că drumul pădureĭ a dispărut?

Chestiunea aceasta o făcu pe ducesa de la Roche Sonaille să se îngălbenească.

Era adevĕrat; acolo trebuia să se găsească drumul; şi nu se vedea de cât o barieră de stufişurĭ verzĭ.

— Şi cu toate acestea, murmură ducesa cu voce tare, deşi raţiunea îmĭ spune că mă înşel, simt că nu mă înşel.

— Numaĭ dacă nu cum-va drumul acela va fi fost desfiinţat după plecarea d-tră, glumiĭ Max.

Dar aproape îndată surîsul îĭ dispăru de pe buze.

— La urma urmeĭ, de ce nu?.. murmură dînsul.

«Oameniĭ aceştia dispun de multe mijloace de acţiune.

— De multe mijloace de acţiune, repetă ducesa visătoare.

— Şi când n'are cine-va a se gândi nicĭ la cheltuelĭ, nicĭ la numărul lucrătorilor, nimic nu este maĭ uşor de cât a se suprima un drum. Foarte bun mijloc pentru a ascunde nişte urme.

Şi zicând acestea, sări la pământ şi se înfundă printre stufişurĭ.

Sara îl văzu dispărînd şi începu să fie îngrijată; dar în curînd, tînărul se reîntoarse scoţând o exclamaţie veselă.

— Aĭ dreptate, doamnă ducesă!

Apoĭ, apropiindu-se de automobil, continuă cu maĭ multă prudenţă.

— De-alungul drumuluĭ s'aŭ plantat arbuştĭ. Examinând maĭ de aproape tulpinele se poate recunoaşte cu înlesnire lucrul acesta.

— Atuncĭ, murmură Sara tremurătoare de emoţie, de cealaltă parte a drumuluĭ aĭ zărit minaretul?..

— Nu, n'am zărit minaretul; un şir de arborĭ trebue să mascheze vederea... Dar am zărit barierele de vite despre care mi-aĭ vorbit.

«Cât despre drum, a fost mutat în altă parte. S'a plantat un şir de arborĭ, paralel cu drumul.

Apoĭ, plin de veselie, adăugă:

— Inainte, înainte... Incep a fi sigur că suntem pe adevĕrata cale.

Şi dintr'o săritură fu la locul săŭ de mecanic. Automobilul îşĭ continuă drumul.

La o distanţă de cincĭ sute de metri, Max opri din noŭ automobilul în faţa unuĭ drum care se deschidea spre dreapta.

— Privitĭ, doamnă, drumul acesta va trebui să ne conducă spre locul unde aţĭ fost ţinuţĭ prizonierĭ.

Drumul era răŭ întreţinut şi automobilul nu putea înainta de cât cu foarte mare încetineală.

După o mică distanţĭ străbătută în modul acesta, calea coti, îndreptându-se în direcţia pădureĭ. După ce străbătură maĭ multe curbe sinuoase, ceĭ douĭ călătorĭ scoaseră aproape în acelaş timp un strigăt:

— Minaretul!

Da, era, adevĕrat; la dreapta drumuluĭ se înă'ţa moscheia rustică semnalată de d-na ducesă de la Roche Sonnaille, în stânga eraŭ barierele de lemn făcute pentru păşunatul animalelor.

Nicĭ o îndoială nu maĭ putea să încapă acuma.

Hunt'ng-Reservue era în adevăr locul în care tînĕra femee îşĭ luase un etern rămas bun de la sărmanul Lucian.

Peste un moment poate, avea să se afle în în faţa retrageriĭ misterioase, în care sunase glasul morţeĭ inimeĭ sale.

Max nu putea să rămâe multă vreme pe gândurĭ, în neactivitate.

Max nu putea să rămână multă vreme pe gândurĭ, în neactivitate.

— Doamnă, zise dânsul, cu oare-care solemnitate, te conjur, sileşte-te să-ţĭ adunĭ toate amintirile.. Căcĭ, numaĭ cu preţul acesta vom putea să ne menţinem mereŭ pe adevĕrata cale, şi să ajungem în scurtă vreme la locaşul aşa de mult dorit.

Pariziana nu era femeia care să încurce o situaţie atât de delicată printr'o emoţie nepotrivită.

Nu. Sara era curagioasă, plină de energie. Ea alungă departe de spiritul eĭ, tot ce ar fi putut să-ĭ încurce limpezimea vederiĭ, şi cu vocea gravă, răspunse:

— Voĭ face tot ce-mĭ va sta prin putinţă.

Automobilul înaintă cu băgare de seamă.

La o mică distanţă, drumul presenta o bifurcaţie. Fără să stea un singur moment la îndoială, ducesa arătă calea din dreapta.

Automobilul coborî din noŭ şi dădu peste un teren drept.

Intraŭ acum în acel Hunting-Reservue, în care călăul luĭ Lucian şi al luĭ Dodekhan, făptuiseră crima.

De-o dată Sara întinse mâna:

— Acolo, aproape de poarta aceia, 'ĭ am zis ultimul adio!

Aşa dar, ceĭ douĭ parizienĭ descoperiseră în Bengalul necunoscut, ţinta călătorieĭ lor.

O emoţie teribilă îĭ coprinse pe amândouĭ.

La o distanţă de douĭ paşĭ, îndărătul frunzişuluĭ, se ascundeaŭ şi acuma încă poate, asasiniĭ, neştiutoriĭ de prezenţa răzbunătorilor.

Răzbunătorĭ!.. cuvânt pretenţios... oare un romancier şi o femee aveaŭ să fie capabilĭ să înceapă lupta?

(Va urma)



Un bărbier arab, operând în aer liber

Bărbierĭ ambulanţĭ arabĭ

Algeria, Tunisia, se civilizează cu paşĭ repezĭ; Egiptul a devenit locul de întâlnire, de viligiatură a tuturor bogaţilor, care nu se maĭ mulţămesc acuma cu Coasta de Azur şi cu Italia, a tuturor bolnavilor de specen, a tuturor neurastenicilor, asupra cărora localităţile prea cunoscute nu maĭ produc nicĭ o impresie.

Bătrâna noastră civilizaţie europeană câştigă din ce în ce tot maĭ mult teren în Africa.

Cu toate acestea, chiar pe acolo pe unde aŭ început să pătrundă automobilele, ziarele şi mobilele de lux, maĭ găseştĭ încă colţurĭ pitoreştĭ, pline de originalitate şi despotism.

In micele oraşe ale Tunisieĭ, ale Egiptuluĭ şi chiar ale Algerieĭ, străzile oferă încă surprize plăcute călătoruluĭ, subiecte interesante de observaţie şi de distracţie.

Fără îndoială, e plină de veselie, de însufleţire, de viaţă, strada arabă, unde se îngrămădesc uniĭ peste alţiĭ negustoriĭ de stofe cu ceĭ de obiecte de artă, cu vînzătoriĭ de băuturĭ recoritoare şi cu bărbieriĭ ambulanţĭ!

Ah! cât de interesanţĭ sunt bărbieriĭ ambulanţĭ, care 'şĭ exercită profesia în pieţele publice, în colţul străzilor, pe toate drumurile, cu un cuvînt.

Cât de departe sunt bărbieriĭ aceştia de eleganţĭ, de parfumaţĭ, de cocheţĭ bărbieriĭ aĭ marelor oraşe apusene!

Priviţi-ĭ!

Imbrăcaţĭ în haine prăfuite—ca omul la drum—cu faţa şi cu mâinele tot aşa de prăfuite ca şi hainele, şi din aceeaşĭ pricină, eĭ îşĭ spumează săpunul într'o oală de pămînt, întind la pămînt un şervet de o albeaţă adese-orĭ îndoelnică, şi gata acum să'şĭ îndeplinească meseria, poftesc în limba arabă pe primul dintre domniĭ carĭ doresc să se frizeze.

Domniĭ aceştia staŭ în picioare unul lângă altul tocmaĭ ca un şir de gâşte, aşteptând cu răbdare să le vie rândul.

Cel ales se lasă binişor la pământ, bărbierul, saŭ maĭ bine zis, artistul ia loc lângă dânsul şi operaţia începe.

In cele maĭ multe cazurĭ este vorba de eliminarea uneĭ bărbĭ stufoase; operaţia se efectuiază în câte-va momente. Abilitatea bărbierilor orietalĭ este recunoscută de toată lumea.

După ce barba a dispărut, artistul ia şervetul de jos pentru a şterge faţa, pe care a uitat s'o spele maĭ întâĭ.

La numărul 2 acuma. Numĕrul 2 îşĭ rade capul. De alt-fel capul acesta este aproape chel, aşa în cât operaţia se face cât se poate de repede.

Operaţiĭ şi artistul staŭ mereŭ la pământ, unul lângă altul.

După ce sacrificiul este îndeplinit, bărbierul îşĭ primeşte plata, care în general este foarte modestă, o «echirsa», a căreia valoare este cam de un ban.

După ce toată lumea a fost servită, bărbierul îşĭ ridică prăvălia şi pleacă într'o altă stradă, într'alt sat, saŭ într'alt oraş.

Clientela bărbierilor arabĭ este formată numaĭ din indigenĭ. Europeniĭ se adresează bărbierilor «stabiliţĭ». Acolo găsesc o îngrijire ceva maĭ rafinată, dar în schimb, plătesc preţurĭ maĭ urcate!

Bărbierul arab este tot aşa de puţin strălucitor ca aspect, pe cât de puţin strălucit îĭ este materialul.

Caracterul sĕŭ nu se aseamănă de loc cu acela al confraţilor europenĭ.

Pe la noĭ, bărbierul este un personagiŭ care vorbeşte foarte mult, fiind gata să discute orĭ-când orĭ-ce chestiune şi să fie în totdeauna de părerea clientuluĭ, orĭ-care ar fi această părere.

Bărbierul arab nu'şĭ dă multă silinţă să fie eloquent; puţin îĭ pasă luĭ despre părerea rea pe care şĭ-ar putea-o face clientul despre starea sa intelectuală.

Bărbierul arab îşĭ vede de datorie şi atâta tot.

Alexandru

O vinătoare de cerbĭ

Vestea aşa de mult aşteptată la Winnipeg ne sosi în fine: aflarăm că la vre-o cincĭ-spre zece mile distanţă în spre vest se găsesc cete întregĭ de cerbĭ. Toţĭ vînătoriĭ carĭ eraŭ adunaţĭ atuncĭ la un loc izbucniră în aclamaţiĭ de bucurie şi indianul «Solo Mar» care adusese această veste primi din toate părţile dolarĭ.

A doua zi—pe o zi noroasă şi tristă—vânătoriĭ o porniră la drum.

Era un frig glacial. Nişte norĭ negri şi deşĭ fugeaŭ şi se goneaŭ pe tot nemărginitul ceruluĭ; când se adunaŭ în grupurĭ luând fel-de-fel de forme, când se desfăceaŭ şi se pierdeaŭ în infinit.

In câmpia imensă care se întindea în faţa noastră, domnea o tăcere mormântală şi nu vedeaĭ, cât îţĭ lua ochiĭ, de cât mantia albă de zăpadă, din care eşea icĭ-colea câte un arbust de răchită. Tăcerea câmpieĭ era întreruptă de multe orĭ de un vânt iute şi viscolos care îţĭ amorţea obrajiĭ.

Toţi vânătorii, cari erau vre o cinci-zeci, mergeau cu capul în jos şi tăcuţi.

Prin zăpadă

Vânătorii cari până mai eri făceau pe viteji, fură cuprinşi de o dată de un fel de tristeţă şi par'că le pierea întreaga vlagă.

Frigul era prea puternic, tăcerea prea adâncă şi cerul prea întunecos. Mulţi dintre noi ne gândeam să ne întoarcem înapoi; însă nici unul nu îndrăzneam s'o spunem aceasta.

Trupa-fantomă de vânători tace şi-şi continuă calea începută în tropotul cailor, cari îşi înfig şi ei, par'că plictisiţi, copitele în zăpada care scârţâe. Nechezatul de bucurie al cailor la plecare, a dispărut de mult. Unul din ceată însă, un tânăr canadian care s'a făcut deja cunoscut exploratorilor americani, numit Maurice Poral, care era născut dintr'o familie franceză şi vorbea perfect limba, caută să zmulgă puţin pe tovarăşii săi din apatia în care căzuseră şi le intonă vechiul cântec al emigraţilor :

I crossed Mississipi,
I shall cross Missouri...

«Am străbătut Mississipi şi vreau să trec şi Missouri».

Excelentul tânăr, d. Victor Foss, care era redactor la «Pionner Danske», începu să-i ţie isonul şi în curând întreaga bandă începu să cânte.

Insuşi Solo Mar, indianul, care ne servea de călăuză şi care mergea în fruntea noastră, de obiceiu tăcut şi calm, fu coprins de delirul sfânt al muzicei. El începe să-şi moduleze vocea şi să cânte pe celebrul «Iankee dodile».

In faţa acestei veselii, s'a înveselit şi cerul.

Vântul, care s'a schimbat, goneşte departe norii cari întunecau orizontul şi în fine soarele apare, un soare cam palid, ce e drept, şi cu nişte raze nu tocmai calde. Departe razele astrului colorează în roşu vârful unui munte care, după spusa conducătorului, este ţelul drumului făcut de vânători. La picioarele acelui munte se va găsi ceata frumoşilor cerbi numiţi Wapitis, cu părul roşu, cu coarnele gigantice şi cari sunt aşa de greu de vânat.

Spre marea noastră mirare, în loc să ne îndreptăm direct în spre munte, Solo-Mar ne face semn s'o luăm la dreapta.

El ne spuse că voia să facem un popas la o fermă, situată nu departe de acolo şi unde, pe lângă că ne vom odihi, dar vom găsi şi toate cele necesare mâncărei şi băutului. Afară de aceasta în sat poate că mai găseam oameni cari să meargă cu noi, căci la vânătoarea de cerbi şi căprioare se ştie că cu cât e mai mare numărul vânătorilor, cu atât e mai bine.

Primirea care ne fu făcută de fermierii canadieni, fu una din cele mai călduroase şi primiră cu mare bucurie să plece cu noi la vânătoare.

Fie-care din noi ne simţirăm foarte bine în camerile mari şi călduroase ale acestor fermieri, unde duduia focul în sobă şi unde se frigeau, la o parte, bucăţi de carne de berbec.

După ce terminarăm masa şi ne umplurăm ploştile noastre cu aşa zisa acolo «apă a focului», o pornirăm cu toţii din nou la drum.

Acum ceata noastră se mărise cu trei-zeci de persoane. Cu stomacul bine aranjat, cu gâtul destul de udat, cu membrele încălzite, simţirăm din nou nevoia d'a cânta.....

Un vânat bănuelnic

Conducătorul nostru se opunea cu totul la ori-ce cântec şi la ori şi ce zgomot. Cum era timpul liniştit, cerbii şi căprioarele cari păşteau la piciorul muntelui ar fi putut auzi zgomotele noastre şi cine ştie unde ar fi fugit. Acum nu mai aveam de cât două mile până la munte.

Inaintam cu toţii încet şi cu foarte mare băgare de seamă. Vecinul meu, «gentleman farmer» Debeer, care era întovărăşit de intendentul Helie caută să'mi dea oare-cari lămuriri asupra cerbilor Wapitis din care avusese ocaziunea să vîneze pe vremuri.

— Aceste animale,— zicea Debeer,— sunt dintre cele mai fricoase şi mai sălbătăcite. Ele sunt absolut neîncrezătoare şi graţie puternicului miros care 'l au, simt omul de departe şi fug aşa de repede şi de întortochiat în cât îi e foarte greu vânătorului să le mai dea de urmă.

Ne afirmă apoi că în chipul cum formaserăm noi ceata, puteam fi siguri că vom face o bună vânătoare.

Sunt cazuri când aceşti cerbi — cu toată sălbătăcia lor—se pot îmblânzi.

Aşa, îmi aduc aminte că acum zece ani un francez anume Guyot izbutise la moşia lui să domesticească zece din aceste animale ; cerbii erau obicinuiţi la ham şi trăgeau mai bine ca animalul nostru de transport, calul. Din nenorocire grajdurile d-lui Guyot au ars — cu cerbi cu tot – într'o noapte.

La ei am observat că cerbul e monogam şi că îşi iubeşte foarte mult femeea lui. Cea mai mare maie lovitură pentru el este să îi iei cerboaica

Ajunseserăm aproape de un boschet de brazi. Solo Mar dete ordin ca să se oprească trupa şi după ce ne-am legat fie-care calul la rădăcina unui arbore— începurăm a ne aşeza la pândă.

Suindu-se cu uşurinţă pe un fag şi privind cu binoclul, conducătorul nostru izbuti să vadă că ceata de cerbi era în aceeaşi vale şi că păştea liniştită, după ce dăduse la o parte zăpada.

. . . .

— Sunt ca la cinci sau şease sute, zise indianul. Par liniştiţi şi nu ne-au mirosit încă. Vad vre-o două-zeci din ei urcaţi pe o stâncă înaltă ca de vre-o cinci zeci de metri. Aceştia de sigur că păzesc întreaga ceată. Cum ne vor vedea, vor da alarma. Nimeni să nu tragă în afară din linia vânătorilor. Fie-care din voi să vă aşezaţi la o distanţă de cinci-zeci de metri unul de altul.

Cu armele încărcate şedeam cu toţii gata să tragem.

De-odată după ce ridicai o colină văzui frumoasa şi bogata ceată de cerbi şi inima începu să'mi bată. De departe arborii din jurul cerbilor aveau înfăţişarea unor arbuşti. La un moment dat porni o salvă de puşti şi pădurea întreagă repetă din stâncă în stâncă zgomotul armel r.

Cele dintâi focuri plecară de la doui dintre cei mai frumoşi vânători ai noştri: încântătoarele doamne Mad. Marlier şi Simonne Nyl — femeile unor gentilomi energici—care insistară mult să ne întovărăşească în această expediţie. Ambele au ochit admirabil, căci căzură trei cerboaice şi un cerb bătrân.

Văzând acest lucru, tânărul indian începu să sară de bucurie şi un vânător bătrân de lângă mine, căruia toţi îi ziceam «papa», începu să strige : ura!

Ecoul strigă şi el în repetate rânduri: ura !...

Când armele răsunară şi animalele căzură, cei-l'alţi cerbi ciulirâ urechile, întinseră picioarele şi fugiră. Armele începură să zbârnâe din toate direcţiile. Zăpada se înroşea de sângele cerbilor, cari cădeau ca trăzniţi. Panica între bietele animale era de nedescris. Multe din ele dădeau năvală în spre noi, ca să ne rupă cordonul, dar cum se apropiau un g'onte înroşea zăpada de lângă ei!

Văzui în fine un fapt extraordinar: mai bine de patru sute de cerbi ghemuindu-se unul de altul şi cu coarnele ameninţătoare dete năvală şi izbutiră să ne rupă rândurile, lăsând, bine înţeles, în urma lor o mulţime de victime, cari implorau cu nişte ochi cum nu se poate mai dulci clemenţa noastră!

. . . .

Lăsarăm pe indieni să tragă înainte...

Cu toţii căzură ca la vre-o trei-zeci şi şeapte de victime.

Asemenea norocoase vânători însă se întâmplă foarte rar.

De obiceiu la o vânătoare de cerbi te întorci cu cinci, şease cerbi cel mult.

Vetor

POŞTA REDACŢIEI

I. N., loco. — Se va publica. E cu îngrijire tradusă.

Vânător, Brăila. — Oi fi mai mult vânător de cât povestitor. E un meşteşug greu şi asta.

Dar., Buzeu.—La rând, nu vă grăbiţi.

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Fuga era dar singurul mijloc de scăpare. Ce însemna purtarea aceasta din partea uneĭ călăuze, care pînă atuncĭ se arătase totdeauna aşa de pricepută?

Vărul luĭ Vermont mărturisi că n'avea încredere în Lebout, care manevra ast-fel, în cât să poată scăpa el singur de mânia indienilor. Dar Berta fu de altă părere.

— Eŭ sunt sigură că d. Lebout nu este vinovat de ceea ce îl acuzĭ, zise dînsa. Nu ştiŭ de ce ne este domnul acesta atât de devotat, dar cred că vom avea ştirĭ de la dînsul, maĭ înainte de sosirea indienilor.

Ceĭ patru europenĭ se aşezară ast fel în ascunzătoarea lor în cât să poată vedea tot ce se petrece. Peste puţin putură să vadă o grupă de indienĭ, care alergaŭ spre dînşiĭ, exact prin aceleaşĭ locurĭ pe unde veniseră şi eĭ. Distanţa dintre urmăritorĭ şi grotă devenia din ce în ce tot maĭ mică. Indieniĭ iĭ înconjuraŭ.

Peste un sfert de oră, cel maĭ târziŭ, aveaŭ să fie în josul cascadeĭ.

— Şi n'avem măcar o singură armă, gemea Poiré.

De-o dată, o zguduitură teribilă clătină grota, ca şi cum muntele s'ar fi prăbuşit. Un zgomot asurzitor umplu spaţiul, şi ceĭ patru europenĭ rămaseră în întuneric.

Puţin câte puţin, însă, întunericul se risipi. Lumina începu să pătrundă din noŭ în grotă, şi tunetul de la început se schimbă într'un fel de huruit continuŭ.

— Lebout ne-a salvat! exclamă Berta.

— In ce mod? strigară Poirè şi Ferret.

— A schimbat calea cascadeĭ, îndreptînd torentul încoace. Suntem apăraţĭ acuma de o întindere de apă, şi în acelaş timp, urmele paşilor noştri aŭ dispărut.

Această frasă nu risipi desperarea celor douĭ bărbaţĭ de cât pentru un moment. Eĭ admirară ingeniozitatea prietenuluĭ lor, dar teama iĭ cuprinse din noŭ, aproape îndată.

Ferret îşĭ manifesta teama de a se vedea închis pentru tot-d'a-una în acea grotă, zidit de viŭ.

— Cum! exclamă Berta, sunteţĭ la adăpost, şi nu vĕ gândiţĭ nicĭ un moment la salvatorul nostru, rămas singur şi descoperit, în faţa uneĭ armate de indienĭ?

Cuvintele acestea măriră şi maĭ mult desperarea celor douĭ bărbaţĭ.

— Lebout va şti să scape din încurcătură, mugi Ferret; nu se prea încurcă el, în faţa indienilor.

— Dacă dînsul nu va putea să scape cu viaţă, răspunse Poirè oĭ ce nădejde de salvare, trebue să fie moartă pentru noĭ!..

Berta nu găsi nimic de răspuns la această observaţie, care, din nenorocire era cât se poate de dreaptă.

Ea nu se maĭ ocupă de cât de mica eĭ surioară, care devenise mută de groază. Se îndreptă cu copila spre fundul groteĭ, pentru ca să nu maĭ poată auzi cuvintele de desperare ale celor douĭ bărbaţĭ.

Multă vreme o ţinu strînsă la pieptul ea, legănînd-o, căutând s'o adoarmă.

Dar copiliţa nu închidea de loc ochiĭ; eĭ îşĭ ţinea mereŭ privirea îndreptată spre silueta tatăluĭ eĭ.

Dar pe când se silea să-şĭ linişteascâ surioara, Berta se simţiĭ şi dênsa cuprinsă de fiorĭ. Nu prespectiva uneĭ capturărĭ, saŭ a unor chinurĭ viitoare o făcea să tremure; dar simţea că aerul groteĭ începuse să devie din ce în ce maĭ rar şi că Simona respira cu greutate.

Nu comunică nimănuia această tristă observaţie, dar o sili pe Simona să rămâe mereŭ în picioare; ba chiar o ridică pe umeriĭ săĭ, ca şi cum ar fi voit s'o păzească de o inundaţie.

Inopta. Peste puţin, un întuneric complect domniĭ în cavernă. Nu se maĭ auzia acuma de cât sgomotul monoton al cascadeĭ.

Berta avu consolarea de a o vedea pe Simona adormind. Copila nu maĭ suferia, şi dacă în adevăr sosise ora morţeĭ, Simona avea să moară, senină inconştientă de primejdie.

Dar ideia că propriile sale suferinţe aveaŭ s'o împiedece poate de a'şĭ păstra toate forţele de care avea nevoe, pentru a îndulci agonia celor care-ĭ eraŭ atât de scumpĭ, o făcu din noŭ să tremure.

De o dată însă, Berta avu o exclamaţie de bucurie. Volumul cascadeĭ se micşora, şi aerul intra în grotă. Apa nu maĭ bara acum intrarea.

Un moment după aceia, Lebont îşĭ făcu apariţia, ud pînă la piele.

— Nu-ĭ aşa că a fost o lovitură frumoasă! exclamă dînsul intrând. E un adevĕrat capo d'operă... Indieniĭ aŭ înotat puţin ca nişte raţe, şi după aceia, când le-am strigat că Archanghelul răzbunător avea să-ĭ pedepsiască, s'aŭ grăbit să fugă.

— Indieniĭ aŭ plecat în adevăr? întrebă Poiré cu timiditate.

— Poţĭ să fiĭ sigur. Inainte de a mă întoarce aicĭ, i-am urmărit pînă departe. Te încredinţez că fugiaŭ fără să se maĭ uite în urmă!..

CAP. XI

Inconjurul Anzilor

In solitarul bazin al rîuluĭ Chajal, nu departe de frontiera mexicană, se întinde un ţinut muntos, care a fost populat în secolul al XVI-lea de către căutatoriĭ de aur din suita luĭ Cortez.

Astăzĭ, o tăcere de necropolă domneşte deasupra ruinelor fermelor şi ale castelelor întărite.

Şi fără aceste urme palpabile ale unuĭ trecut plin de activitate, nicĭ o dată n'aĭ putea bănui că miĭ şi miĭ de spanioliĭ, săpaseră, răsturnaseră în toate direcţiile pămîntul acela.

Astăzĭ nimenĭ nu se maĭ aventura pe acolo; sunt nişte locurĭ care vor maĭ rămânea multă vreme încă, departe de drumurile bătute.

Bazinul acesta, în general foarte păduros pe ţărmurile Chajaluluĭ, este străbătut de munţiĭ care nu poartă pe coastele lor nicĭ cea maĭ mică urmă de vegetaţie.

Tîrnăcoapele minerilor i-a secătuit pentru multă vreme.

Aşa cum sunt acuma, aceste ţinuturĭ oferă un foarte bun adăpost pentru timpurile de războĭ.

Dacă într'o zi republica Guatemala ar avea vr'un războĭ, fără îndoială că locurile acestea ar fi alese ca un ultim şi suprem refugiŭ.

Pe la mijlocul luneĭ Februarie, în anul în care se începe această povestire, într'o zi frumoasă cu soare, cincĭ persoane coboraŭ o vale care se lăsa spre Chajal.

Oameniĭ aceştia eraŭ grăbiţĭ şi eraŭ precedaţĭ de un om mărunt, care părea să fie călăuza lor.

In calea miceĭ trupe pasările înspăimântate se înălţaŭ spre cerurĭ, apoĭ urmaŭ de departe pe aceştĭ rătăcitorĭ de o specie necunoscută încă.

Cele cincĭ persoane convorbiaŭ între ele, şi în tăcerea aceia, ecourile se repetaŭ pînă departe.

— Ce să fie ruina aceia care încoronează muntele de cealaltă parte a fluviuluĭ? întrebă una din aceste vocĭ.

Acela care părea să fie călăuză răspunse:

— Este «Turnul Anzilor. Trebue să ne urcăm pînă acolo, domnişoară. Eŭ cunosc foarte bine turnul acesta: te poţĭ bucura acolo de o panoramă excepţională.

Tovarăşiĭ călăuzeĭ exclamrăă:

— Pentru ce?.. De vreme ce suntem acuma aşa de aproape de ferma luĭ Tiphaigne, vom maĭ reveni.

In momentul acela ajunseră pe ţărmurile Chajaluluĭ. Cursul de apă, care devine maĭ târziŭ marele fiuviŭ Lacanbon, nu este pe acolo de cât un simplu torent, dar cu toate acestea apele sale eraŭ prea tumultoase şi nu putea să fie trecut în vad.

Călăuza organiză în grabă un fel de

plută din trunchiurĭ de copacĭ, şi tovarăşiĭ săĭ trecură.

Dar această trecere era aproape să fie tragică.

Pe ţărmul opus, un crocodil adormit, pe jumătate înfundat în nisip, fu luat drept un trunchiŭ de copac; noroc că monstrul speriat de strigătele călătorilor, nu ştiu cum să fugă maĭ repede.

Berta — căcĭ dânşiĭ eraŭ — descoperi de cea-l'altă parte un certa enorm. Nu departe de acolo, nişte superbe orchidee străluceaŭ într'o penumbră verde.

Tinerele fete alergară vesele într'acolo. Când se reîntoarseră lângă tatăl lor, îl găsiră singur. Ferret şi Lebont se depărtaseră şi convorbeaŭ împreună, cu oare-care aprindere.

Simona, obosită, se întinse lângă o stâncă şi adormi.

Câte-va momente după aceia, sora sa maĭ mare, apropiindu-se de dânsa, se opri într'o atitudine înspăimântată.

Văzuse un şarpe trigoncefal, cel maĭ teribil dintre ofidiene, care înconjurase gâtul bieteĭ fetiţe.

Revenindu-şĭ repede în fire, Berta făcu semn tatăluĭ eĭ să rămâe nemişcat.

Apoĭ, ca inspirată începu să cânte cu o voce dulce, trăgănată, adormitoare.

Puţin câte puţin, şarpele îşĭ ridică capul, îşĭ fixă privirea în ochiĭ cântăreţeĭ, şi 'şĭ scoase limba în semn de bucurie.

Berta îşĭ continuă cântecul, fără cea maĭ mică întrerupere. Şarpele se desfăşură puţin câte puţin din jurul gâtuluĭ Simoneĭ şi înaintă spre aceea care cânta. Când reptila fu la jumătate distanţa între ea şi surioara sa, curagioasa fată se repezi cu o piatră şi 'ĭ zdrobi capul.

Aproape în aceiaşĭ clipă, Simona se deşteptă. Dacă s'ar fi deşteptat cu un moment maĭ înainte, ar fi speriat şarpele, şi aceasta ar fi însemnat moartea instantanee.

Poiré şi curagioasa sa fiică se repeziră asupra Simoneĭ şi o acoperiră de sărutărĭ.

In punctul în care se opriseră călătoriĭ, drumul se despărţea în două. Primul drum mergea de-a lungul rîuluĭ, cel-alt drum se îndrepta în spre muntele «Turnul Anzilor». Pentru a ajunge până la ruinele castilane, trebuiaŭ să întreprindă o ascensiune de un sfert de oră...

Muntele se urca drept în sus aproape din toate direcţiile. Un singur drum, despre care la rigoare s'ar putea spune că era practicabil, urca în spre donjon.

Când porniră din noŭ la drum, călăuza alese calea aceasta.

— Unde vă duceţĭ întrebă Berta. In loc să urmaţĭ cursul Chajaluluĭ, te îndrepţĭ în spre turn?

— Să înaintăm mereŭ; eŭ nu mă înşel nicĭ o dată.

Mica trupă îşĭ continuă dumul în tăcere.

După câte-va momente, Berta reluă din noŭ:

— Sunt sigură că mergeţĭ în spre turn.

Călăuza nu răspunse, şi 'şĭ continuară cu toţiĭ calea.

Atuncĭ Berta voi să se oprească pe loc şi să aştepte întoarcerea tovarăşilor

— Eŭ, răspunse imperios călăuza, voesc să înaintăm, şi vă opresc să maĭ staţĭ pe loc. Trebue să vă urcaţĭ acolo, de bună voe saŭ cu forţa.

Zicând acestea, călăuza schimbă o privire repede cu Ferret.

Poiré, foarte emoţionat, interveni.

— Ascultă, fiica mea, de vreme ce salvatoriĭ noştri o voesc. Fără îndoială că dânşiĭ ştiŭ bine ceea ce fac.

— Ştiŭ bine ce fac? răspunse biata fată; îmĭ este teamă că o ghicesc prea bine...

— Eĭ bine, înaintăm saŭ stăm pe loc? întrebă călăuza cu oare-care mânie.

Berta nu răspunse şi urmă cu resemnare mica trupă.

Când fură pe terasă, călăuza împinse poarta turnuluĭ, care se dete în lătnrĭ scârţâind.

— Intraţĭ aicĭ! zise dânsul, întorcându-se spre tovarăşiĭ săĭ.

Şi cum aceĭ cărora le eraŭ adresate aceste cuvinte nu se mişcaŭ, călăuza o apucă pe Berta de braţ şi cu cea de pe urmă brutalitate, o împinse înăuntru. Biata fată se lovi cu capul de păreţĭ.

Colonul care o transportase pe Simona, procedă la fel cu bătrânul.

Apoĭ călăuza se întoarse repede spre uşe, trase zăvorul şi o închise cu o chee care era ascunsă într'o deschidere a ziduluĭ.

Berta alergă spre tatăl eĭ, exclamând:

— Acuma vezĭ cât de multă dreptate aveam adineaurĭ?

Bătrânul murmură:

— Copila mea, nu maĭ înţeleg nimic. Mă cred victima uneĭ halucinaţiĭ.

Lebont, a căruia figură devenise dintr'o dată rea, răzbunătoare, strigă cu vocea tare:

— Acuma, Ferret şi Lebont se vor demasca; e timp să se sfârşească o dată comedia aceasta.

— Cum! gemu bătrânul; aşa dar, d-tră nu ne veţĭ conduce la Tiphaigne?

Două hohote de râs sinistre, fură răspunsul la această întrebare.

— La Tiphaigne?.. Trebue să ştiĭ că omul acesta este foarte departe de noĭ... Maĭ mult de treĭ sute de kilometri ne despărţesc...

Dânsul vă caută acuma la Puerto-Barrios, de unde aţĭ plecat în urma stăruinţeĭ mele.

— Oh!.. D-zeule!.. murmură Poiré, ce infamie!..

— Infamie?.. Puţin ne pasă nouă de injuriile şi de dispreţul d-tră. Strigaţĭ ajutor, dacă puteţĭ. Aţĭ fost destul de proştĭ pentru a crede că Lebont şi Ferret, aceştĭ douĭ flămânzĭ pe carĭ societatea îĭ dispreţueşte şi 'ĭ urmăreşte pretutindenĭ cu ura sa, s'aŭ amestecat într'o afacere periculoasă ca aceasta, numaĭ din dorul de a face binele...

Oh!.. nu... Dacă Lebont, pe care-l vedeţĭ în faţa d-tră, a riscat să'şĭ zdrobească craniul de stânca satuluĭ indian şi să se înece în cascadă; dacă Jean Ferret l'a urmat şi ajutat pretutindenĭ, a făcut-o oare, numaĭ aşa, din simplă prietenie?

Ceĭ treĭ prizonierĭ stăteaŭ tăcuţĭ.

Lebont continuă:

— Sunteţĭ prinşĭ cum se cade de astă dată şi nimenĭ nu va putea să vĕ smulgă din mânele noastre. D-voastră treĭ ne-aţĭ făcut să trecem prin maĭ multe chinurĭ şi primejdiĭ, de cât toate cele-lalte victime ale ureĭ noastre.

Vermont va fi informat că sunteţĭ reţinuţĭ într'un loc, unde nicĭ dracul n'ar putea să vă găsească.

Şi îndată ce scumpul nostru văr ne va fi trimes suma pe care o cerem, vĕ vom trimete şi noĭ pe d-tră să vĕ revedeţĭ rudele pe cea-laltă lume.

Silindu-se să fie liniştită, Berta se întoarse spre Ferret şi-ĭ zise:

— Aşa dar, căirea d-tale a fost de scurtă durată?

— Căirea mea? Dar eŭ n'am regretat nicĭ o dată alt-ceva, de cât doar că nu te-am ucis şi pe tine, ca pe bătrâna aceea?

După ce vom primi plata, îmĭ voĭ sătura setea de răzbunare, omorîndu-te cu propria mea mână.

— Făceţi-vĕ amîndouĭ meseria voastră de briganzĭ! răspunse Berta. Executaţi-vĕ crimele!.. Poate că ziua ispăşireĭ păcatelor este maĭ aproape de cât cum credeţĭ. Luaţĭ seama!..

Lebont, exasperat, răspunse:

— La ce să luăm seamă? Un singur european va şti că sunteţĭ în mânele noastre, şi aceasta va fi Vermont, duşmanul nostru de moarte.

Şi de alt-minterĭ, chiar dacă o armată întreagă ar pleca în urmărirea noastră, turnul acesta este ast-fel ales, în cât nicĭ o dată nu vom putea fi surprinşĭ, maĭ înainte de a fi avut timpul să vĕ sugrumăm.

La primul sgomot suspect pe care-l vom auzi, veţĭ fi morţĭ toţĭ treĭ.

CAP. XII

Ermitul de la Cuşumula

De maĭ multe zile, locuitoriĭ din Puerto-Barrios contemplaŭ un iacht elegant, care staţiona în mijlocul razeĭ.

Vasul acesta, de plăcere, aparţinea — după câte se spunea — unuĭ mare industriaş din Paris, care-l împrumuta unuia dintre amiciĭ săĭ.

Europeniĭ de toate naţionalităţile precum şi indieniĭ de toate nuanţele convorbiaŭ despre vasul acesta, povestindu-şĭ multe minunĭ.

(Va urma)

Către cititori

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în țară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

CÂȘTIG MARE

Representanțĭ capabilĭ, funcționarĭ, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriŭ, scriind:

Agenției de Publicitate „Presa" București pentru S. B. No. 20.

Magazinul General de Musică



LA HARPA



București, Strada Colței No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane americane

cu renumita marcă «The Har», și

INSTRUMENTE MUSICALE

Prețurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

Pfaff - I. J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14

cel maĭ mare depozit de

Mașini de cusut



înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și iute prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețurĭ reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.



MARELE MAGAZIN DE ARME

București Cal. Victorieĭ, 44 — B. D. ZISMAN — Suc. Craiova St. Unireĭ 48

Furnisor al Curțeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul sĕŭ o secțiune specia de

PUȘTI pentru pădurarĭ

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Pușcă cu capsă, cu o țeavă, leĭ	15
Model No 285.—Pușcă cu capsă, cu douĕ țevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ	30
Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu douĕ țevĭ, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țeavă, sistem «Mauser. cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . .	30
Nodel No. 101.—Pușcă foc central, cu douĕ țevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoașe, cocoașele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, leĭ . .	55
Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu douĕ țevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoașe, cocoașele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), pușcă recomand., leĭ	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expedițiunĭ în toată țara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. — No. 528. 10 Bani în toată ţara Miercurĭ 20 Iunie 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « ½ « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No- 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARŢEA —



Nenorociţiĭ fură puşĭ să'şĭ sugă propriul lor sânge. — Vezĭ pag. 1944.

LA SĂLBATICII DIN MUNȚII CHIU

O EXPEDIȚIE TRAGICĂ

Pentru întâia oară de când se ținea minte, trecuseră douĭ anĭ fără ca trupele de la trontieră să aibă de respins vre-o razia a sălbaticilor locuitorĭ din munțiĭ Chiu.

Incurajațĭ de această liniște neobișnuită, Birmaniĭ se aventurară în regiunea aceea, rămasă atâta vreme închisă influențeĭ britanice.

Maĭ multe caravane făcură toată vara drumul dintre Lunguo, ultimul sat birman și Wellaung, primul sat al Chiusilor, fără să fie vre-un incident supărător de înregistrat.

In schimbul mărfurilor pe carĭ le transportară dincolo de trontieră, negustoriĭ birmanĭ aduseră praf de aur și pietre prețioase pe carĭ locuitoriĭ muntenĭ le adunaŭ din vadurile rîurilor.

In luna Maiŭ, autoritățile crezură că era de datoria lor să pue în vedere negustorilor că marea lor încredere nu era în totul justificată. După spusa acestor autorităṭĭ, sălbaticiĭ locuitorĭ aĭ munților Chiu n'așteptaŭ de cât o împrejurare favorabilă pentru a începe cu o furie și maĭ mare încă obișnuitele lor prădăciunĭ.

Dar, afacerile sunt afacerĭ ! Negustoriĭ trăgeaŭ foloase marĭ din comerțul lor și perspectiva unor nenorocirĭ viitoare nu putea fi destul de puternică pentru a'ĭ opri în drum.

In luna Iulie, autoritățile, informate fără îndoială de spionĭ, opriră pe negustorĭ de a maĭ trece frontiera fără escortă. Caravanele trebuiaŭ să lucreze în ințelegere, așteptându-se una pe alta și nicĭ una n'avea voe să se înfunde prea mult în interiorul ținutuluĭ.

Toțĭ aceia carĭ urmară aceste instrucțiunĭ n'avură a se căi. Caravanele, împreună cu excorta de 100 de Sichĭ înarmațĭ cu puștĭ moderne, formaŭ o masă, un convoiŭ destul de impozant.

Din nenorocire însă, dacă prin aplicarea unor ast-fel de măsurĭ, siguranța negustorilor era asigurată, câștigurile eraŭ într'un mod simțitor micșorate.

Concurența începea să devie mare și nu maĭ puteaŭ acum să vândă cu grămezĭ de aur obiecte de cea maĭ neînsemnată valoare.

Maĭ lacom de cât confrațiĭ sĕĭ un negustor cu numele Macahuda, hotărî să se scutare de tutela administrațieĭ. El recrută câțĭ-va birmanĭ și câțĭ-va siamezĭ, îĭ înarmă cu puștile pe carĭ le putu găsi la îndemână și ișĭ constitui o excortă.

Dar omul acesta avea să plătească scump îndrăzneața sa inițiativă.

In timpul primeĭ săptămânĭ lucrurile se petrecură de minune. Macahuda, împreună cu excorta sa, compusă din vre-o treĭ-zecĭ de oamenĭ și vre-o sută de animale, pătrunse într'o regiune care nu maĭ fusese nicĭ o dată cercetată de alțĭ negustorĭ.

Munteniĭ se îngrămădeaŭ să vadă marfa; cele maĭ micĭ, cele maĭ neînsemnate obiecte îĭ încântaŭ, îĭ fermecaŭ.

Pentru a pune mâna pe un ceas deșteptător cu misteriosul sĕŭ tic-tac și cu zgomotoasa sa sonerie, un șef de trib ișĭ dădea, fără să stea la în oială, pumnalul sĕŭ cu mânerul de aur masiv.

In schimbul unuĭ enorm zmarald, pe care un alt șef îl poartă la gât, Macahuda oferă cu succes o cutie cu soldațĭ de plumb, din care naivul om va face tot atâțea idolĭ.

Cine îndrăznea să spună că era lucru primejdios să facă negoț cu Chiuiĭ ? Niște geloșĭ !.. Niște invidioșĭ !..

In opt zile numaĭ, șiretul birman adunase o avere de aproape un milion, în schimbul unor fleacurĭ carĭ nu puteaŭ să'l coste de cât câte-va miĭ de francĭ.

Ce frumoase perspective pentru timpul când avea să se revadă pe teritoriul britanic !

Dar când avea să se întâmple oare lucrul acesta ?

Un fapt veni să'l alarmeze: unul dintre siameziĭ pe carĭ îĭ angajase ca soldațĭ în excortă, lipsi de la apel într'o bună dimineață.

Prudența cea maĭ elementară trebuia să'l sfătuiască că nu era bine să pornească înainte fără să procedeze maĭ întâiŭ la o anchetă.

Omul acela, exilat din țara sa pentru motive politice, era poate un trădător.

Dar expediția era acum aproape de sfârșitul eĭ; maĭ aveaŭ numaĭ două saŭ treĭ zile de mers și aveaŭ să ajungă la frontieră.

De ce oare maĭ avea să se îngrijească acum Macahuda, bogatul Macahuda ?

Iată însă acum un simptom și maĭ alarmant. La trecerea unuĭ defileŭ, câte-va stâncĭ se prăbușiră din înălțime. Douĭ caĭ împreună cu călăuza lor fură ucișĭ.

Dar cine putea oare să împiedice stâncele de a se prăbuși ?

Incidentul care urmă însă era cu totul de altă natură. Pe când caravana trecea printr'un defileŭ îngust, o săgeată șueră și se înfipse în coasta unuĭ animal. Fără prezența de spirit a unuĭ birman, calul împreună cu prețioasa sa sarcină s'ar fi rostogolit în prăpastie.

Acum Macahuda trecu dintr'o dată de la o încredere oarbă la o frică nebună.

Săgeata aceea, aruncată de o mână nevăzută, nu 'ĭ dovedea oare că dușmaniĭ îl pândeaŭ ?

Avea să maĭ aibă oare timpul de a eși din defileul acela, unde o mână de muntenĭ ar fi fost suficiențĭ pentru a învinge ceĭ treĭ-zecĭ de oamenĭ carĭ formaŭ excorta sa ?

Macahuda avea să-șĭ poată oare apăra comoara pe care cu atâta trudă o adunase ? Zăpăceala, lipsa sa de sînge rece, demonstraŭ pe deplin că nu.

Momentele eraŭ hotărîtoare. Trebuia să-șĭ câștige devotamentul tuturor oamenilor sĕĭ, tăgăduindu-le recompense marĭ.

Dar el crezu că era maĭ nemerit să'ĭ înspăimânte, să le strige că totul era pierdut.

Spera dînsul oare că o fugă nebună prin defileele acelea încurcate avea să înșele șiretenia și sălbătăcia muntenilor ?

Ajunșĭ într'o vale maĭ largă, caravana avea să se poată maĭ lesne apăra. Numărându-șĭ oameniĭ căzuțĭ în timpul străbateriĭ defileuluĭ, Macahuda se înspăimântă. Cincĭ oamenĭ căzuseră.

Această constatare îl înebuni. Trebuia să improvizeze niște zidurĭ de piatră, îndărătul cărora să poată rezista pînă la sosirea unuĭ ajutor.

Pînă peste treĭ zile o coloană de Sichĭ avea să alerge în ajutorul sĕŭ și să 'l readucă în Birmania.

Trebuia să plătească însă o indemnizare mare autorităților militare, și Macahuda era peste măsură de avar; o retragere i se păru maĭ potrivită.

Cât timp caravana fusese într'o vale deschisă, retragerea se efectuase fără nicĭ un incident supărător; dar acum trebuiaŭ să străbată un noŭ defileŭ și noaptea, groaznica noapte se apropia.

Săgețile șueraŭ de pretutindenĭ și prin întunerric urletele de durere ale oamenilor, nechezăturile sălbatice ale animalelor, te făceaŭ să ghiceștĭ că munteniĭ aveaŭ ochĭ de lynx.

Și acum când zidurile de stâncĭ se strîngeaŭ din ce în ce maĭ mult, zgomotul lugubru al pietrelor carĭ se rostogoleaŭ din înălțimĭ, nu maĭ înceta. Țipetele de durere se repetaŭ mereŭ, multiplificate de ecoŭ. Când eșiră din defileŭ și birmanul ișĭ numără oameniĭ, putu să constate teribilul dezastru. Abia vre-o zece oamenĭ maĭ scăpaseră cu viață.

Cu toate acestea primele raze ale astruluĭ zileĭ readuseră câte-va licărirĭ de speranță în sufletul negustoruluĭ.

Ce'ĭ păsa luĭ de oameniĭ pierduțĭ ?.. Deosebea la orizont, îndărătul uneĭ liniĭ de coline, turnul rotund, care însemna frontiera birmană.

Incă o ultimă sforțare, un drum de treĭ saŭ patru ore, și avea să fie în siguranță.

Cel puțin dacă 'șĭ pierdea averea, avea

să scape cu viaţă. Dar prea se grăbise să se bucure; fie-care pas pe care credea că 'l face în spre salvare, îl apropia de moarte. Şi ce moarte!

Fără să maĭ lase celor şeapte oamenĭ carĭ rămăseseră în viaţă timpul de a se apăra, o bandă de Chiuĭ se repezi asupra lor cu repeziciunea uneĭ avalanşe. Cât aĭ clipi din ochĭ, cu toţiĭ fură trântiţĭ la pământ şi legaţĭ burduf.

Prizoniériĭ fură transportaţĭ spre satul Wellaung, unde cu câte-va zile maĭ înainte şiretul Macahuda făcuse afacerĭ aşa de frumoase. Acum era cu totul altă primire!..

Nerăbdătorĭ să-şĭ satisfacă instinctele lor sălbatice, munteniĭ procedară îndată la preparativele pentru supliciŭ.

Dezbrăcaţĭ de haine, birmaniĭ fură legaţĭ de nişte stâlpĭ la intrarea satuluĭ; toţĭ oameniĭ în stare de a purta arcul se rînduiră la oare-care distanţă.

Săgeţile eraŭ aruncate cu o deosebită dibăcie; tîmplele şi faţa eraŭ cruţate, pentru ca chinul supliciaţilor să fie şi maĭ mare.

Picioarele şi mâinele însă eraŭ sfâşiate într'un chip oribil.

Noaptea care se apropia avea să pue sfârşit oare chinurilor acelora?

Instinctele sălbatece ale Chiuşilor erau prea sălbatece pentru ca să se poată sătura aşa de lesne. Eĭ spălară cu îngrij re rănile maimuţelor, pentru ca nu cum-va să moară în timpul nopţeĭ.

A descri restul supliciuluĭ ar fi prea mult pentru cititoriĭ noştri; sunt nişte orori pe care nicĭ cea maĭ sângeroasă imaginaţie nu le-ar putea concepe.

... Peste câte-va zile o coloană de infanterie aplica o pedeapsă spăimântătoare muntenilor. Se petrecură ororĭ tot aşa de marĭ; dar indignarea noastră nu trebue să fie trezită, pentru că sălbaticiĭ Chiuşĭ îşĭ meritaŭ soarta.

Acum, negustoriĭ pot călători în voe prin ţinuturile muntenilor.

Blaz.

Supliciul tunuluĭ în Persia

Supliciul tunuluĭ este o trăsătură particulară, maĭ ales populaţiilor musulmane.

Supliciul acesta este întrebuinţat contra prizonierilor de războĭ, saŭ contra răzvrătiţilor; numaĭ foarte rar se întrebuinţează împotriva unuĭ vinovat izolat.

Acum de curând, supliciul tunuluĭ a fost aplicat în Persia, împotriva kurzilor revoltaţĭ.

Guvernul voise să dea un exemplu teribil, pentru că scânteia revolteĭ ajunsese chiar până la kurziĭ militarĭ, încorporaţĭ în armata persană.

De alt-fel, chiar printre aceştia se arătaseră primele semne ale revolteĭ.

Printre trupele regulate ale şahuluĭ, figurează treĭ triburĭ din această rasă: Kurziĭ Urmizah, Kurziĭ Erivan şi Kurziĭ Maku.

Oameniĭ aceştia constitue sâmburele cel maĭ solid al armateĭ.

Kurziĭ Urmizah sunt ceĭ maĭ viteji dintre toţĭ războinicii; eĭ nu daŭ nicĭ o dată înapoĭ. Pentru ca cine-va să fie sigur că a scăpat de un Kurz Urmizah, trebue să-l ucidă. Făcuţĭ prizonierĭ, oameniĭ aceştia ştiŭ să găsească miĭ de mijloace de evadare. Kurziĭ Erivan sunt maĭ impetuoşĭ la atac, dar maĭ puţin vitejĭ. Inarmaţĭ cu nişte lăncĭ lungĭ, eĭ se avântă cu entuziasm contra duşmanu'uĭ, sunt foarte avizĭ de sânge şi de pradă şi se poartă fără milă faţă de învinşĭ.

In sfîrşit, Kurziĭ Maku se deosebesc foarte mult de fraţiĭ lor; sunt nişte oamenĭ superbĭ şi fiumoşĭ, dintre carĭ ceĭ maĭ mulţĭ formează garda regală.

De şi serviciile pe care le aduc oameniĭ aceştia sunt destul de marĭ, statul îĭ plăteşte foarte prost, după cum se poate constata din următoarele date statistice:

Un soldat primeşte 6 tomanĭ pe an, adică 120 de francĭ. Un ofiţer primeşte 30 de tamanĭ, adică 600 de francĭ. Ofiţeriĭ superiorĭ, carĭ sunt maĭ totdeauna membri aĭ familiilor nobile persane, aŭ salariĭ maĭ marĭ· Uniĭ dintre eĭ primesc până la 40,000 de francĭ pe an.

Ideile democratice aŭ pătruns foarte repede în ţara aceasta; în curând, soldaţiĭ kurzĭ aŭ început să judece că suma de 6 tomanĭ pe an era o plată prea din cale-afară exagerat de mică.

Sprijiniţĭ de restul populaţieĭ, soldaţiĭ s'aŭ revoltat şi s'aŭ dedat la prădăciunĭ şi la masacre.

Atuncĭ guvernul luă cele maĭ straşnice măsurĭ în contra lor; şi pentru ca gustul de revoltă să le piară pentru tot-d'a-una, hotărî să le aplice pedeapsa tunuluĭ.

Vinovaţiĭ sunt legaţĭ la gurile de foc; sfărîmaţĭ în miĭ de bucăţĭ, eĭ sunt aruncaţĭ în depărtare veste de groază pentru toţĭ aceia carĭ se gândiseră vre o dată la revoltă.

Pedeapsa tunuluĭ este de asemenea aplicată şi şefilor de caravane care atacă satele persane; cazurile acestea sunt destul de dese.

S'ar înşela foarte mult aceia carĭ, după descrierile poeţilor Saadi, Hafiz şi Khakhani, ar crede că Persia este o grădină de trandafirĭ.

Sunt de sigur şi trandafirĭ, dar aproape toată Persia este o întindere de câmpiĭ aride. Locuitoriĭ sunt rĕŭ apăraţĭ de forţa publică. Şefiĭ de caravane se opresc prin sate pentru a face comerţ; eĭ dictează condiţiile lor, şi când locuitoriĭ îndrăznesc a nu le primi, satele sunt prădate şi oameniĭ masacraţĭ.

Foarte rare orĭ numaĭ se întâmplă ca bandiţiĭ să fie urmăriţĭ de trupele regulate, şi atuncĭ sunt supuşĭ supliciuluĭ tunuluĭ.

Nu este lucru de mirare că guvernul persan maĭ aplică încă nişte pedepse atât de barbare, în secolul nostru înaintat.

Rasa persană este peste măsură de crudă.

Se cunoaşte ordinul unuĭ vizir venit împreună cu şahul la Expoziţia din 1889. Un comerciant parizian, care dorise să arăte Suveranuluĭ minunile industrieĭ sale, îĭ desfăşurase toate obiectele pe o masă. După aceia îşĭ ridică privirea spre faţa şahuluĭ pentru a vedea rezultatul produs.

Dar din ordinul viziruluĭ parizianul fu aruncat afară, marele funcţionar persan se aplecă spre un om politic francez, care era lângă dânsul, şi-ĭ zise:

— Comerciantul acesta a îndrăznit să-şĭ ridice ochiĭ, spre faţa Majestăţiĭ Sale!... In ţara noastră, aş fi ordonat îndată să i se tae capul!...

Analele persane din secolul al XVIII-lea oferă exemplul unuĭ supliciŭ cu tunul aplicat reprezentanţilor unuĭ Suveran străin.

Impăratul Chineĭ, dorind să închee un tratat de comerţ cu Persia, trimese o ambasadă cu darurĭ bogate.

După obiceiul lor, reprezentanţiĭ cereculuĭ imperiŭ făcură o lungă, solemnă şi poetică descriere, pentru a celebra minunele imensuluĭ lor regat.

Eĭ fură foarte bine primiţĭ la început, şi lucrurile mergeaŭ de minune, când, la o serbare, se începu o discuţie în privinţa respectiveĭ frumuseţĭ a limbelor persană şi chineză.

Se ştie că literaţiĭ chinezĭ sunt exclusivĭ, în această privinţă, şi că după părerea lor, nu există în lume ceva comparabil cu limba nemuritoruluĭ Li-Tai-Pe şi a compatrioţilor săĭ.

Persaniĭ aŭ şi eĭ o mândrie la fel: limba persană este singura demnă de a fi vorbită de către zeĭ, şi de către geniile bune.

— Nu ştiţĭ d-voastră oare, exclamă un persan, exaltat, că limba noastră posedă 2 milioane de cuvinte? Sunt o mie de cuvinte numaĭ pentru a arăta cămila, în diferitele eĭ funcţiunĭ şi poziţiĭ; sunt cincĭ-sute de cuvinte diferite pentru a numi un leŭ!

Chinejiĭ răspunseră într'o mod ironic, şi discuţia se schimbă în ceartă. In cele din urmă, curteniĭ persanĭ se duseră la şah şi îl rugară să răzbune injuria adusă limbeĭ imperiale.

A doua zi, ambasadoriĭ cereculuĭ imperiŭ fură poftiţĭ la un fel de serbare specială.

Intr'o grădină era aşezată o grămadă mare de trandafirĭ; străiniĭ fură poftiţĭ să caute cu atenţie, de oare-ce acolo eraŭ ascunse darurĭ.

Chinejiĭ căutară cu toată plăcerea; dar în curênd dădură peste gura de bronz a unuĭ tun.

Mirzas, (principĭ de sânge regal) Khaniĭ, begumele (principesele din familia imperială) chanumele (soţiile curte-

nilor) veniră să fie faţă la sosirea străinilor.

Marele vizir declară cu voce tare, că trimişiĭ imperiuluĭ chinez ofensaseră gloria persană, şi că pentru îndrăzneala aceasta vor fi pedepsiţĭ cu severitate.

Li se aplică tuturora supliciul tunuluĭ.

Şi când detunăturile bombelor începura, vizirul spuse victimelor care maĭ eraŭ încă în viaţă.

— Ascultaţĭ; iată unul dintre cuvintele limbeĭ persane!

«Nu este aşa că e un cuvînt serios şi frumos ?...»

Leon.

Cel maĭ gros ginere din lume



Ilustraţia noastră de maĭ sus reprezintă pe W. T. Brinson, cel maĭ gros ginere din lume, împreună cu logodnica sa. Brinson, când călătoreşte cu trenul, are nevoe de patru locurĭ.

UN ARBORE PREŢIOS

Pe vasul care ne conducea în spre Batavia—insula Iava,—aveam de tovarăş un francez, care era stabilit de mulţĭ anĭ pe coasta vestică a acesteĭ insule, în apropiere de Tjerengin.

Dânsul venea de la Marsilia, ca şi mine, dar n'am făcut cunoştinţă de cât după ce am străbătut Marea Roşie; de alt-fel drumul acesta fusese atât de penibil, în cât a trebuit să stăm fie-care în cabina noastră.

Părăsind ţărmurile Franţeĭ, îmĭ atrăsese atenţia aerul dezolat al d-luĭ Legrand,—îĭ cetisem numele pe bagaje.

Dânsul privia cu o tristeţă nemărginită cum dispăreaŭ la orizont oraşele albe ale coasteĭ de azur; când vĕzu dispărând şi ultimele înălţimĭ ale Alpilor, îl auziĭ suspinând adânc.

După aceea s'a închis în cabina sa şi nu l'am maĭ vĕzut până când vaporul a ajuns în oceanul Indian.

Acolo, marea era liniştită, plină de seninătate; frumosul soare al Tropicilor ilumina totul. Atuncĭ am avut prima convorbire cu d. Marius Legrand.

— Priveşte, îmĭ zise dânsul, când debarcarăm la Tjerengin, unde îl aşteptaŭ servitoriĭ săĭ, priveşte această vegetaţie magnifică! Eŭ am fost unul dintre primiĭ colonĭ, carĭ aŭ reconstituit aceste vaste plantaţiĭ de cocotierĭ, pe carĭ îĭ admirĭ astă-zĭ.

Tovarăşul meŭ era fară îndoială fericit că se reîntorsese în plantaţiile sale; din loc în loc se opria, pentru a contempla arboriĭ, unul câte unul.

Eraŭ în adevĕr nişte cocotierĭ superbĭ, înalţĭ de treĭ-zecĭ de metri, plinĭ, încărcaţĭ de fructe.

— Ce arbore admirabil şi preţios! reluă d. Legrand, continuându-şĭ drumul. Lemnul sĕŭ solid este foarte căutat pentru construcţiĭ; cu fibrele frunzelor sale se fac o mulţime de obiecte; florile sale servesc la fabricarea vinuluĭ; fructele sale... m'aŭ îmbogăţit!

Şi compatriotul meŭ îmĭ explică afacerile pe care le făcea în Marsilia. Exporta marĭ cantităţĭ de «coprah», adică migdale de cocos uscate, care servesc pentru extragerea untdelemnurilor industriale.

Marsilia! Numele acesta îmĭ reamintea fizionomia călătoruluĭ, care se îndepărtase atât de trist de coastele Franţeĭ. Dar nu îndrăzniĭ să-ĭ fac vre-o întrebare; ne cunoşteam de prea puţină vreme, pentru ca să pot intra în ast-fel de amănunte.

— In fie-care an, continuă dînsul, mĕ duc la Marsilia, pentru interesele comerţuluĭ meŭ. Dar, de astă dată, am fost chemat acolo de o altă afacere, mult maĭ delicată. Trebuia să mĕ căsătoresc cu fiica unuia dintre ceĭ maĭ bunĭ clienţĭ aĭ meĭ. In ultimul moment însă, căsătoria nu s'a maĭ făcut...

— Atuncĭ, ziseĭ eŭ la rîndul meŭ, înţeleg de ce eraĭ atât de supărat în momentul plecăreĭ.

— Fără îndoială. Eram cât se poate de plictisit! Afacerea aceasta m'a făcut să pierd un client foarte bun: tatăl feteĭ pe care voiam s'o iaŭ de soţie... şi care nu mĕ plăcuse.

De-acum înainte însă, sunt hotărât să nu mĕ maĭ logodesc niciodată prin corespondenţă!

Apoĭ, schimbând tonul, tovarăşul meŭ mĕ duse maĭ departe, în mijlocul vastelor sale plantaţiĭ, enumărându-mĭ mereŭ calităţile cocotierilor. Imĭ vorbea despre proprietăţile diuretice ale lapteluĭ de cocos, despre acţiunea migdalelor şi a medicamentelor astringente extrase din rădăcinele de cocotierĭ, foarte bogate în tanin... Şi despre câte nu-mĭ maĭ vorbia! Ştiŭ că de atuncĭ am rămas şi eŭ entuziasmat pentru plantaţiile de cocotierĭ.

Ct.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Ideia aceasta le străbătu spiritul; dar îndoiala nu le ţinu de cât o singură clipă. Curiozitatea, dorinţa de a afla, fu maĭ puternică.

— Să ascundem automobilul în tufişurĭ, zise Sara; şi să vedem...»

Eraŭ aproape două ore după miezul nopţeĭ, când automobilul depuse călătoriĭ la Trefald's Cottag. Eĭ luaseră cu dânşiĭ cheile uneĭ proprietăţĭ, pentru ca să nu maĭ turbure pe nimenĭ, în cazul când aveaŭ să se întoarcă maĭ târziŭ.

Prin urmare poarta fu deschisă cu prudenţĭ, şi înaintară încetişor pe alee.

Dar acolo, o surpriză îĭ aştepta.

Uşa de la intrare era larg deschisă în lăturĭ.

— Ah! servitoriĭ aceştia! murmură romancierul; niciodată nu sunt în stare să'şĭ facă datoria!

Dar în interiorul clădireĭ, acelaş lucru se repetă. Toate uşile eraŭ deschise, ba chiar pe covor, în capătul uneĭ sălĭ, zăriră un pantof.

Max se îngălbeni.

— Ce s'a petrecut oare pe aicĭ în lipsa noastră?

Tot aşa de neliniştită, Sara alergă spre camera Violeteĭ.

— Mona! Violeta!

— Sir Iohn! sir Iohn! strigă la rîndul sĕŭ, romancierul.

Dar nicĭ o voce nu le răspunse.

Atuncĭ călătoriĭ se simţiră cuprinşĭ de groază; alergară în toate părţile, dar toate încăperile eraŭ deşerte.

Nimenĭ nu le răspundea.

Tovarăşiĭ lor de călătorie dispăruseră fără să lase vre-o urmă. Servitoriĭ indienĭ păreaŭ că se exasperaseră şi eĭ.

CAP. III.

Un fra diavolo indian

— Bine-voiţĭ de luaţĭ loc, d-şoară, şi d-ta domnule.

Acela care vorbise ast-fel, era un om tînăr, purtând în cap un turban cu mătasă albă, pe care se vedea brodată emblema luĭ Siva.

Bluza sa era făcută dintr'o mătasă de aceiaşĭ culoare, brodată foarte frumos. Pantaloniĭ eraŭ de asemenea de mătasă, largĭ, încreţiţĭ.

D-ra Violeta Fowler, şi sir Iohn Lobster, cărora le adresase cuvântul necunoscutul acesta, îşĭ preumblară în jurul lor nişte privirĭ rătăcite.

Eĭ nu maĭ recunoşteaŭ acuma mobilele de la Trefald's Cottage.

Cum ajunseseră dînşiĭ în sala aceea mare, ale căreia ferestre se deschideaŭ într'un parc luxos; plin de cele maĭ frumoase florĭ?

Şi atitudinea Marieĭ Lubianov, care era şi dînsa tot în acel loc? Atitudinea bieteĭ fete era cu totul bizară.

Biata nebună se apropiase de una dintre ferestre şi privea afară. Buzele îĭ tremuraŭ şi clătina din cap ca şi cum ar fi salutat nişte lucrurĭ de multă vreme cunoscute.

— Eştĭ bun să'mĭ spuĭ? începu Violeta.

Dar indianul o întrerupse.

— Tocmaĭ pentru asta m'am prezentat şi eŭ acuma în faţa d-voastră. De aceia vĕ rugăm să luaţĭ loc, căcĭ n'aşĭ voi să vă osteniţĭ ascultându-mĕ.

— Aşa dar veĭ vorbi mult? întrebă dânsa cu nerăbdare.

— Şi mult şi puţin domnişoară. Asta va atârna de d-ta.

— Atuncĭ, cred că convorbirea noastră va fi cât se poate de scurtă.

— Lucrul acesta îl doresc şi eŭ, din toată inima.

Dînsa îşĭ ridică asupra necunoscutuluĭ o privire plină de uimire. Ce însemnaŭ oare cuvintele acelea? Cu un gest de nerăbdare se lăsă să cadă pe un scaun. Sir Iohn, maĭ aprins la figură de cât orĭ când, o imită.

Hinduşul continuă:

— D-şoară, ziarele ne-aŭ adus vestea sosireĭ d-tale în capitală. Calcuta întreagă s'a emoţionat de onoarea ce i s'a făcut. Dar emoţiunea tuturora, nu însemna nimica faţă de emoţia noastră. Pentru noĭ această sosire era o adevĕrată fericire.

— O fericire? Dar cine eştĭ d-ta? Unde ne aflăm?

— Ne aflăm afară din oraş, şi încă departe...

— Departe de oraş! Cum, când s'a făcut asta?

Necunoscutul se înclină şi surâse în chip misterios.

— Dacă v'aşĭ fi rugat să mĭ vizitaţĭ, domnişoară, fără îndoială că d-vs. aţĭ fi refuzat. Atuncĭ, am fost nevoit să alerg la o abilitate, la un şiretlic. Când un zid puternic îţĭ închide calea, trebue să'l daĭ la pământ!...

— Voiţĭ să spuneţĭ, mi se pare, că noĭ am fost aduşĭ aicĭ prin surpriză?

— Oh! exclamă necunoscutul, vocea care vorbeşte e prea drăguţă, ca să mĕ maĭ pot supăra de unele cuvinte prea severe. Să spunem prin urmare că sunteţĭ aduşĭ aicĭ prin surpriză. La Trefald's Cottage, servitoriĭ indigenĭ mĕ ascultă, căcĭ pe mine toată lumea mĕ ascultă. Din ordinul meŭ, dînşiĭ aŭ amestecat în alimentele d-tale un narcotic.

— Un narcotic? exclamară în acelaş timp Violeta şi Iohn.

— Da. Ştiţĭ bine că India este ţara clasică a opiumuluĭ. Prin urmare...

— Dar care este scopul aceşteĭ?

— Aceşteĭ aventurĭ? Scopul era să vĕ răpesc în timpul somnuluĭ şi să vĕ aduc aicĭ pentru a trata împreună o mică afacere interesantă.

Tinĕra fată înălţă din umerĭ:

— Mi se pare că înţeleg; d-ta eştĭ un bandit.

Indianul îşĭ înălţă capul cu mândrie:

— Aşa spun englejiĭ; dar indieniĭ mĕ consideră ca un şef.

— Un şef care doreşte o răsplată bănească, mi se pare?

— Aşa este. Numaĭ că... trebue să ştiţĭ şi d-voastră... Baniĭ aceştia nu-mĭ vor rămânea mie. Toată suma va fi vărsată pentru o operă gigantică, al căreia umil servitor sunt eŭ.

— Ah!.. murmură sir Iohn. Iată nişte cuvinte carĭ seduc numaĭ pe acela care primeşte, dar care rămân indiferente aceluia care plăteşte...

—Aceasta este şi părerea mea, întări Violeta.

Şi ridicându-şĭ din noŭ privirea spre indigenĭ:

— Să sfârşim o dată... Ce sumă voiţĭ?

— Două sute de miĭ de livre (cincĭ milioane de francĭ).

— E prea mult!

— E proporţională cu averea d-tră, domnişoară.

— Poate... Cred că nu este acuma timpul potrivit pentru a discuta asemenea chestiunĭ... In ce mod doriţĭ să fiţĭ plătit?

Indianul se înclină, plin de respect:

— Ah! domnişoară lăsaţi-mă să mă felicit pentru operaţia pe care am făcut'o... E o plăcere pentru cine-va.

— Cum? repetă tînăra fată.

— Iată... Două persoane din suita d-tră se plimbă prin ţinut... Fără îndoială că aceste persoane s'aŭ întors acum la Calcuta, şi sunt foarte neliniştite...

Engleza rămase tăcută.

Veţĭ scrie acestor domnĭ ce vi s'a întâmplat... Veţĭ adăuga la scrisoare un cec pe care dînşiĭ îl vor încasa în numele d-tră.

Cincĭ mililoane se pot încasa cu uşurinţă, când aŭ semnătura domnişoareĭ Violeta Fowler.

— Şi dînşiĭ vĕ vor aduce suma?

— Da, domnişoară.

— Maĭ trebue să le recomand oare, să aibă grije de a nu amesteca de loc poliţeţa în afacerea aceasta?

Necunoscutul începu a rîde.

— Nu este nevoe, doamnă. Poliţia n'are nicĭ o putere împotriva noastră. Agentul care ar încerca să ne urmărească, ar fi un om mort de la primiĭ paşĭ pe care i-ar face.

Fără de voe, tînăra englezoaică se simţi înfiorată de o zguduire uşoară. Cu toate acestea, ştiu să se stăpânească:

— Veţĭ bine voi să-mĭ daţĭ cele necesare pentru scris?

— Veţĭ găsi totul pe masa aceasta, răspunse necunoscutul, arătând cu mâna o măsuţă elegantă, încrustată cu aur şi pietre scumpe.

După ce veţĭ fi terminat, domnişoară, veţĭ bine-voi să mĕ chemaţĭ... Soneria este lângă uşă... Voĭ veni fără întârziere.

Apoĭ eşi, lăsându-şĭ prizonieriĭ singurĭ.

Lobster începu îndată seria recriminărilor; dar Violeta îl opri:

— Orĭ-ce aĭ spune d-ta acuma, nu va uşura cu nimic situaţiunea... Principalul este să scăpăm cât maĭ repede posibil de societatea acestor bandiţĭ. Prin urmare, te voĭ ruga să păstrezĭ cea maĭ completă tăcere şi să mĕ laşĭ să scriŭ în linişte.

Şi luând loc la masă, se puse îndată pe lucru.

In câte-va liniĭ ea explică luĭ Max, Soleil situaţia, şi îl rugă să considere suma de cincĭ milioane ca un nimic, şi să facă tot posibilul pentru a o realiza cât maĭ repede posibil.

Apoĭ prepară un cec şi desemnă «Asiatic-Bank» ca corespondentă a bancherilor săĭ din Londra... Banca aceasta era aceia care putea să verse maĭ repede suma.

Iscălise scrisoarea şi se pregătia să închidă plicul, când de o dată Lobster se aplecă la urechea eĭ şi-ĭ murmură:

— Ia uite-te la domnişoara Mona.

Violeta îşĭ întoarse privirea spre rusoaică.

Nebuna se depărtase de fereastră şi stătea sprijinită de una dintre coloanele săleĭ.

Coloana aceasta era oare-cum deosebită de celelalte.

Mona o pipăia cu mâna prin toate colţurile; s'ar fi zis că umblă după ceva. Dar după ce?

Lobster voi să vorbească, dar Violeta îşĭ duse degetele la buze, recomandându-ĭ tăcerea.

Amândouĭ rămaseră nemişcaţĭ, atenţĭ la mişcările nebuneĭ.

Mona vorbia cu vocea înceată:

— Da, da... aicĭ este... hârtiile acestea... Viziunea din Marsilia... Ştiŭ bine că ne-a adus vederea acesteĭ camere... Prin urmare, puntul de plecare este aicĭ...

De o dată, pe când mâna eĭ rătăcia mereŭ de-a lungul coloaneĭ, se auzi un sgomot uşor, şi un fel de cilindru mic, alb, apăru în capătul eĭ de sus.

— Oh!.. un telefon ca şi acela al Măştilor Galbene, murmură Lobster.

— Un telefon? repetă Violeta uimită.

— Da... Numaĭ că — am vĕzut lucrul acesta în Rusia — nicĭ o dată nu ştiĭ bine cu cine veĭ intra în conversaţie.

Mona păru că nu dă nicĭ o atenţie apariţieĭ acestuĭ aparat.

Ea îşĭ continuă mereŭ cercetările, cu figura încruntată, necăjită că nu găsea ceea ce căuta.

— Dacă aşĭ vorbi puţin d'asupra disculuĭ alb? întrebă drăguţa englezoaică.

Lobster îşĭ încreţi fruntea în semn negativ.

Dar Violeta, voind fără îndoială să arate că nu prea ţinea seamă de părerea luĭ, se apropie de aparat şi pronunţă chemarea obişnuită:

— Allô!..

Un moment, tînăra fată rămase înfiorată.

Mona îşĭ întrerupsese cercetările, ca şi cum ar fi fost zguduită de o comoţie electrică.

Zece secunde trecură. Apoĭ, o voce dulce ţiui din telefonul fără fir, repetând:

— Allô!..

Urmă o tăcere destul de lungă.

Dar placa vibrantă repetă din noŭ:

— Allô!.. Cine mă cheamă?..

Trebuia să se hotărască. Cu vocea tremurătoare, dar hotărâtă, răspunse:

— D-şoara Violeta Fowler.

— D-ta, d-ta care te-aĭ devotat celor două victime.

Englezoaica tresări. Aşa dar, era cine-va care ştia lucrul acesta. Din noŭ rămase în ascultare.

— Apăsaţĭ pe a treia floare a coloaneĭ, urmărind din stânga... Pe a treia floare... Veţĭ pune în funcţiune telefonul pentru mine, şi vă voĭ putea vedea.

Mona manifestă o agitaţie inexprimabilă.

Maĭ nainte ca englezoaica să se fi putut mişca, ea apăsă floarea indicată.

Abia fusese executată mişcarea aceasta, şi telefonul aduse o exclamaţie bizară, extraordinară... Mona!.. şi în casa aceia din Bengal!..

Nebuna scoase o exclamare înăbuşită, şi căzu la pămînt suspinând şi ascunzîndu-şĭ faţa între mâinĭ.

Vocea din depărtare reluă:

— Prizonieră... Prizonieră a duşmanilor noştri.

Tînăra rusoaică păru că nu înţelege cuvintele acestea.

Mona se aplecă din noŭ deasupra aparatuluĭ şi răspunse:

— Nu.. saŭ cel puţin nu este sub adevĕratul eĭ nume...

— Cum?.. Ce voiţĭ să spuneţĭ?

— Am fost răpită de către nişte bandiţĭ, impreună cu «suita mea»... Ştiaŭ că sunt bogată şi voesc acum o răscumpărare. De vreme ce vezĭ ce se petrece aci, poţĭ vedea o scrisoare pe măsuţa din colţ... O voĭ trimete împreună cu un cec de cincĭ milioane, şi vom fi puşĭ în libertate.

— Un lung suspin răspunse; apoĭ, vocea din depărtare reluă.

— Nimenĭ nu trebue să-ĭ bănuiască numele... căcĭ aceasta ar însemna moartea pentru toţĭ.

Şi cu o îndulcire maĭ pronunţată a voceĭ:

— Uităm un lucru... Trebue ca Mona să ne vadă, să înţeleagă.

Un zgomot uşor se auzi, şi de o dată, pe neaşteptate, pînza cenuşie prinse viaţă.

Un tabloŭ bizar se prezentă vederiĭ celor treĭ prizonierĭ.

Era o boltă vastă, capricioasă, cu plafondul înalt, plină de stalactite şi de ornamente bogate.

In picioare, în mijlocul aceleĭ încăperĭ curioase, stăteaŭ două bărbaţĭ, aplecaţĭ deasupra unor aparate la fel cu aceea pe care-l întrebuinţa Violeta. Unul dintre eĭ înalt, slab, elegant, cu mustăţile lungĭ şi subţirĭ, avînd în persoana sa, un amestec de graţie, de îndrăzneală şi de demnitate. Faţa sa hotărîtă, buzele sale roşiĭ umbrite de o fină mustaţă neagră, nasul drept, ochiĭ căpruĭ, surîzătorĭ, dulcĭ şi în acelaş timp energicĭ, formaŭ un tip aproape ideal al frumuseţeĭ masculine.

Tovarăşul săŭ, înalt şi dînsul, era blond, plăcut la vedere, dar cu trăsăturile neregulate; avea într'însul ceva din acea indiferenţă elegantă, care caracterisează sfîrşitul uneĭ rase nobile.

Dar Mona îşĭ înălţase fruntea. Ea întinse braţele spre pînza luminoasă pe care cititoriĭ noştri aŭ recunoscut-o de sigur, pânza de imaginĭ a telefonuluĭ fără fir, pânză la fel cu aceea întrebuinţată în vila Lursinade.

Cu vocea veselă, sgomotoasă, biata fată strigă:

— Dodekkan!.. ducele!... viĭ, viĭ!... scăpaţĭ din mâna asasinilor..

Violeta se înfioră... Aşa dar, morţiĭ înviaŭ...

Oameniĭ aceia, ale cărora morminte

le căutaŭ, apăreaŭ, evocaţĭ de minunatul aparat ştiinţific; vorbiaŭ, se mişcaŭ.

In momentul acela, Dodeckan răspunse:

— Am fost cruţaţĭ, dar suntem prizonieriĭ luĭ Sau, mizerabilul care ne înjoseşte opera prin fără de legile sale. El ar voi să vĕ atragă şi pe d-tră aicĭ, unde suntem noĭ captivĭ, în templul subteran al Munţilor cereştĭ, pe d-ta Mona şi pe ducesa de Roche Sonnaille.

— Unde este Sara? întrerupse atuncĭ ducele Linian:

— Este liberă, la Calcuta.

— Mulţămesc... Atâta îmĭ este destul.. Vorbeşte Dodekhan, vorbeşte.

Atuncĭ fostul stăpân al Drapeluluĭ Albastru reluă:

— Este adevărat... Momentele sunt scurte. Să ne folosim de minunea care a îngăduit să se stabilească o comunicaţie între noĭ. Indată ce veţĭ fi libere, Mona, să părăsiţĭ India.. Prin direcţia aceasta nu veţĭ putea ajunge nicĭ odată pînă la noĭ. Prin Rusia, Turkestan, Pamir şi Thibet, e calea care trebue s'o urmaţĭ... Noĭ vom putea să vĕ călăuzim mersul.. Luaţĭ cu d-tră telefonul de care vĕ serviţĭ în aceste momente... Cu aparatul acesta vom putea comunica în orĭ ce parte v'aţĭ afla. In spre seară maĭ ales, suntem puţin supraveghiaţĭ. Vom putea vorbi, ne vom putea spune...

— Pin ce împrejurare n'aţĭ fost ucişĭ?

— Oh! a fost numaĭ norocul.

O inspiraţie a duceluĭ Lucian de la Roche Sonnaille. Il omorîsem pe Log, şi eram amândoĭ trîntiţĭ la pământ. Asasiniĭ noştri căutaŭ locul nimerit pentru a lovi.

Lucian a exclamat:

— Dacă ne ucideţĭ, Drapelul albastru nu va maĭ putea să servească nimănuia!

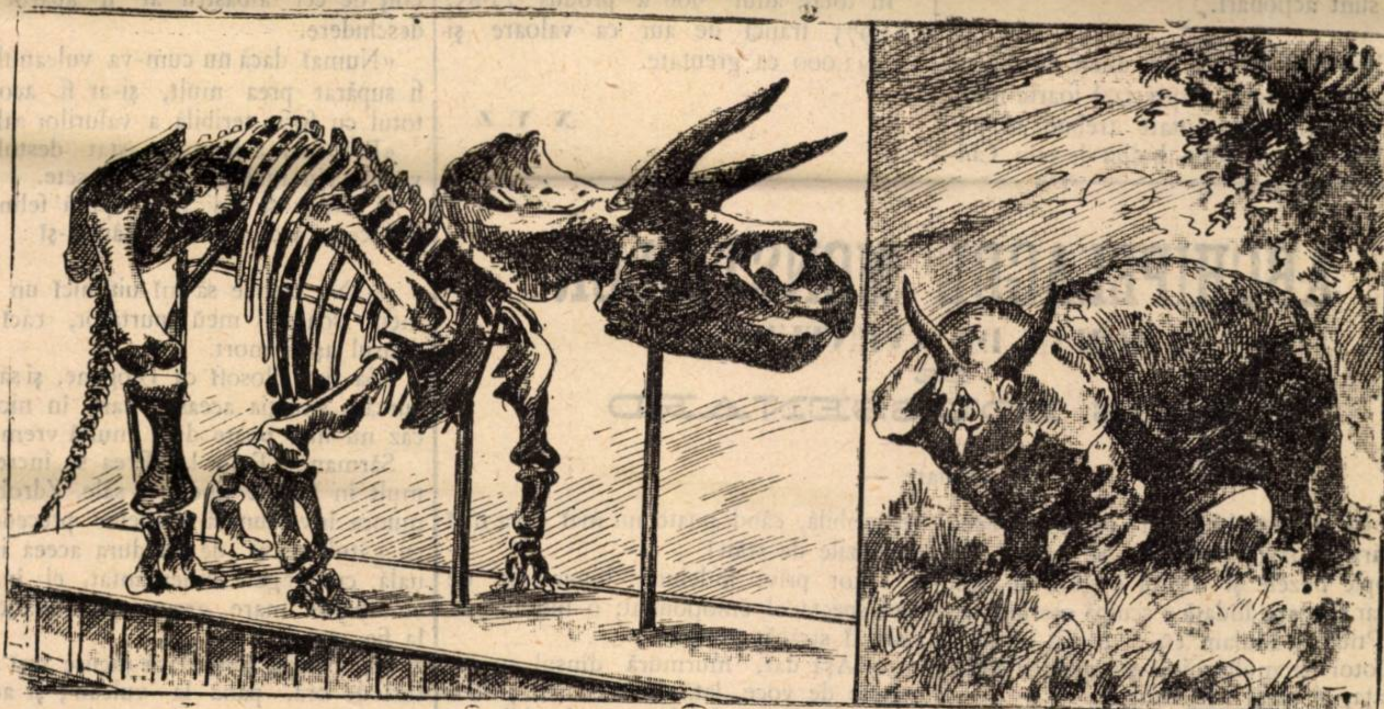
«Inţelegeţĭ bine... San era un servitor cu suflet josnic, gata în totdeauna să se plece.

Am fost cruţaţĭ, în speranţa că ni se va putea smulge secretul confederaţiilor societăţilor asiatice».

Dar pe neaşteptate faţa luĭ Dodekhan se întunecă de nelinişte.

(Va urma)

Un animal preistoric uriaş



Scheletul complect al Triceratopsului — Reconstituirea Triceratopsuluĭ

Un anim·l preistoric uriaş

In muzeul de istorie naturală din Londra s'a aşezat de curând scheletul uneĭ creaturĭ preistorice uriaşe, lungă de 18 metri şi înaltă de 7, prin care se prezintă ochilor publiculuĭ un noŭ reprezentant curios al fauneĭ acelor vremĭ apuse de mult. Părţile caracteristice ale animaluluĭ consistă dintr'o grea cuirasă de oase şi treĭ coarne puternice, dintre carĭ unul se află deasupra nasuluĭ iar celel'alte două, cu mult maĭ lungĭ, se ridică deasupra ochilor.

OMUL ŞI NATURA

In Mexic se anunţă descoperirea unuĭ lac de mercur.

* * *

Cairo este oraşul din lume care numără ceĭ maĭ mulţĭ orbĭ. De altminterĭ, se poate observa că sunt foarte dese în Africa cazurile de oftalmie.

* * *

In Guinea franceză, drumul de fer care leagă Konaku cu Kurusa, funcţionează astă-zĭ pe o lungime de două sute de kilometri. Lungimea totală este de 591 kilometri.

* * *

In Statele-Unite, numărul nebunilor se măreşte într'un mod neliniştitor, dacă este să judecăm după numărul ospiciilor create pentru acest soĭ de bolnavĭ. In 1890 eraŭ 162 de ospiciĭ, în 1903 se numărau 320. Este o cheltuială care încarcă budgetul cu o sută de milioane pe an.

* * *

Bĕuturĭ favorite. — In Anglia se consumă 255,509,731 livre de ceaĭ anual, ceea ce vine 6 livre de persoană. In Germania se bea 8,022,501,000 litri de bere pe an, adică fie-care locuitor bea 138 de litri.

In Statele-Unite, consumaţia anuală a cafeleĭ este de 960,878,977 livre, adică câte 21 livre şi 3/4 de cap. In Franţa se consumă 6, 042,377.700 litri de vin, prin urmare câte 156 litri de persoană. In Rusia se bea 738,139,500 litri de rachiŭ, adică câte 5 litri şi jum. de fiecare locuitor.

* * *

In Oran, guvernul a creat un fel de sat cooperativ. Un domeniu de o mie de hectare a fost cedat în acest scop. Va fi o societate cooperativă de consumaţie şi de producţie. Exploatarea cuprinde cultura cerealelor, a nutreţuluĭ şi creşterea animalelor. Capitalul de 200 miĭ de francĭ este împărţit în acţiunĭ de câte cincĭ-zecĭ de francĭ. Toţĭ coloniĭ sunt acţionarĭ.

* * *

Chinejiĭ fabrică din unele florĭ nişte alimente pe care le apreciază foarte mult. Printre cele maĭ căutate trebue să punem în primul rând bulbiĭ de crin. Chineziĭ îĭ mănâncă maĭ cu gust de cât pâinea. In general toate tuberculele plantelor sunt căutate şi apreciate; unele dintre ele sunt plătite cu preţurĭ marĭ.

* * *

Hanurile vechimeĭ. — In zilele noastre, chiriile sunt cu mult maĭ scumpe de cât în vechime.

Un istoric a dovedit servindu-se de documente inedite, aceasta înaintea academieĭ de ştiinţe din Franţa, — că în timpul luĭ Polyb, călătorul care străbătea Italia de sus plătea pe la toate hanurile câte 25 saŭ 30 de banĭ pe zi — plată în care se cuprindea şi chiria şi hrana.

* * *

In ultimul timp producţia auruluĭ a crescut în Alaska şi în Africa şi a devenit maĭ mică în Canada. Scăderea de aicĭ este atribuită scăderiĭ zăcămintelor Yukonuluĭ. Iar creşterea se datoreşte maĭ cu seamă minelor din Alaska şi din Raud.

In total, anul 1906 a produs 2,085, 793,975 francĭ de aur ca valoare şi 19,393,000 ca greutate.

X. Y. Z.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Privi de jur împrejur pereţiĭ stânceĭ, şi zări un izvor de apă. Se aplecă, îşĭ apropie buzele şi aspiră o gură de apă.

Dar aproape îndată o scuipă oţerinduse: «Ptiu!.. bănuiam eŭ...; e apă sărată...

Totor se mulţumi să-şĭ spele mâinile şi faţa, şi să-şĭ ude hainele.

Apoĭ făcu câţĭ-va paşĭ maĭ departe, şi constată că infiltraţiile de apă eraŭ destul de numeroase prin părţile aceleа.

«Curios vulcan!.. murmură Totor; îşĭ alimentează flacăra cu apă!

In cele din urmă se văzu pe un fel de platformă, de desubtul căreia se întindea golul. Dar ce gol spăimântător şi teribil!

Cât de departe îţĭ puteaĭ cufunda privirea în abisul vertiginos, apăreaŭ lucirĭ repezĭ licăritoare de vaporĭ.

Părea mânia ceruluĭ deslănţuită într'o furtună groaznică.

Platforma aceia însăşĭ, nu era alt-ceva, de cât o masă enormă de lavă, de pe care se scurgeaŭ şiroae abondente de lichide.

Frumoase tablourĭ, feerice!.. murmură Totor, asezându-se din noŭ jos.

Ce nenorocire că trebuia să contemple asemenea lucrurĭ într'o situaţie aşa de teribilă, când poate nu maĭ avea nicĭ două zile de trăit!

Totor privi îndelung hipnotizat de acel spectacol emoţionant; o lumină repede îĭ străbătu creerul.

— Aşa dar, murmură dînsul cu jumătate de voce, iată-ne sub apă, şi la o adîncime, fără îndoială, considerabilă.

«Am spus noĭ, pentru că suntem doĭ: vulcanul şi cu mine.

«In momentele acestea, vulcanul pare liniştit, cu toate că maĭ murmură încă; dar maĭ înainte a avut nişte mişcărĭ de mânie, cu totul furioase.

Vulcaniĭ aceştia aŭ un caracter aşa de prost şi de capricios!..

«Aşa dar, vulcanul meŭ, nu-ĭ aşa că mă pot mîndri cu această posesiune, pe când era în epoca sa de furie, a ridicat fundul măreĭ.

«Porţiunea ridicată a format o bulă colosală, care s'a înălţat destul de mult. Gazurile desfăşurate de această căldură formidabilă, aŭ suflat în masa topită şi aŭ ajuns pînă aicĭ. In trecerea lor aŭ lăsat golul care formează planul înclinat, şi grota.

«Toate acestea sunt cât se poate de elementare; pe mine însă, nu mă interesează de cât un singur lucru. Pereţiĭ şi creştetul aceşteĭ bule, a aceşteĭ bolţĭ care mĕ adăposteşte, trebue să fie cât se poate de înguste, de transparente. Este, un strat aşa de subţire, în cât aproape cedează presiuneĭ apeĭ. N'ar fi nevoe de cât de o sforţare mediocră pentru a rupe echilibrul.

«Să presupunem o deschidere, o cufundătură maĭ mare, practicată în această platformă.

— Ce trombă, Dumnezeule!... Ce trombă!..

Sub presiunea măreĭ afundătura s'ar mări îndată, şi o adevărată Niagară s'ar abate în incandescenţa care volatilizează metalele şi pietrele.

«Ar urma după aceia antagonizmul dintre apă şi foc, puse faţă în faţă... ar urma vaporizarea instantanee a milioane de litri... o forţă incalculabilă deslănţuită..' ar urma explozia bolţeĭ.

«Şi pe urmă? Eĭ bine, poate că grota ar fi fost tăiată în două; poate că un colţ de cer albastru ar fi apărut prin deschidere.

«Numaĭ dacă nu cum-va vulcanul s'ar fi supărat prea mult, şi-ar fi acoperit totul cu furia teribilă a valurilor sale.

«Eĭ!.. dar acuma am stat destul de vorbă. Nu maĭ pot, mor de sete.

Şi Totor se ridică, îşĭ apucă felinarul, şi începu ascensiunea, zicându-şĭ:

— Nu trebue să-mĭ uit nicĭ un moment soarele meŭ purtător, căcĭ fără dânsul aş fi mort.

«Să fim filosofĭ ca Diogene, şi să descurcăm situaţia aceasta, care în nicĭ un caz nu maĭ poate dura multă vreme!

Sărmanul Totor!.. Prea se încrezuse mult în forţele tinereţeĭ sale. Zdrobit de munca înverşunată a zilelor precedente, cu gâtul uscat de căldura aceea infernală, cu sângele înfierbântat, el înainta cu foarte mare greutate, clătinându-se la fie care pas.

La coborît, abia dacă făcuse treĭ sferturĭ de oră, până la vulcan; şi acum, îĭ trebuia patru ore, pentru a se reîntoarce la mizerabilul săŭ campament.

Când se văzu lângă proviziile sale, era pe jumătate mort. Cu un fel de frenezie sălbatecă, se aruncă asupra apeĭ ce-ĭ maĭ rĕmăsese. Era o apă pe jumătate clocită, dar i se făcu cea maĭ delicioasă băutură pe care o gustase vre-o dată.

Şi e de mirat că a maĭ avut încă destulă putere de stăpânire asupra sa pentru a nu devora întreaga cantitate.

Mâncă puţin, şi cu desăvârşire zdrobit de oboseală adormi alăturĭ de felinar, pe care avusese grijă să'l umple maĭ întâiŭ.

. . . .

Se deşteptă după un timp, a căruia durată îĭ era cu neputinţă s'o aprecieze, dar care fără îndoială, trebuia să fi fost foarte lung, de vreme ce oleiul din felinar era aproape terminat.

Totor se întinse, făcând să-ĭ tros-

nească oasele, îşĭ frecă ochiĭ, şi exclamă :

— Drace!.. Ştiŭ că am dormit cum se cade!.. Incă o oră de somn, şi rĕmâneam fără lumină. M'aşĭ fi găsit într'o frumoasă situaţie!..

«Dar trebue să recunosc că somnul acesta mi-a făcut foarte bine ; mă simt acuma maĭ solid de cât orĭ când.... Şi asta e foarte lesne, pentru că voĭ avea nevoe în curând, de toate faptele mele.

«Şi tu, bătrâna mea lampă, încă un serviciŭ!... înghite şi ultima ta porţie de oleĭ... Eŭ, de asemenea voĭ mânca ultimul pesmet, şi voĭ înghiţĭ ultima gură de apă!

«Am ajuns la sfârşitul tuturora, şi pentru astă-zĭ trebue numaĭ de cât să daŭ lovitura... Da, peste câte-va ore... viaţa saŭ moartea!

«Şi acum, să ne reîntoarcem la vulcan.. Dânsul mă va libera, saŭ mă va perde pentru tot-d'a-una.

Căută cartuşele de dinamită, şi le puse binişor în buzunar ; îşĭ luă de asemenea şi târnăcopul.

In mâna care-ĭ maĭ rĕmăsese liberă, apucă felinarul, şi ast-fel îngreuiat, porni în spre vulcan, murmurând :

— Acuma a sosit momentul să dăm lovitura cea mare!

Oare ce hotărîre teribilă luase Totor? La ce mijloc spăimântător voia dânsul să alerge, pentru a angaja lupta aceia teribilă, al căreia preţ era viaţa sa?

Mergea înainte vesel, plin de hotărîre, fericit că avea s'o sfârşească odată, într'un fel saŭ în altul.

Pentru a nu se obosi prea mult, se oprea din când în când, câte-va momente ; dar se îndrepta mereŭ spre fundul caverneĭ, cu acelaşĭ pas hotărît.

In curând zgomotele nelămurite din depărtare începură să devie violente, şi emanaţiile sulfuroase puternice.

— Hm!., murmură Totor, lucrurile vor merge strună... vulcanul pare a fi răŭ dispus, şi duşul de apă pe care îl voĭ trimete, îl va irita foarte mult!

Şi fericit pe farsa pe care avea s'o facă, ştrengarul rîse din toată inima.

Panta începea să devie repede. Totor îşĭ înceteni mersul, şi'şĭ zise :

— Cum sunt eŭ acuma, cu buzunarele pline de dinamită, e prudent să merg maĭ încet; nu trebue să provocăm explozia maĭ înainte de vreme...

Merse multă vreme însă, pînă când găsi în sfîrşit punctul de unde apele măreĭ începeaŭ să ţişniască printre stîncĭ. Acum se apropie de zid, cu felinarul în mână, şi'l examină cu atenţie.

El descoperi repede în stâncă, o crăpătură destul de largă; apropiind maĭ bine felinarul, putu constata că deschiderea aceasta avea o adâncime de maĭ bine de treĭ metriĭ, în interiorul stînceĭ.

Incântat de această descoperire, Totor murmură :

— Bună afacere!.. S'ar zice că e o deschidere anume făcută pentru o mină de dinamită... Iată-mă scutit de o muncă grea.

— Nu-mĭ maĭ rămâne de cât să introduc dinamita, şi să'ĭ daŭ foc.

Luă cartuşele, şi le aşeză în interiorul stînceĭ, la câte două-zecĭ şi cincĭ centimetriĭ distanţă unul de altul. Păstră unul singur, pentru a prepara explozia. După cum se întâmplă totdeauna în asemenea împrejurărĭ, explozia acestuĭ din urmă cartuş, avea să o provoace pe a celor-lalte, prin influenţă.

Preparativele acestea îndeplinite cu un sînge rece admirabil, durară vre-o treĭ sferturĭ de oră.

Totor desfăşură firele care trebuia să conducă focul la cartuşe, în toată lungimea lor.

Acuma, totul era gata. Dar, pentru a fi sigur că nu se va produce o emanaţie violentă de gaz, care să provoace explozia mineĭ, Totor acoperi bine cartuşele cu fragmente de stîncă.

Cum în momentele acelea vulcanul fierbea cu un zgomot asurzitor, ştrengarul exclamă :

— Inoată!.. Maĭ aibĭ puţină răbdare!. Iţĭ voĭ sătura eŭ setea, şi încă din plin!..

Momentul solemn sosise.

Totor îşĭ şterse faţa de sudoare, şi'şĭ privi felinarul... Felinarul acela modest, cu lumina slabă, avea să deslănţuiască în curînd o catastrofă formidabilă.

Cu tot curagiul pe care, îl cunoaştem, inima îĭ bătea să-ĭ spargă pieptul. Apoĭ, o bănuială îl cuprinse, şi cu vocea înăbuşită murmură :

— Cincĭ-spre-zece cartuşe!.. Va fi oare destul pentru a dărâma platforma acea ta, şi a prăbuşi în abis, apele măreĭ?..

«Să sperăm!.. Şi apoĭ, nu este acum momentul să stăm mult la îndoială.... Inainte, domnule Totor!

Deschise felinarul, apropie flacăra de fir, care începu să ardă cu repeziciune, şi exclamă :

— Asta este! Maĭ am zece momente înaintea mea!.. Nicĭ o clipă de perdut!.

Şi închizând felinarul, începu să alerge în susul panteĭ, ca si cum miĭ de diavolĭ l'ar fi alungat din urmă.

— Zece momente! repetă dânsul. Voĭ avea destulă vreme...

. . . .

Abia trecuseră însă patru momente, şi o detunare formidabilă oscila păreţiĭ caverniĭ şi acoperi sgomotele oceanuluĭ.

Apoĭ, începu un teribil cutremur de pământ, şi urmară o serie succesivă de exploziĭ, carĭ se repercutară până departe, prefăcând abisul într'un chaos.

CAP. III

Neliniştea captivităţeĭ.—O vizită neaşteptată. — Planul luĭ Alek. — Logodnicĭ fericiţĭ. — Un eroŭ! — Pentru libertate. — Surpriză.— Lupta.—Masacrul.— O lovitură de mitralieusă. — Răzbunarea. — Alţĭ duşmanĭ. — Erupţia. — Acela care nu e a aşteptat.

Pe bordul vasuluĭ «Morgan», ancorat în mijlocul stâncilor, viaţa devenise de nesuferit.

Nu din punctul de vedere material, Merinos, Nelly şi credincioasa Mary, ar fi avut să sufere de ceva. Aveaŭ din abundenţă cât le era necesar pentru o viaţă uşoară.

Dar zilele carĭ 'ĭ despărţeaŭ de fatalul termen, treceaŭ cu o repeziciune ne maĭ pomenită. Eĭ se întrebaŭ în fiecare moment dacă părinţiĭ lor o să aibă destul timp pentru a plăti suma enormă reclamată de lacomul domn Dick Leymour.

De la Totor n'aveaŭ nicĭ cea maĭ mică veste, şi nicĭ nu puteaŭ să aibă.

Până în ultimul moment, dânşiĭ speraseră că d. Dick avea să le cruţe amicul. Dar timpul trecuse. Aveaŭ acuma teribila convingere că nu'l vor maĭ revedea nicĭ o dată pe Totor.

Şi gândul acesta teribil le otrăvea mereŭ existenţa. Harry era neconsolat. Durerea d-şoareĭ Nelly era din acelea carĭ umplu pentru tot-d'a-una de scepticizm o inimă tânără.

Fără încetare, imaginea aceluĭ Totor, viŭ, puternic, întreprinzător, vesel, le apărea dinaintea ochilor, învăluindu-ĭ într'o caldă dezmerdare.

La rândul eĭ, sărmana Mary era nemângâiată, din momentul în care, logodnicul eĭ, Alek, îĭ apăruse beat, degradat, tovarăş cu bandiţiĭ aceia teribilĭ.

Frumoasa canadiană văzându-şĭ iluziile înşelate, viitorul zdrobit, plângea împreună cu tânăra eĭ stăpână fericirea perdută.

Şi existenţa era în adevăr teribilă, pentru toţĭ treĭ.

Pe de altă parte, totul le amintea că sunt prizonierĭ, că vasul «Morgan» era pentru eĭ un adevĕrat mormênt.

Nu le era îngăduit să se urce pe punte, nicĭ să-şĭ părăsească apartamentele. Hrana li se aducea la ore fixe.

Omul care îĭ servea nu era nicĭ o dată acelaş şi nicĭ odată nu le adresa vre-o vorbă.

Eraŭ în închisoare... Pe la orele şease dimineaţa, echipa marinarilor de zi, se pregătea să 'şĭ reia locul.

— A t'zĭ este a două-spre-zecea zi, murmură Merinos, înfiorându-se; mâine va fi sfârşitul.

Pe bordul vasuluĭ domnea o activitate foarte mare. O luntre pleca cu o destinaţie necunoscută.

Peste câte-va momente, cine-va bătu la uşa apartamentuluĭ in care eraŭ refugiaţĭ ceĭ treĭ prizonierĭ.

Mary era în cea d'ântâiŭ încăpere, care servea în acelaşĭ timp de anticameră şi de sală de mâncare. Ea răspunse cu voce tare :

— Intră!

Uşa se deschise şi canadiana surprinsă, făcu un pas îndărăt. Acela care intrase era Alek.

El purta sub braţ un pachet lungăreţ, care părea a fi foarte greŭ. Mary,

care nu îl maĭ vĕzuse din ziua când se purtase într'un mod atât de nedemn cu dânsa, rămase mută.

Alik mergea cu pasul hotărât, o privea drept în faţă, şi 'I surâdea din toată inima.

De alt-fel, era curat îmbrăcat, ras, cu mâinile îngrijite; cu un cuvânt, era matelotul pe care Mary îl cunoscuse şi îl iubise altă dată.

— Bună ziua, Mary, zise dânsul, cu tonul cel maĭ curtenitor.

«Eştĭ bine, sănătoasă? Mary stătea ca înlemnită. Apoĭ, aducându şĭ aminte de infama trădare a luĭ Alik şi de insultele pe carĭ i le adresase, tânăra fată se simţi curprinsă de dispreţ şi de ură împotriva fostuluĭ eĭ logodnic.

— D-ta!... d-ta aicĭ... mizerabil şi laş.... Beţiv.... trădător!... trădător de patrie!

(Va urma)

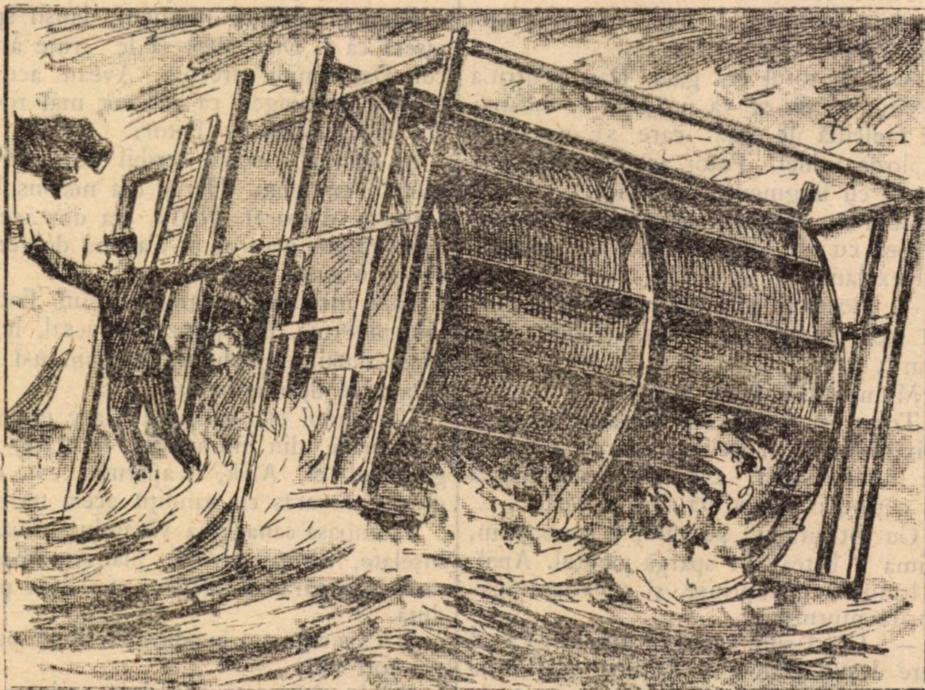
nele disperate ale d-luĭ Reckman şi veni să'l salveze.

Bizarul inventator, care începuse să fie desperat, se mulţumi cu această mică experienţă şi renunţă la celebritate.

Nu-ĭ aşa că încercarea d-luĭ Reckman merită să fie menţionată, chiar dacă ar fi numaĭ cu titlu de curiozitate?

Gândiţi vĕ la curajul excentric de care are nevoe un om pentru a-şĭ expune viaţa sa şi aceea a fiuluĭ sĕŭ într'un vas despre a căruia soliditate nu putea avea nicĭ o siguranţă!

Vetor.



Vasul d-luĭ Reckman

Bizara întrebuinţare a unuĭ boloboc

Bizarul boloboc pe care îl reprezintă ilustraţia noastră, este şi el una din acele îndrăzneţe invenţiĭ americane care merită o menţiune, chiar atuncĭ când sunt condamnate a nu avea nicĭ un viitor.

D. Peter Reckman, cetăţean al statuluĭ Maine, auzise vorbindu-se de vasul luĭ Ernest Bazin; într'o zi el concepu planul original de a străbate oceanul într'un boloboc construit după propriile sale planurĭ.

După ce cu multă greutate termină toate aceste planurĭ şi construi vasul, se îmbarcă într'însul împreună cu fiul sĕŭ, ferm convins că avea să facă vr'o ispravă, din care numele sĕŭ avea să rămâe pentru tot-d'a-una celebru.

Extraordinara sa barcă nu era de cât un boloboc, lung de vre-o patru metri, cu un diametru de treĭ metri.

Bolobocul acesta a fost încadrat de jur-împrejur cu un soiŭ de grilaj de fier. In jurul fie-căreĭ extremităţĭ a bolobocuIuĭ era fixată un fel de şină circulară tot de oţel, pe care putea luneca, menţinându-se mereŭ într'o poziţie orizontală, o platformă mobilă.

Mişcarea de rotaţie era imprimată vasuluĭ prin ajutorul unor manivele puse în mişcare cu mâna.

Interiorul era aranjat pentru o călătorie destul de lungă; erau acolo proviziĭ destule şi chiar instrumente de bucătărie.

Inventatorul plecă la drum pe la sfârşitul sezonuluĭ frumos, alegând ca punct de plecare Bar Harbor din statul Maine. In curând ajunse în largul măreĭ. La început totul mergea de minune.

Intorcând cu răbdare manivela, echipagiul, compus din tată şi fiŭ, reuşi să imprime vasuluĭ o viteză de şease mile pe oră.

Bizara barcă înaintă ast-fel vre-o cincĭzecĭ de kilometri, dar în curând vântul începu să sufle şi inventatorul băgă de seamă că nu maĭ era stăpân pe vasul săŭ.

El se simţi foarte fericit când întâlni în cale un vapor care mergea spre New-York. Căpitanul vapoaluluĭ observă sem-

PATIMA OPIUMULUI LA ANIMALE

Omul nu este singura fiinţă care se lasă coprins de patima opiumuluĭ; animalele însăşĭ îndură câte o dată tirania aceste funeste substanţe, când aŭ apucat a se deprinde cu dânsa.

Exemple curioase aŭ fost date de către diferiţĭ călătorĭ, şi maĭ cu seamă de către d. Ernest Martin, care a observat fenomenul acesta în China.

Un fumător de opium avea două maimuţe, pe carĭ le ţinea cu dânsul în toate zilele. Aceste maimuţe se deprinseseră să fumeze şi ele opium, saŭ cel puţin să aspire mirosul planteĭ, în timp ce stăpânul lor fuma.

Dacă se întâmpla vre o dată ca să fie uitate la ora obişnuită, începeaŭ să scoaţă strigăte furioase, şi se încercaŭ să-şĭ rupă legăturile.

Dacă eraŭ lăsate libere însă, veneaŭ în cea maĭ mare linişte să-şĭ ocupe locul obicinuit.

In Persia este obiceiul să se dea cailor cantităţĭ micĭ de opium, pentru a'ĭ face să suporte maĭ cu înlesnire oboselile marĭ. Caiĭ deveniţĭ opiofagĭ, nechiază de nerăbdare, dacă nu li se aduce la ora fixată porţia obişnuită de opium.

Un negustor din canton avea un câine mare, pe care se obişnuise să-l ţie tot-d'a-una lângă dânsul, în orele când fuma opium; din când în când îĭ sufla marĭ cantităţĭ de fum peste faţă, şi animalul, în loc să se supere, arăta din potrivă, cea maĭ mare mulţumire.

Odată se întâmplă ca stăpânul să lipsească maĭ multe zile; animalul, lipsit de obişnuita porţie de opium, deveni atât de trist, în cât refuză să maĭ primească orĭ ce altă hrană. Peste puţin muri de foame.

Pisicile sunt tot-d'a-una foarte numeroase în cafenelele din Cochinchina şi Cambodge, unde se fumează opium. Ele vin de prin toate părţile vecinătăţeĭ. Se citează exemplul uneĭ pisicĭ, care nu lipsea nicĭ o dată de lângă stăpânul eĭ în ora fumatuluĭ; animalul aspira cu deliciŭ mirosul opiumuluĭ. Când voia cineva s'o dea afară în asemenea momente începea să miaune cu disperare, şi nu se

liniştea de cât atuncĭ când vedea că este lăsată să stea în pace la locul eĭ.

Cambodgieniĭ afirmă că opiumul are o atât de mare influenţă asupra animalelor, în cât multe din ele pot fi domesticite cu cea maĭ mare uşurinţă prin mijlocul acesta.

Dr. Thorel, care a făcut parte din expediţia Mekonguluĭ, în 1866—1868, afirmă că porciĭ se deprind lesne cu foile plantelor somnifere, şi că îndată ce sunt lipsite de aceste substanţe, slăbesc şi 'şĭ perd cu totul pofta de mâncare.

Le spune că albinele chiar, adună cu multă plăcere nectarul de pe florile plantelor adormitoare, şi că îndată ce sunt transportate în regiunĭ din carĭ asemenea plante lipsesc, producţia stupilor începe să scadă vĕzênd cu ochiĭ.

Precum se vede, şi animalele aŭ aplicărĭ spre dulcele far-niente al opiumuluĭ.

Şi la urma urmeĭ de ce nu?..

Gustav.



Femeia Autondroy



Femeia tanală

Cochetăria în Madagascar

Pieptănătura joacă un rol mare la femeile malgaşe, fiind unul dintre principalele eĭ ornamente.

La nordul, la sudul ca şi în centrul mareĭ insule, femeile se peaptănă cu o deosebită cochetărie. Dar pe când rasa aristocratică şi dominantă, Howa, poartă părul pe spate, în şuviţe linse, după moda fetelor franceze, cele-l'alte rase îl poartă împletit în micĭ şuviţe. Pentru acest mod de pieptănare, trebue o muncă foarte complicată, operaţia necesitează maĭ multe ore şi o mare cantitate de oleĭ saŭ de unt.

De aceea, femeea malgaşă nicĭ nu se piaptănă în toate zilele.

Fie-care ramatutşar (femee drăguţă) dispune de una saŭ maĭ multe servitoare, maĭ mult saŭ maĭ puţin maestre în arta coafureĭ.

Servitoarele acestea sunt însărcinate cu întreţinerea păruluĭ stăpânelor lor.

Ea păstrează periile, piepteniĭ, flacoanele cu uleĭ şi cele cu parfumurĭ, căcĭ negustoriĭ howas aŭ răspândit prin toate părţile aceste articole. Chiar în triburile cele maĭ sălbatece de la sud, pieptenele tot este cunoscut.

Eleganta ramatutşar ia loc pe un taburel de lemn, în faţa servitoareĭ sale, şi toaleta doamneĭ începe. Vecinele aleargă şi conversaţiile se încing, ne maĭ sfîrşit de lungĭ.

Cancanurile circulă şi pe acolo, ca şi prin elegantele buduare ale oraşelor apusene, scurtând lungile ore de aşteptare ale femeilor. De alt-fel în tot timpul pieptănatuluĭ, stăpâna supraveghiază într'o oglindă mişcările servitoareĭ, făcându-ĭ viĭ observaţiĭ la cea maĭ mică greşală.

Femeea howa aristocrată se ocupă de asemenea foarte mult şi de hainele eĭ, pe care le poartă întotdeauna de mătase, silindu-se pe cât poate să varieze colorile.

Negroaicele, al cărora principal ornament îl formează pieptănătura, îşĭ pun în ea toată mândria lor.

Pentru ca o femee să placă soţuluĭ eĭ, trebue să fie în totdeauna pieptănată cu cea maĭ mare îngrijire. Numaĭ când vine vre-un doliu, pieptănătura nu maĭ este de loc îngrijită. Adese orĭ trece câte un an întreg fără ca femeea să se maĭ pieptene. Nu e nevoe să maĭ spunem că diferiţĭ paraziţĭ se folosesc de timpul acesta pentru a face vaste recolte. Dar aşa este moda, şi n'aĭ ce-ĭ face!

H. C.

MISTERELE MUNŢILOR ANZĬ

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Un marinar, care istorisea într'un grup cum că vasul acela ar fi avînd saloane elegante, iluminate electric, era ascultat cu un fel de religiozitate.

Vasul acesta atrăgea în port o mulţime neobişnuită; mulţĭ dintre ceĭ prezenţĭ se urcaŭ în bărcĭ, pentru a-l putea admira maĭ de aproape.

Din potrivă, cârciumele rămâneaŭ deşerte.

In mica baracă «La mişcarea portuluĭ», care de obiceĭ era plină de mateloţĭ fără lucru, nu era acum aproape nimenĭ.

Un singur străin cerceta cu activitate paginele unuĭ registru.

Străinul acesta îşĭ petrecu toată dimineaţa foiletînd nişte hârtiĭ şi luând note.

Pe la amiază dînsul eşi afară şi se puse să priviască în direcţia munteluĭ. Un servitor veni să-l întrebe dacă nu cum-va avea nevoe de ceva. Străinul răspunse negativ.

Apoĭ întorcându-se spre drum, zise:

— Trebue să fie dînsul.

Privia un indian care păşia cu agilitate pe nisipul străzeĭ şi se îndrepta spre prăvălie. Fizionomia indigenuluĭ respira cea maĭ adîncă tristeţă. El salută cu mâna pe european, şi-ĭ zise:

— Eŭ sunt Vomga:

— Şeful indienilor Quişua de la Salama? întrebă albul.

— Da.

— Te aşteptam. Ia loc. Am primit erî pe trimisul taŭ, care mi-a spus toată întâmplarea. Dânsul mi-a explicat greşala.

— Greşală să fie oare? Oare Archanghelul ne-a blestemat la cascadă?

Inima îmî este chinuită de nesiguranţă. Dacă a fost în adevĕr, greşală, voesc s'o ştiŭ... Voesc dovadă.

— Oh!... Dă-mi-o repede!...

— Ştiî să citeştî franţuzeşte?

— Puţin tot atâta cât vorbesc.

— Atuncî, citeşte aicî, în această coloană.

Tînărul indică indianuluî un registru mare, deschis.

Indianul se aplecă şi citi cu voce tare.

— In ziua de 26 Ianuarie 1896 aŭ debarcat de pe vasul «Sagitarul» treî călătorî, venind din Havre: Antoniu Poiré, văduv, în vîrstă de şase-zecî de anî; fiicele sale Berta şi Simona Poiré.

— Eî bine? întrerupse indianul..

— Vezî bine că sunt cele treî persoane, împotriva cărora eştî atâta de înverşunat?

— Da. Şi-apoî?

— Acuma, spune-mî la ce dată a fost făcută denunţarea împotriva frateluî tăŭ?

— Oh!.. Data aceasta nu voî uita-o nicî odată!.. A fost în ziua de 3 Decembrie 1895.

Tînărul francez exclamă triumfător:

— Oare nu e clar ca lumina zileî? In epoca în care aţî fost lovițî de acea calomnie infamă, aceia pe carî îî urmărițî cu o ură atât de nedreaptă nicî nu eraŭ plecaţî încă din Franţa.

Indianul se lăsă să cadă pe un scaun şi ascunzându-şî faţa între palme, murmură:

— Blestem al infernuluî!... ce-am făcut!...

— Tînărul continuă:

— Te voî face să maî afli şi alte lucrurî... Iată acum un registru al poliţieî pe care mi l'a încredinţat alcadul. Este un document secret dar cred că am dreptul să ţi-l arăt şi d-tale.

— Priveşte!..

Indianul se sculă, îşî aplecă faţa contractată de-asupra pagineî indicate şi citi:

«In ziua de 3 Decembrie, un colon francez a declarat că indianul Quişua, Rago...

— Rago!... Vaî!... era fratele meŭ...

— «Că indianul Rago de la Boja-Verapaz, era autorul asasinatuluî luî Beppo.

— Numele acestuî colon?...

— Citeşte-l însuţî în josul pagineî. Lebont!. Dar acesta este numele pe care tatăl şi cele două fete îl dădeaŭ călăuzeî lor...

— Da. Acest Lebont este complicele omuluî infam care te-a făcut să aî atâta ură pentru familia Poiré.

— Aî putea să-mî demonstrezî infamia aceasta?

Drept orî-ce rĕspuns, tînărul scoase din buzunar o hârtie sigilată, şi indianul citi:

«Şeful siguranţeî poliţieî franceze roagă cu stăruinţă pe toţî alcaziî din Guatemala să dea tot concursul lor purtătoruluî acestuî ordin. Purtătorul acesta este însărcinat să aresteze pe falşificatorul şi excrocul Ludovic Vermont, dovedit de intenţiî criminale contra familieî Poiré, debarcată de curênd la Barrios.

Sărmanul indian provoca acum mila europeanuluî, care încerca să-l consoleze arătându-î putinţa uneî reparaţiî.

De odată, indianul se sculă furios:

— Am jurat să extermin pe autorul crimeî. Tremurând mă gândesc că am fost aproape să provoc moartea unor oamenî inocenţî, şi maî cu seamă a uneî copile plină de devotament şi de curaj. Sunt un mizerabil.

— Nu, dragul meŭ; tu eştî un suflet drept, dar aî fost indus în eroare de un complot infernal.

— Vom repara răul săvârşit, o jur; chiar dacă ultimul indian din tribul meŭ ar trebui să moară în această intreprindere!...

Sosirea unuî om de serviciŭ puse sfîrşit acestuî dialog.

In aceiaşî seară, la o oră foarte înaintată din noapte, indianul şi francezul eraŭ singurî într'o colibă indigenă; aceiaşî colibă în care Vermont venise să-şî facă denunţarea sa scelerată, când eşise de la Borango.

Indianul era aşa de înfuriat, în cât numaî cu mare greutate putu europeanul să afle toate amănuntele drameî care se petrecuse.

In cele din urmă, cântărind bine evenimentele, el ajunse să ghicească intenţiile agentuluî de afacerî din Franţa, precum şi acelea ale tovarăşilor sĕî, Lebont şi Ferret.

Aşa în cât, dânsul nu fu de loc uimit când un alt indian se prezentă, declarând că aducea veştî importante.

— Vorbeşte, frate, îî zise şeful şi gândeşte te că un indian nu trebue să mintă nicî odată, chiar dacă ar şti că trebue să-şî primejduiască viaţa.

Cel-l'alt îşî duse mâna dreaptă la inimă şi vorbi ast-fel:

— Erî dimineaţă eram la pescuit. Eram singur. Un alb a eşit fără zgomot din stufişurile vecine, şi m'a întrebat dacă nu voiam să mă însărcinez cu o misiune pentru şeful nostru, adăugând că era vorba de ceî treî prizonierî.

Am primit îndată. Omul acesta mi a declarat că el cunoştea locul în care eraŭ ascunşî prizonieriî şi că tribul nostru va fi condus îndată acolo, dacă compatriotul sĕŭ Vermont, stabilit la Salama, avea să plătească maî întâiŭ suma pe care o făgăduise.

A adăugat că peste două zile va veni în acelaş loc, pentru a-î aduce rĕspunsul. Să nu facețî nicî o încercare de prindere a prizonierilor, în afara condiţiunilor mele, a sfârşit dânsul. Căcî, la cea maî mică încercare de felul acesta, îî vom ucide, fără să stăm un singur moment la îndoială.

— Foarte bine, zise Vomga. Aî făcut bine.

Rĕmâiî în sat până ce te voî chema, căcî fără îndoială, va trebui să ducî un rĕspuns omuluî acela.

Francezul şi şeful indian, vorbiră multă vreme cu voce înceată, cu toate că nu era nimenî în jurul lor, care să-î asculte şi să-î înţeleagă. Dar subiectul convorbireî lor era aşa de grav, în cât cea maî mică indiscreţie, ar fi putut să aibă nişte rezultate dezastroase.

Pentru amândouî, era lucru stabilit, că primul lucru pe care îl aveaŭ de făcut, era să pue mâna pe Vermont. Francezul voia să pue stăvilar acţiuneî criminale a omuluî acesta; indianul dorea să-l aibă maî repede în mâinele sale, pentru a 'şî putea sătura sălbatecu-î dor de răzbunare.

Dar dacă indianul părea liniştit de siguranţa că avea să-şî poată repara greşala, francezul era din ce în ce tot maî nerăbdător şi maî enervat, de oare-ce vedea bine că afacerea devenise şi maî încurcată... Tremura pentru viaţa bieteî familiî oropsită de soartă...

A descoperi, saŭ măcar, a încerca să descopere locul de captivitate al bieteî familiî, ar fi însemnat o gravă imprudenţă, pentru că Poiré era un om foarte şiret, şi de sigur că-şî luase de maî înainte toate măsurile.

De asemenea nu puteaŭ întrebuinţa pentru această urmărire, pe nicî unul dintre indienî, de oare-ce prezenţa luî ar fi deşteptat îndată bănuiala luî Lebout, şi bieţiî prizonierî ar fi fost ucişî.

Tânărul francez, debarcat de curând în regiunile acelea şi necunoscut atât luî Lebout cât şi luî Ferret, trebuia să pornească singur la lucru.

Dânsul hotărî să întreprindă urmărirea, dându-şî toate aparenţele unuî savant explorator, absorbit de studiul geografieî şi al ştinţelor naturale. Fără îndoială că avea să fie zărit de către ceî douî călăî, dar în nişte împrejurărî cât se poate de puţin compromiţătoare.

A doua zi era să pornească la drum în spre cascadă. Ziua aceia avea să fie ocupată întreagă de grija capturăriî luî Vermont.

Pentru acest scop, şeful indian dădu noului săŭ prieten, douî oamenî, carî aveaŭ să-l conducă într'o coletă izolată, departe de sat. Acolo avea să fie atras şi Vermont, sub un pretext oare-care.

Cum răsări soarele, şeful indian plecă singur în spre Salama.

Dânsul se duse să bată direct la uşa agentuluî de afacerî.

Acesta, care era mereŭ în aşteptare, alergă îndată:

— Credeam, zise dânsul cu ironie,

când vĕzu cine era vizitatorul, credeam, că indienii Quichua sunt înzestrați cu maĭ multă finețā... Nicĭ o dată nu m'am gândit că douĭ europenĭ ar putea să smulgă nişte prizonierĭ din mâinile uneĭ armate întregĭ, dintre voĭ.

Vomja strânse pumniĭ şi se sili să-şĭ stăpânească ura şi dispreţul :

— Indieniĭ, răspunse dânsul, n'aŭ două suflete. Noĭ nu puteam bănui duplicitatea acelora pe carĭ ţi 'ĭ-aĭ asociat.

Dar felul tăŭ de a urma, opera ta, a devenit şi maĭ arzător acuma, şi norocul este mereŭ de partea noastră.

— Cum asta ?

— Lebont, acela care ne-a răpit fata din închisoare, îmĭ propune să-ţĭ redea prizonierii, dacă veĭ voi să-ĭ verşĭ suma făgăduită :

Omul acesta şi-a luat toate măsurile, cu abilitatea pe care 'ĭ-o cunoştĭ...

Va trata cu dânsul prin mijlocirea unuĭ călugăr ermit din muntele Cuchumala.

— Dar tu îl cunoştĭ pe călugărul acesta ?

— De zece anĭ !

— Eştĭ sigur că nu şĭ-a părăsit locul de retragere în ultimile zile, şi că nimenĭ n'a venit să'ĭ vorbească ?

— Chiar dacă l'ar fi căutat cine-va, dânsul nu s'ar fi arătat.

Este urmărit de tribunalele guatemaliene pentru o veche aventură... Capul săŭ chiar, este pus la preţ. Numaĭ noĭ îĭ cunoaştem aventura.

Eştĭ sigur că omul acesta îţĭ este în adevăr devotat ?

— Eŭ l'am salvat. Viaţa sa este în mâinile mele. Il pot perde în orĭ-ce moment, şi dânsul nu-mĭ poate refuza nimica.

— Şi dânsul voeşte să mă vadă ?..

— I-am cerut-o eŭ. Vermont nu putu să-şĭ ascundă mulţămirea, şi exclamă ! Să mergem acolo fără întârziere !

Apoĭ :

— Dă-mĭ câte-va momente. Voĭ scrie unuĭ bancher din Livingston să telegrafieze în Franţa. Peste patru saŭ cincĭ zile vom avea ceĭ cincĭ-zecĭ de miĭ de leĭ, şi vom putea merge să ne întâlnim cu Lebont.

După aceea, Vermont plecă la drum împreună cu Vomja şi cu vre-o zece indienĭ.

Drumul dură opt ore. Agentul de afacerĭ, care voia să ajungă cât maĭ repede, nu voi să facă nicĭ un popas.

In vârful munteluĭ, fu introdus în coliba despre care 'ĭ vorbise indianul. Călugărul nu era acolo. In tot-d'a-una, când auzea că trece cine-va, se retrăgea. Vomja îl lăsă pe Vermont cu războinicii săĭ, şi porni în căutarea solitaruluĭ călugăr.

Agentul de afacerĭ ordonă indienilor să aprindă o lumânare, şi privi interiorul colibeĭ.

Era o încăpere destul de vastă, dar complect vastă.

Intr'un colţ, o grămadă de paie forma culcuşul monachuluĭ. Nicĭ o altă urmă nu trăda prezenţa uneĭ fiinţe omeneştĭ.

Fără îndoială, călugărul îşĭ lua bine toate măsurile.

In clipa aceia se auzea nişte paşĭ în apropiere.

Vermont se postă în mijlocul încăperiĭ, cu privirea fixată spre uşe, aşteptând apariţia indianuluĭ şi a tovarăşuluĭ săŭ, călugărul.

Uşa se deschise cu bruscheţă. Indianul intră cel dântâiŭ.

Dar aproape îndată din gâtlejul comprimat al luĭ Vermont izbucni un strigăt teribil, asemănător răgetuluĭ uneĭ fiare sălbatice rănită.

— E Terville !..

Era să cadă dacă un indian nu l'ar fi sprijinit.

Falşul călugăr se plantă în faţa luĭ, cu braţele încrucişate pe piept, măsurându-l din cap până în picioare.

Vermont, cu capul plecat în jos, ca un om beat, bolborosi :

— Şi, eŭ care îl credeam înlănţuit la Paris, dat pe mâna justiţieĭ.

— Justiţia ? continuă gentilomul, sunt treĭ săptămânĭ de când 'ĭ-am dovedit ce fel de om eraĭ şi de când a ordonat urmărirea ta.

Vermont avu o tremurătură a întregeĭ sale fiinţe şi exclamă :

— Şi eŭ care am telegrafiat.

— Telegrama ta mă scuteşte de o operaţie grea. Eştĭ prizonierul meŭ.

Vermont alergă spre şeful indian, ca şi cum ar fi voit să se pue sub protecţia sa.

Dar acesta îl respinse cu o violenţă atât de mare, în cât agentul de afacerĭ se rostogoli la pământ.

Vomga dădu îndată ordine ca omul acela, care fusese aliatul săŭ, şi pe care îl considera acuma ca pe cel maĭ teribil duşman. să fie legat.

Francisc de Terville se apropie de şeful indian ş 'ĭ zise :

— In numele guvernuluĭ francez, îţĭ încredinţez banditul acesta.

Vomga răspunse :

— Il iaŭ în stăpânirea mea, din partea justiţieĭ ţăreĭ tale, dar nu ţi-l voiŭ înapoia de cât atuncĭ când îşĭ va fi făcut pedeapsa pe care 'ĭ o va da justiţia ţăreĭ mele.

CAP. XIII

Intrecere de şiretlicurĭ

In momentul în care Vermont plecase din Franţa, anunţând o acuzare infamă în contra luĭ Francisc de Terville, putea cu drept cuvânt să se creadă scăpat pentru tot-d'a-una de supărătorul gentilom.

Ca om şiret, deprins cu toate felurile de afacerĭ dubioase, dânsul ştiuse să se folosească de toate împrejurările, pentru a urzi o reţea întunecoasă, din care, cu greŭ să se maĭ poată cunoaşte adevĕrul.

In adevĕr, la început afacerile luară o întorsătură foarte rea pentru Terville. Intr'o seară, pe când se întorcea acasă, în strada Bellechasse. primi o înştiinţare, care îl poftea să treacă fără întârziere pe la cabinetul judeluĭ de instrucţie.

Toată noaptea nu putu închide ochiĭ; răutatea luĭ Vermont îl punea pe gândurĭ.

Judecătorul de instrucţie îl primi cu severitate şi nu'ĭ ascunse faptul de care era învinovăţit. Magistratul îl rugă cu răceală să fie în tot-d'a-una la dispoziţia justiţieĭ, înştiinţându-l că dacă avea să lipsească o singură dată, avea să se vadă nevoit să ordone arestarea sa.

Terville eşi pe jumătate nebun din cabinetul judecătoruluĭ de instrucţie, după ce, de maĭ multe orĭ, fusese aproape să'ĭ sară în gât.

Se urcă într'o trăsură şi se duse drept la una dintre rudele sale, preşedinte la curtea de casaţie. Nu putu să-l găsească de cât în spre seară, dar în schimb primi unele făgăduelĭ încurajatoare.

In timpul acesta, căpătă siguranţa că Vermont, sub un nume falş, se imbarcase pe un vas care pleca în spre Guatemala.

Trebuiră opt zile de intervenţiĭ neîncetate pentru ca magistratul să redea încrederea sa d-luĭ de Terville, în faţa uneĭ acuzărĭ, adusă de către un escroc patentat.

Când ordinul de a se înceta orĭ-ce urmărirĭ împotriva viconteluĭ de Terville, sosi în cabinetul judecătoruluĭ de instrucţie, acesta semnase un mandat de arestare.

Inocentul, odată pus în libertate, nu perdu nicĭ o singură clipă. El facu numeroase cercetărĭ, pentru a stabili complotul criminal al luĭ Vermont, împotriva familieĭ Poiré.

Francisc procedă cu multă energie, şi cheltui o sumă mare de banĭ.

In schimb însă, reuşita îĭ fu complectă.

Adunînd mărturiile servitoruluĭ luĭ Vermont, pe acelea ale ţăranuluĭ din Saint-Marie şi ale conductoruluĭ automobiluluĭ; concordînd afirmaţiunile lor, parchetul putu să aibă dovada netăgăduită că Vermont furase testamentul, şi că alerga acuma după moştenitorĭ, pentru a-ĭ face să cadă în vre-o cursă primejdioasă.

De acum înainte, Terville avea toată încrederea justiţieĭ, şi obţinu cu uşurinţă un mandat de arestare împotriva criminaluluĭ.

(Va urma)

CURIOSITĂŢI NATURALE

Lămpĭ viĭ

Graţie spectroscopieĭ — această ştiinţă care a revoluţionat multe lucrurĭ — am putut afla că cutare stea, îndepărtată de pământ cu miĭ de leghe, conţine în sta-

rea eĭ gazoasă cutare metal. Pînă acum ignorăm însă care e substanţa care alimentează lumina viermeluĭ lucitor. Ne întrebăm: care e substanţa chimică care



Muştele luminoase din America tropicală.

transformă în micĭ lanterne atâtea miliarde de fiinţe micĭ tereste şi marine. Uniĭ zic că fosforescenţa animală ar fi cauzată prin oxidaţiunea uneĭ substanţe secretate de iradiaţia sistemuluĭ nervos.



II. Cărăbuşĭ bărbat şi femelă.

Alţiĭ zic că corpul fiinţelor fosforescente are privilegiul d'a produce acid carbonic, care ia foc imediat.

Alţiĭ în fine explică asemenea fenomene luminoase printr'o acţiune electrică, aducând ca întărire acesteĭ afirmaţiunĭ faptul că în timpul uneĭ furtunĭ, după fie-care fulgerare, lumina licuriciuluĭ devine maĭ intensivă.

Să ne îndepărtăm de toate aceste teoriĭ şi să analizăm faptele. Cetitorul ştie că fiinţele fosforescente sunt maĭ numeroase în ţinuturile calde de cât în regiunile noastre. La tropice muştele fosforescente (carĭ n'aŭ nicĭ o asemănare cu muştele obişnuite, de oare-ce sunt coleoptere) sunt clasate în sute de speciĭ, în timp ce în Franţa saŭ în Europa meridională nu se găseşte nicĭ cel puţin o duzină de speciĭ din acestea.

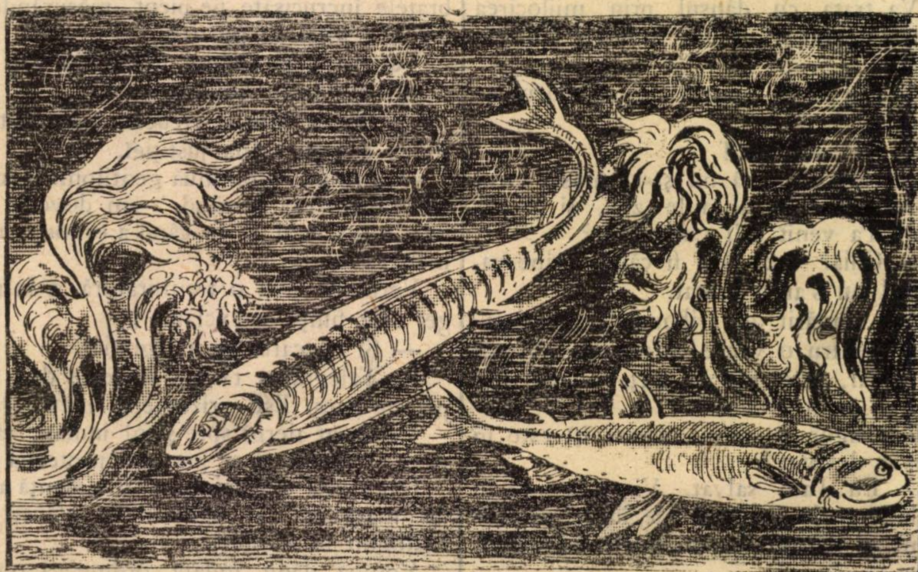
In ţările tropicale se observă că fosforescenţa e maĭ puternică şi insectele sunt maĭ marĭ. Totuşĭ nu-ĭ de lepădat nicĭ viermele nostru lucitor, nicĭ licuriciul, unde aŭ pus zahăr pisat. Aceste cuştĭ nu sunt decât bucăţĭ micĭ de trestie de zahăr.

Fosforescenţa se observă şi la animalele carĭ trăesc în pământ şi în caverne. Cazul cel maĭ însemnat e menţionat în Noua-Zelanda, la antipodul Parisuluĭ. In văgăunile din acele localităţĭ s'a găsit o insectă a căreia larvă răspândea o vie fosforescenţă.

Larva îşĭ ţese, ca şi păianjenul nostru, un fel de pânză al căreia centru îĭ serveşte de domiciliŭ. Lucrul acesta a indus în eroare pe mulţĭ călătorĭ şi 'ĭ-a făcut să zică că aŭ văzut păianjenĭ luminoşĭ!

Domeniul cel maĭ abundent însă în fiinţe fosforescente e fundul oceanuluĭ.

Aci sunt peştĭ, crustaceĭ, moluşte, zoofite, etc., carĭ răspândesc în jurul lor



«Stomias-boa» (peştele-felinar)

Cel de sexul masculin este un frumos coleopter, de o culoare gălbue şi are pe corp nişte aripioare carĭ îĭ ajută să se mişte cu multă uşurinţă.

Femeia este o fiinţă cu un aspect maĭ urât, care te face să te gândeştĭ la urâtul cloport. Natura însă, prevăzătoare cum este în tot-d'a-una, 'ĭ-a d t în schimbul aripelor carĭ 'ĭ lipsesc, un splendid aparat de luminat, care o ajută foarte mult în nopţile întunecoase.

Comparat cu consângeniĭ săĭ din America tropicală, cărăbuşul nostru ar semăna cu o candelă pusă în mijlocul unor lămpĭ electrice.

Cubaniĭ şi Mexicaniĭ, înainte d'a se duce la bal, îşĭ pun în păr saŭ pe lângă gât cărăbuşĭ luminoşĭ. Să nu credeţĭ c'ar fi vorba de vre-o legendă. Obiceiul acesta este răspândit în toată America tropicală. Fetele tinere aŭ grija d'a avea la ele în tot-d'a-una o duzină din aceste sfinte insecte, carĭ aŭ acolo vre-o patru centimetri. Ele le închid în nişte cuştĭ o lumină vie. Sunt uniĭ peştĭ carĭ aŭ pe capul lor nişte adevărate lămpĭ electrice, carĭ luminează tot locul din jurul lor. Unul din locuitoriĭ măreĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ este «Stomias boa». Acest peşte are din cap pînă la coadă două şiruri de luminĭ fosforescente, carĭ fac să se lumineze totul în jurul luĭ. La falca inferioară are un fel de bărbie, care şi ea este fosforescentă.

Trebue să fie o frumuseţe când acest far luminos pune în urmărire pe alţĭ peştĭ!..

Ceea ce e regretabil, este faptul că nu ne-am putut cobori pînă în fundul oceanuluĭ pentru a'l putea studia cu deamănuntul şi a vedea tot efectul care îl produce.

In regiunile submarine, acolo unde lumina zileĭ nu pătrunde nicĭ o dată, domneşte o zi continuă. Miliarde de peştĭ luminoşĭ, de moluşte luminoase se urmăresc şi se luptă, răspândind o lumină vie în jurul lor.

O.

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

CÂŞTIG MARE

Representanţĭ capabilĭ, funcţionarĭ, etc., îşĭ pot dobândi un frumos câştig accesoriŭ, scriind: Agenţieĭ de Publicitate „Presa" Bucureştĭ pentru S. B. No. 20.

Magazinul General de Musică



LA HARPA



Bucureştĭ, Strada Colţeĭ No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane americane

cu renumita marcă «The Har», şi

INSTRUMENTE MUSICALE

Preţurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

Pfaff - I. J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14

cel maĭ mare depozit de

Maşinĭ de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers uşor şi iute prin noua invenţiune patentată şi fără sgomot.

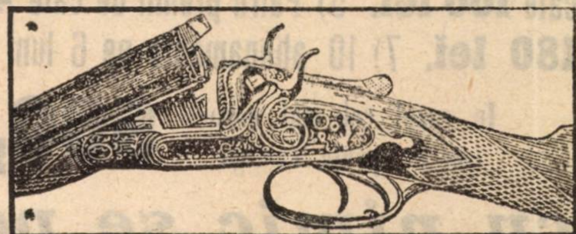
«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» şi biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE şi AUTOMOBILE, precum şi pentru arămuit nichelat şi emailat.

SĂBII se nichelează cu preţurĭ reduse. — Atelier special pentru colţuit, gravat, plisat, soleil şi evantail.

Reclama este sufletul comerciuluĭ



MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureşti Cal. Victorieĭ, 44 **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova **St. Unireĭ 48**

Furnisor al Curţeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele din toată ţara, că a înfiinţat în magazinul sĕŭ o secţiune specia de

PUŞTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin şi fiind de o construcţie solidă şi

— PREŢURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Puşcă cu capsă, cu o ţeavă, leĭ	15
Model No 285.—Puşcă cu capsă, cu doue ţevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ	30
Model No. 236.—Puşcă cu capsă, cu doue ţevĭ, oţelurile înainte foarte solidă, funcţionare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Puşcă foc central, cu o ţeavă, sistem «Mauser. cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . . .	30
Nodel No. 101.—Puşcă foc central, cu doue ţevĭ, calibru 12 sau 16. cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, m. solid, leĭ . .	55
Model No. 1103.—Puşcă foc central, cu doue ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă. oţelurile înainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), puşcă recomand., leĭ	65

Preţurile sunt reduse, fixe şi se înţeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expediţiunĭ în toată ţara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Anul IX. —No. 529. | 10 Bani în toată ţara | Miercurĭ 27 Iunie 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacţia şi Administraţia:
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptămână
— MARTEA



Vânătorul de antilope. — Vezĭ pag. 1960.

VÂNĂTORUL DE ANTILOPE

Una dintre cele mai curioare vânători este aceia a gazelei, mai cu seamă aşa cum se face prin India şi Turkestan, cu concursul tigrilor îmblânziţi. Una dintre aceste vânători o povesteşte în rândurile de mai la vale d. de Roflers, un cunoscut şi meritos călător şi sportsman.

— Prin luna Octombre 1906, povesteşte dânsul, eram în Pandjat şi mă îndreptam spre sud, pentru a trece de acolo în Afganistan.

Călătoria mea, pe care o făcusem, rând pe rând, cu vaporul, pe jos, călare, şi cu drumul de fer, ţinuse două luni. Două luni, în timpul cărora, vizitasem temple, moschee, contemplasem procesiuni, vânasem glavialul pe ţărmurile Gangelui şi tigrul pe câmpiile nemai sfârşite din interior, fără să mai socotesc vânătorile de antilope, de bouri şi de capre sălbatice.

Aveam cu mine doui tovarăşi indigeni: pe servitorul meŭ Samy, pe care îl angajasem la Calcuta pentru tot timpul reşedinţei mele în India, şi pe interpretul meŭ Akar, care pe lângă limbele engleză şi franceză, vorbea destul de bi e toate dialectele hindustane, pendjabi şi sindhi.

Amândoui eraŭ musulmani şi aveaŭ un dispreţ pronunţat pentru compatrioţii lor, adoratori ai lui Brahma.

Dar eraŭ nişte călăuze foarte bune, ţintaşi dibaci, şi mai presus de toate — lucru foarte rar — credincioşi servitori.

Akar era vânător pasionat. Dânsul mi-a dat ideea unei vânători de antilope cu tigri.

La început n'am voit; dar apoi, amintindu-mi de frumoasele povestiri pe cari le-am auzit despre această vânătoare, m'am învoit.

Un carnivor domestic

Se ştie că există o specie felină, care presintă toate caracterele tigrului, având însă dimensiuni mai mici; acesta este «guepardul»

Animalul acesta este foarte elegant, ca formă şi ca mişcări şi de o ferocitate relativă, de vreme ce omul îl poate îmblânzi fără multă greutate. El poate fi trecut prin urmare printre animalele domestice. Pare că este un tip care reprezintă trecerea de la specia câinească la acea a felinelor.

De cea-l'altă parte a Sindului, vânătorile acestea sunt foarte dese.

In re ţărmul drept al Sindului, faimos în antichitate, sub numele de Indus, şi masivurile muntoase ale Belucistanului şi Afganistanului, se întinde o vale tăiată de râuri şi de ţinuturi mlăştinoase.

Singurii locuitori ai acestor regiuni sunt animalele sălbatice şi nişte triburi aproape sălbatice ş ele.

Seceta şi foametea sunt destul de dese.

Teritoriul acesta trebuia să-l străbatem pentru a trece pe teritoriul Afgan, prin celebrul pas Khiber.

La Mianvali am părăsit drumul de fer, şi am găsit trei cai foarte potriviţi pentru acele locuri. Bagajul pe care 'l luam cu noi era foarte redus, pentru ca să înaintăm cât mai repede.

O vânătoare de antilope

Pe ţărmul drept al Sindului, întâmplarea ne servi de minune.

La primul popas pe care l'am făcut într'un sat, am întâlnit nişte indieni, cari preparaŭ o mare vânătoare de antilope.

— Vânătoarea va fi cu guepârzi? întrebai eŭ.

— Da, «sahib», răspunse interpretul; vânătorii pleacă chiar mâine.

M'am hotărât îndată să plec şi eŭ cu ei; indigenii nu făcură nici o obiecţiune. De alt-fel, am ştiut îndată să ne căpătăm toată bună-voinţa lor, printr'o mică distribuire de obiecte.

A doua zi, în zori, am plecat împreună cu Akar, lăsându-l pe Samy să păzească bagajul.

Escortam un car masiv, tras de doui tauri voinici. In acest car fuseseră aşezaţi trei guepârzi legaţi, doui indieni îi supraveghiaŭ de aproape.

Nu cunoşteam animalele acestea de cât de pe diferite tapiţerii; sunt nişte creaturi foarte agile şi elegante, care merită în adevăr să fie clasate în nobleţa regnului animal.

Alţi indieni, în număr de şease, veniaŭ în urmă pe jos. Akar îmi explică că aceştia trebuiaŭ să formeze un fel de semi-cerc, pentru a ataca ori-ce retragere animalelor urmărite.

Cinci dintre ei eraŭ înarmaţi cu arcuri şi unul singur purta puşcă; dar toţi, aveaŭ la cingătoare câte un iatagan, cu lama dreaptă şi largă.

Aceasta era o prevedere necesară, pentru că prin părţile acelea, te poţi întâlni în cale, cu tot felul de animale.

O trupă numeroasă de antilope fusese desemnată; mai mulţi indigeni o văzuseră, coborîndu-se din munţi spre câmpie.

Guepârzii la început foarte liniştiţi, începură să dea semne de nerăbdare. Indienii îi împodobiră cu un tel de aparat bizar, compus din două părţi deosebite, dintre care una le acoperia cu totul ochii.

— Animalele acestea, îmi explică Akar, nu sunt născute în captivitate. Aerul curat, mirositor, aerul liber al câmpiei, le trezeşte pofta de rătăcire. Pentru a-i sili să rămâe mereŭ la locurile lor, sunt legaţi. Atâta nu este de ajuns aproape nici o dată; trebue să li se împiedece şi vederea, căci altminterea ar speria antilopele de la o distanţă prea mare. Dar, priviţi.

La pândă

Interpretul se intrerupse şi-mi arătă cu mâna pietonii, cari se perdeaŭ aproape, printre erburi, formând un semicerc bine pronunţat.

Carul înainta mereŭ, la pas.

Ajunserăm ast-fel până la un mic munte care era încunjurat din toate părţile de erburi înalte.

— Opriţi-vă! ordonă conductorul oprind carul în mijlocul unor erburi înalte, care îl ascundeaŭ aproape cu totul. Mai încolo, la o mică distanţă, vegetaţia înceta; câmpia se întindea în faţa noastră goală, stearpă întreruptă numai pe ici colea de mici stufişuri.

—Vezi? mă întrebă Akar, arătîndu-mi cu degetul ceva în depărtare.

Acel «ceva» eraŭ nişte forme mişcătoare, aşa de puţin distincte, în cât trebuia să fie la mijloc privirile agere ale tovarăşilor mei, pentru ale distinge.

Am pus ochearul la ochi, şi am putut zări o trupă de antilope, care eraŭ prinse acuma între noi şi haitaşi.

Animalele se apropiaŭ încetul cu încetul de acestea din urmă; mulţămită ochianei mele, le puteam urmări toate mişcările.

De o dată, oare-care emoţie păru că le cuprinde. Se opriră o clipă în loc, pentru a se îndrepta în urmă, în direcţia noastră.

— Aŭ simţit haitaşii, zise interpretul, cu cea mai mare linişte; dar pe noi nu ne vor simţi, pentru că suntem împotriva vîntului.

Nu cunoscuse pînă atunci această particularitate atât de importantă; antilopele nu ne puteaŭ simţi Guepârzii însă, mirosiseră prezenţa antilopelor, şi eraŭ acuma foarte agitaţi.

Indienii se siliaŭ să-i liniştească mîngâindu-i.

Când antilopele fură la o distanţă de trei-sute de metri de noi, se opriră.

Una dintre ele — şeful trupei poate — ridică capul, şi mirosi aerul cu neîncredere.

In momentul acesta, giuparzii fură lăsaţi în libertate.

Felinii îşi întindeaŭ membrele pe când în ochi le licăria o flacără bizară: fla